

Doss. no. _____
 Cat. Waarsheid
 _____
 Datum 25 Januari 1951

~~B X~~ *Simp. inf. koop.*

B 5/4.51

1 Mei-comité gevormd te Amersfoort

AMERSFOORT, 25 Januari. — Reeds nu worden in Amersfoort voorbereidingen getroffen voor de 1 Mei-viering.

Er is een 1 Mei-comité gevormd bestaande uit vertegenwoordigers van diverse organisaties en er bestaan grote plannen. Op de morgen van de eerste Mei zal een goede traditie worden hersteld, 's middags wordt voor de kinderen een speciaal programma gegeven, terwijl het in de bedoeling ligt 's avonds een groot spel op te voeren, waaraan o.a. het zangkoor Morgenrood en een grote groep spelers o.l.v. de dirigent van het koor zullen deelnemen.

Zowel oudere als jongere kameraden worden opgewekt zich voor dit bewegingsspel te melden bij Tuithof, Primulastraat 57 of bij Koops, Bisschopsweg 24. Ook Morgenrood kan nog zangers gebruiken, vooral tenoren en bassen.

*ad
 m...
 s...
 B...
 2/4.51*

VERTROUWELIJK

Verbinding: 19
C/3 no 310'51 EVC

Datum: 30-3-51

Onderwerp: Vergadering van het 1-Mei comité, gehouden
op 27-3-51 in het EVC gebouw te Utrecht

Berichtgever betrouwbaar
Waardering bericht idem

UITTREKSEL

Uit: 28-883

Voor: 28-1852

o.a.v. 157

Dat: 46-51

Par: 27

- 2 APR. 1951

ACD/106431

Aanwazig waren:

SIMON DE ROO (9-10-01),
DAVID MOSCOU (25-7-99),
CHRISTIAAN ULTZEN (13-6-1900),
JOHANNES PETRUS HILLEVOORT (21-5-96),
GERARDUS ANTONIUS FAAY (15-5-18)

en verder enige onbekende CPN-ers, ANJV-ers en enige leden
van de NVB afd. Utrecht.

De Roo opende de vergadering omdat Moscou, die in feite
voorzitter van het comité is, naar Amsterdam was om instruc-
ties voor de viering van de 1 Mei-dag te halen. De Roo zei
dat het comité bij elkaar was geroepen om te bespreken wat
er op de 1 Mei-dag zou worden gedaan. De viering was inmid-
dels verschoven naar de 2e Mei. Allereerst stelde De Roo
voor, de entreeprijs te stellen op f 0,75; hij vond f 1,50
en f 1,25 voor een arbeider veel, te hoog. De arbeiders
hebben toch al moeite om rond te komen. Het tekort kunnen
wij wel inhalen met steunlijsten, het houden van een tom-
bola, speldjesverkoop of het rondgaan met een collectebus.
Ik weet wel - ging De Roo verder - dat wanneer de mensen
f 1,25 betalen voor wat hun geboden wordt, dit niet te veel
is, want eerst krijgen ze de 1 Mei-viering, daarna spreekt
Berend Blokzijl, dan treedt het G.B. cabaret op en ten
slotte is er nog het bal. Het belooft dus een prachtige
avond te worden. Misschien komt er nog meer, want Moscou
heeft hierover besprekingen in Amsterdam.

Ultzen was het over de entreeprijs met De Roo niet eens.
"Ik vind - zei Ultzen - dat f 1,25 niet te hoog is. Als de
massa haar domme verstand liet werken dan konden ze begrip-
pen wat zo'n avond eigenlijk waard is. De AVRO neemt rustig
f 2,-, de VARA doet het ook niet voor minder dan f 1,25
en wat zijn het dan nog voor snert-avonden; om 10 uur of
half elf schoppen ze je de straat op en hebben zij de centen
zitten. Op onze avonden kunnen de mensen nog wat leren en
worden hun ogen geopend. Als we met steunlijsten en collec-
tes moeten gaan werken zijn de mensen nog meer kwijt; zij
hebben het lang genoeg geweten, dan hadden zij maar moeten
sparen".

Moscou, die juist was binnengekomen, viel hierop Ultzen
in de rede, zeggende: "Wat zitten jullie toch te dazen!
f 1,25 kunnen de arbeiders best betalen, dan gaan zij maar
een keer minder naar de bioscoop en roken wat minder. Zo'n
avond is ten slotte in het belang der mensheid. Wij moeten
zoveel mogelijk NVV-ers naar deze avond krijgen. Onze avond
valt precies na de hunne en wij hebben er een cabaret bij
en bal na. Dat trekt wel en Berend Blokzijl spreekt. Dan
zullen hun ogen wel geopend worden en zullen ze merken wat
ons streven is. Ook kunnen ze dan horen dat hun P.v.d.A.
fout is en heel fout ook".

Faay was het in hoofdzaak met de vorige spreker eens, doch vond dat de 1 Mei-viering en de rede van Blokzijl het voornaamste moesten zijn. De ogen van het volk moesten open gaan voor de ernst van de tijd.

Hellevoort vond f 1,25 ook niet te hoog en zei: "We moeten niet meer zo gaan schoeien maar zelf de handen uit de mouw steken. Al moeten wij dan een keer met verlies werken, geen geschooi! Bij de "goudvinken" behoeven we ook niet meer aan te komen, die verdommen het langer want wij zijn de laatste tijd daar al zo dikwijls geweest dat we daar niet meer behoeven aan te komen. Het is nu al zo, dat als je met die mensen praat over de partij, de EVC, enz., zij direct denken: wat zal mij dit gepraat weer kosten. We staan gewoon als een schooiploeg bekend en daar moet eens een stokje voor gestoken worden. Als we 1200 à 1500 mensen in de zaal krijgen komen we een heel eind aan onze trek (De grote zaal van "Tivoli" is voor deze avond gehuurd. -Verb. 19). Ook al lijden we wat verlies, dan is dat voor ons meer reclame dan dat geschooi".

Een lid van de NVB vroeg of er op de 1 Mei-dag nog iets voor de kinderen werd gedaan. Ten slotte moeten wij het later van de jeugd hebben - zeide zij - en wij moeten onze kinderen in de sfeer van het communisme groot brengen. Met hulp van de NVB kunnen wij best iets voor de kinderen organiseren. Ook de aanwezige ANJV-ers waren het met haar eens en wisten wel een goochelaar die gratis voor de kinderen wilde optreden, hetgeen hij wel voor de partij over had, mits zijn naam niet bekend werd.

Moscou zegde toe dat hij een en ander in Amsterdam zou bespreken. Hij oefende critiek uit op Ultzen en Faay die nog geen enkele kaart voor het GB cabaret hadden verkocht. Hij stelde JAN DE VRIES (16-5-14, bode EVC) ten voorbeeld, die al ruim 150 kaarten zou hebben verkocht en van niemand de aanmerking had gehoord dat het een avond van communisten was. Ultzen verdedigde zich door te zeggen dat hij opdracht had de kaarten aan de spoormensen te verkopen, doch dat deze allemaal zo hard als een spijker waren. Moscou wimpelde dit verweer af met de woorden: Dan moet je ze maar buiten het spoor verkopen, maar weg moeten ze. Jullie moeten flink werken en je mening bekend maken. Als De Vries het kan, dan kunnen jullie het ook".

Hierna sloot Moscou de vergadering.

GEZIEN:

Rechtsblad in samenvatting

6.151 6.151
05.495 05.16

VERTROUWELIJK.

4 MEI 1951 D

No. 20531.

ACD/ 60573 2 Mei 1951.

OP KAART
ACD/410
DAT: 196-27
PAR: 129

BEKNOPT VERSLAG VAN DE OP 1. MEI 1951 TE HEERLERHEIDE
GEHOUDEN MEETING DER C.P.N.

20/10/51
Weekoverzicht.

De meeting werd gehouden op een terrein, gelegen nabij perceel Heerenweg no. 386.

Aanwezig waren 180 á 200 personen, afkomstig uit Vaals en enkele andere plaatsen uit de mijnstreek. Diverse communistische, alsmede een rood-wit-blauwe vlag werden opgemerkt, terwijl transparanten werden meegedragen waarop vermeld:

"Jeugd wil vrede."

"Mijnwerkers willen vrede".

"Geen wapens! Pensioenverhoging voor de mijnwerkers."

Er werden vele gramofoonplaten gedraaid van communistische liederen, die gezien de Duitse tekst kennelijk afkomstig waren uit de Duitse Oost-Zone.

Om 11.00 uur werd de meeting geopend door de echtgenote van Horselenberg, Christian, geboren 11.2.13, werkzaam bij de Spoorwegdienst Emma onder no. 6842, die na een korte inleiding het woord gaf aan de secretaris van het Limburgs Vredescomité Jan Hordijk. Deze sprak ongeveer als volgt:

"De aandacht van miljoenen mensen gaat op het ogenblik uit naar de brandende vraagstukken van deze tijd, die hele lagen van de bevolking verontrusten, nl. de verdediging van de vrede en de strijd tegen de derde wereldoorlog. Om de internationale veiligheid te waarborgen, verlangen wij dat de vijf grote staten een vredespact sluiten. De arbeiders van de gehele wereld wensen in vrede te leven en in vrede te werken. Vrienden! Door medewerking van U allen zal een oplossing gevonden kunnen worden. Gehoor gevend aan de oproep van de Vrederaad zullen wij deze week alles op alles zetten om nog 1000 handtekeningen in ons district te verzamelen. Vrienden! Werkt met de lijsten, dan is de overwinning aan ons."

Als volgende spreker trad op een zekere Charles Jansen. Deze sprak ongeveer als volgt:

"Toen onze leiding aankondigde dat een vierde obligatie-lening voor het dagblad De Waarheid zou worden uitgeschreven, vond over heel ons land een stroom van vergaderingen plaats. Ook in ons district werd ijverig geconfereerd. Onze taak was om f 3000,-- bijeen te brengen. Kort na de bijeenkomsten begon het geld te vloeien en het werd een stroom. Enkele maanden geleden reeds was het aan ons gestelde doel bereikt. Maar de stroom bleef doorvloeien en thans kan ik jullie het heugelijk nieuws mededelen, dat in ons district 130% van de taak is bereikt. En de stroom is nog niet opgedroogd; we kunnen zelfs nog niet zeggen, dat het nog druppelt. Wij kunnen de f 4000,-- vol maken. Wij moeten de tanden op elkaar zetten om dit plan te doen

slagen.

Wij kunnen geen lintjesregen op Limburg doen neerstromen. Maar wij wensen ook geen lintjes. Wij wensen alleen, dat onze krant, de krant van de arbeiders, groot en sterk mag worden."

XI De volgende spreker, het A.N.J.V.-lid Albert Mulder, zeide o.m. het navolgende:

"Vrienden! Wij zijn hier gezamenlijk op de eerste Mei bijeengekomen om deze dag, de dag van alle vrije democraten, te vieren en om te demonstreren vóór de vrede en tegen de regering Drees. Deze regering heeft veel aan de jeugd van Nederland beloofd, doch van al deze beloften is nooit iets terecht gekomen. Daarom zullen wij zelf alles doen om het lot van de jeugd beter te maken. De regering Drees heeft onze jeugd voor koloniale doeleinden naar Indonesië gezonden. Zij wilde met geweld het Indonesische Volk onder de knoet brengen. Onze jongens werd van alles beloofd. Toen onze jongens terugkwamen, konden ze zelf opnieuw van voren af aan beginnen. Velen waren aangewezen op de D.U.W., anderen op het buitenland. Ook thans doet de regering Drees weer alle mogelijke moeite om de jeugd voor een komende oorlog op te voeden. Zij wil de jeugd van Nederland aan Wallstreet geven. De regering Drees zegt dat de vrede bedreigd wordt en dat we meer moeten doen voor de bewapening van ons land. De levensmiddelenprijzen moeten omhoog. Maar voor de jeugd zelf kan niets gedaan worden. Zelfs de 5% loonsverhoging is niet voor de jeugd. Wij A.N.J.V.-ers doen niet mee aan de bewapening. Wij vechten voor het behoud van de vrede. De Amerikaanse oorlogstokers willen ons opzetten tegen de Sovjet-Unie. Maar wij zullen nooit vechten tegen de Sovjet-Unie. De Sovjet-Unie is het land van de vrede, is het land waar men alles doet voor de jeugd. Daar kan de jeugd studeren of een ambacht leren. Het is het land waar de vrede bewaard en beschermd wordt. Wij moeten de oproep van de vredesraad verwerkelijken. Wij willen vrede met allen in heel de wereld. Treedt allen toe tot het A.N.J.V. dat vecht voor een duurzame wereldvrede.

XI Het woord was hierna aan Harm Haken uit Groningen. Hij sprak ongeveer als volgt:

"Het gaat met ons hier niet als met Togliatti, want ik zie hier een stuk of vijf agenten, die ons wel zullen beschermen. Wij hebben deze 1 Mei-meeting ingezet voor loonsverhoging en de vrede. Vóór alles voor de vrede en tegen de oorlog in alle landen. De volken in het Oosten en ook in Oost Duitsland vechten voor de wereldvrede evenals de Fransen, die vandaag marcheren van Parijs tot Marseille. Ook het Spaanse volk zal zich niet laten gebruiken als kanonnenvoer. Evenmin als het Italiaanse volk dat zich met de wapenen in de vuist zal verdedigen. Ook de Communistische Partij in Indonesië zal zich verzetten tegen de Soekarno-kliek. Het Indonesische volk is blootgesteld aan de meest ergerlijke terreur. De Nederlanders en de Amerikanen hebben getracht het Indonesische volk in de oorlog te slepen door het in zijn invloedssfeer te betrekken. De petroleum

wordt reeds door de Amerikanen geëxploiteerd. Zij nemen stelling tegen de vakbeweging van de Communistische Partij Indonesië. Maar ondanks dit heeft het verzet aldaar ongekende vormen aangenomen. De stakingen op de ondernemingen omvatten honderd duizenden arbeiders. De meesten van deze stakingen waren een overwinning voor de arbeiders, ondanks terreur der troepen van Soekarno. De Indonesische boeren en arbeiders hebben de strijd aangeboden. Zij wisten hun pers uit de klauwen van Soekarno te houden. Wij hebben een machtige steun van onze zusterpartij aldaar. Van Limburg tot Groningen. Van Petrograd tot Batavia zijn wij aan elkaar gesloten. Wij zullen deze strijd winnen. De Groot schreef in ons dagblad De Waarheid: "Wij hebben een grote steun aan het Indonesische volk. Het is een steun in de strijd tegen de oorlog. Dat leerden reeds de Schoonhovenjongs, een Piet van Stavoren en anderen. Deze bewijzen de samenwerking, bezegelen het bondgenootschap tussen hen en ons. De partij van Moeso, Partij Communist Indonesië, welke nog vrij is in Indonesië, zal zich nooit laten leiden tot een oorlog tegen de vredeslanden. Wij eisen terugtrekking van alle strijdkrachten uit Indonesië."

In de landen van de vrede wordt het voor de arbeiders steeds beter. De laatste vijf-jaren-plannen zijn in de Oosterse landen alle binnen de gestelde termijn vervuld. Zij hebben hiermede aangetoond dat hun productieplannen beter zijn dan die in de kapitalistische landen. In de Sovjet-Unie hebben we prijsverlagingen en loonsverhogingen. Ook in Bulgarije was dit reeds het geval. In Oost-Berlijn wordt het brood gestempeld omdat het driemaal beterkoop is dan in West-Berlijn en de mensen uit West-Berlijn het brood gaan halen in Oost-Berlijn. Ook in China is de levensstandaard sterk verbeterd. In de kapitalistische landen daarentegen stijgt de levensstandaard meer en meer.

Attlee zeide dat de S.U. niet ontwapend had. Maar in een interview, dat Stalin toestond aan een correspondent van het blad Tru, zeide hij, dat Rusland in drie fasen had gedemobiliseerd. Dit zijn de feiten en Attlee was hier volkomen van op de hoogte. Geen enkele staat, zo zeide Stalin, was in staat vredeswerken op te bouwen, zoals dit in Sovjet-Unie het geval was en daarbij de mannelijke bevolking onder de wapenen te houden. De wedloop in de oorlogsindustrie remt de vrede en de opbouw, zegt Stalin. Wanneer je maar een roebel of een gulden hebt, dan kun je die niet voor twee dingen uitgeven, voor oorlog en industrie. Omdat Rusland de roebel geheel geeft voor de industrie en opbouw, zal het voor de arbeiders steeds beter worden en Attlee, aldus Stalin, kan dit weten en moet dit weten. Overal wordt in oorlogstempo gewerkt met uitzondering van in de S.U.

De "über"-socialist Drees werkt hier voor de grote Amerikaanse petroleummagnaten en wapenfabrikanten, die profiteren van het bloed en de tranen der arbeiders, de profiteurs van de Indonesische oorlog. Hier spreken de van Schaiks en van Kleffens, die hun mond vol hebben tegen Rusland, van bezuiniging. Zo ook de aandeelhouders

ders van de mijnen en van het Philips-concern. Wat deden Albert Hein en Verkade toen de suikerprijs zou worden verhoogd. Zij sloten hun zakken en kochten zoveel mogelijk in en toen de prijsverhoging er was, gingen de zakken weer open. Aan deze manipulatie hebben ze een slordige zes miljoen verdiend. Zij hebben nooit offers gebracht. Zij hebben geen vaderlandsliefde. In deze kringen krijgen ze de stuipen als ze over vrede horen spreken. Angst voor de vrede, angst voor de ontspanning, dat hebben deze ridders. Wij willen de vrede en wij willen er voor vechten. De nieuwe regering Drees laat er geen gras over groeien. Zij steunt de oorlog onder Eisenhower. De prijzen stijgen. Het leven is reeds 13% duurder geworden. De regering Drees gaf ons 5% terwijl in werkelijkheid het offer, dat deze heren laten brengen nog veel groter is geworden. De leden van het N.V.V. jammeren, dat hier niets aan te doen is. Drees zegt, dat de subsidies moeten vervallen, omdat wij het anders niet halen. Wij zeggen: Stop met de steun aan de oorlogsvoorbereider Eisenhower; dan kunnen we de subsidies handhaven. De winsten in 1950 zijn sterk gestegen, zelfs zo dat ze boven het toegestane uitkwamen. Zelfs Voskuil zegt dat de prijzen niet zo hoog behoeften te stijgen voor het levensonderhoud. Had hij dit maar tijdig in de Kamer gezegd, dat was beter geweest.

Het is alles tot uitvoering van het Amerikaanse oorlogsplan. Men zegt wel: "Wij worden gedwongen door de communisten", maar dit is een grote leugen. Alleen het breken met de grote Amerikaanse oorlogs- en petroleum-magnaten kan ons helpen. Wij doen een beroep op de P.v.d.A en de K.V.P. om met ons op te marcheren voor vrede en vrijheid. Het vergif waar men deze mensen mee heeft volgestopt, begint zijn kracht te verliezen. Kameraden, er zijn in Nederland nog veel roomboter etende mannen en vrouwen. Voor de radio zeiden ze vroeger: "Je moet eens soep koken van viskoppen, die is zo gezond". Thans zegt Mevrouw Arnoldie voor de V.A.R.A. dat margarine gezonder is dan roomboter en dat de huisvrouwen niet zo verkwistend moeten zijn met de margarine. Ook in de oorlog zeide men dat er zoveel voedsel zat in brandnetels. Zo is ook thans margarine beter dan roomboter. Vrouw Oudegeest zegt dat iedere arbeidersvrouw per dag voor een dubbeltje margarine verknoeit, maar zij zegt niet dat haar man een grote loonsverhoging heeft gekregen. Wij arbeiders zeggen aan Albert Hein en Verkade dat wij ons geduld verliezen. Wij willen niet geofferd worden op het Amerikaanse oorlogsaltaar. Tegenover het Amerikaanse oorlogsoffensief staat het steeds groeiende leger van de vredeswerkers. Wij moeten met elkaar tegen de oorlogshitsers in de wereld de vrede bevestigen. Wij eisen dat de Nederlandse troepen worden teruggetrokken uit Korea. Wij zeggen: "Korea is voor de Koreanen". Wij beloven elkaar op deze 1 Mei-dag de vrede te zullen bewerkstelligen. Wij zullen de lijsten voor de vrede laten tekenen. Jullie moeten hier alles doen om de vrede te handhaven en alles doen vóór de vrede op weg naar een beter socialisme."

XI Tussen de verschillende sprekers trad Mevrouw Lensink uit Vaals op met declamaties.

Te 16.00 uur werd de meeting gesloten. Ongeregeldheden hebben niet plaats gehad.

6.35	6.651	6.151	6.35
6.53	6.53	6.53	05.445

VERBINDING No. 51.

No. I.D. 214 /51.

Datum: 2 Mei 1951.

Onderwerp:

1 Mei kinderfeest, georganiseerd door de E.V.C., N.V.B. en C.P.N. te Hengelo(0).

Schutblad is vernietigd

- 5 MEI 1951

A.D. 608581

Eigen Bericht.

20/11/51
Weekoverzicht.

Op Dinsdag, 1 Mei 1951, te omstreeks 16.15 uur werd door de afdelingen E.V.C., N.V.B. en C.P.N. een 1 Mei kinderfeest georganiseerd in de filmzaal van het gebouw de COSA aan de Markt te Hengelo(0). Deze bijeenkomst was toegankelijk voor kinderen van 6 tot en met 12 jaar.

De kosten voor deelname bedroegen:

Voor 1 kind F.O.,25; Voor 2 of meer kinderen F.O.,40.

Zaalcapaciteit:

(96 zitplaatsen.

Aanwezig waren:

(31 kinderen (14 meisjes en 17 jongens).

Te omstreeks 16.35 uur werden de kinderen getraceerd op een zakje snoep door:

- Medewerksters. *XI* Willemina WEGINK, echtgenote van B.J.WEUSTINK, geboren te Hengelo (0), 10 Maart 1902, wonende te Hengelo(0), Krabbenbosweg 222,
XI Cornelia STRUIWIGH, echtgenote van L.J.R.Wiering, geboren te Zwolle, 29 Augustus 1925, wonende te Hengelo(0), Witte de Withstraat 26,
XI Lambertina BOSMAN, echtgenote van M.J.A.WARMELINK, geboren te Deventer, 29 Januari 1905, wonende te Hengelo(0), Lijsterweg 46,
XI Lammerdina Antonia DITZEL, echtgenote van H.STRUIWIGH, geboren te Zwolle, 3 Januari 1904, wonende te Hengelo(0), Deurningerweg 49 P
XI en Aafje van BUITEN, echtgenote van K.van der VEER, geboren te Ooststellingwerf, 12 Juni 1896, wonende alhier, Oude Grensweg 81.

Opaaingswoord.

Hierna werd het woord gevoerd door L.A.DITZEL, echtgenote van H.STRUIWIGH, die de kinderen een hartelijk welkom toeriep en hier bij zei: Vandaag, op de eerste Mei worden er over de gehele wereld door de volwassenen en kinderen feesten gevierd. Daar om hebben wij ook voor jullie dit feest georganiseerd. Jullie hebben nu alle maal een zakje met snoep ontvangen. Nu worden er een paar filmpjes voor jullie vertoond. Na afloop van deze filmpjes krijgen jullie nog een tractatie en na afloop krijgen jullie allemaal nog een verrassing mee naar huis."

De filmpjes die tijdens deze bijeenkomst werden vertoond waren alle kinderfilms en vielen bij de kinderen goed in de smaak. In totaal zijn er 3 kinderfilms vertoond. In een korte pauze werden de kinderen getraceerd op een gevulde koek en een lolly, terwijl na afloop van deze bijeenkomst de kinderen werden verrast met een kleine bal.

Te omstreeks 17.30 uur was deze bijeenkomst ten einde.

E I N D E .

Op 2 Mei 1951, toegezonden aan het
 Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst
 te s-GR A V E N H A G E .

0/1852

Winschoten

Viering 1 Mei-feest te Winschoten, op Dinsdag, 1 Mei 1951, in het "Clubgebouw", Mr. J. Fres.-Viëtorstraat 2 te Winschoten.

Schuttelend en feestelijk

OP KAART
ACD/4B
DAT: 11/6/51
PAR: G. S.

Medewerking werd verleend door de communistische zangvereniging "Excelsior" te Winschoten en een toneelgroepje, bestaande uit leden van deze zangvereniging.

Spreekster: Geertje van der Molen.

Entree: f. 0.50 per persoon.

Zaalcapaciteit ongeveer 300 personen.

Aanwezig waren ongeveer 200 personen.

Stemming rustig.

6.151
05.445
- 5 MEI 1951
20/1951
100583

*opbrengen in P.D. 12/155
Ab. (XIV)*

Weekoverzicht

De avond werd geopend door Mentko Mulder (geb. te Beerta, 26-12-1911), voorzitter van het 1 Mei-comité te Winschoten. Hij heette de aanwezigen welkom en vertelde, dat Geertje van der Molen een uiteenzetting zou geven over de betekenis van de 1 Mei viering.

Hierna werd door de aanwezigen staande de "Internationale" gezongen.

Geertje van der Molen verklaarde in haar toespraak, dat de arbeidersbeweging in de gehele wereld vandaag voor de 62e keer de 1 Mei-dag vierden. De mensen, die zich socialisten noemden - de leden van de P.v.d.A. en het N.V.V. - vierden deze dag eveneens, doch de leiders van beide organisaties waren de knechten van de kapitalisten en dus niet waardig dit feest als socialist te herdenken.

opbrengen in P.D. 1872

Zij hekelde verder de regering Drees, de kapitalistische oorlogsophitsers, de herbewapening en de oorlog in Korea. Betreffende de herbewapening zei spreekster o.a., dat Rusland geen oorlog wilde. Het volk van dit land toonde dit aan door grote acties voor de vrede te voeren. In Rusland werkte men aan de opbouw van de verwoeste steden en niet aan de bouw van kazernes zoals in andere landen.

Aangaande de oorlog in Korea zei spreekster, dat de Koreanen vchten om bevrijd te worden van het Amerikaanse juk. Zij was van mening, dat de kapitalisten vchten met de moeder wanhoop om nog te redden wat er te redden viel. Het kapitalisme stond aan de rand van de afgrond.

Over de vredesactie zei spreekster, dat Amerika in Korea de atoombom niet durfde te gebruiken als gevolg van de onverzettelijke wil van de arbeiders in de gehele wereld, die deze wil hadden kenbaar gemaakt door het plaatsen van hun handtekening op de vredeslijsten.

Vervolgens las zij een brief voor, die namens een honderdtal "Schoonhoven-jongens" was geschreven aan de aanwezigen op de 1 Mei-feesten. Zij herdacht hierbij de moed van deze jongens, die weigerden hun medemensen te vermoorden.

Ook degenen, die momenteel staakten, zoals bij Verkade en Albert Hein, noemde zij de voorvechters van het socialisme.

Hierna spoorde zij nog aan de vredesactie uit te breiden om zodoende het aantal handtekeningen voor de vrede te vergroten. Tevens moest worden gekomen tot een conferentie tussen de Vijf Grote Mogendheden om zodoende de vrede te verzeke- ren. Wanneer dit doorging hadden de communisten de grootste overwinning aller tijden behaald.

Na afloop van de rede las vorengenoemde Mentko Mulder een drietal moties voor, die na handgeklap werden aangenomen. Deze moties, betrekking hebbende op de oorlog in Korea, de ter doodveroordeling van Mc.Gee en de dienstweigeraars,

II.

zouden aan de bevoegde instanties worden doorgezonden. (Door het lawaai in de zaal en het onduidelijk voorlezen van deze moties geen uitvoerige weergave worden gegeven).

Door de zangvereniging "Excelsior" werden een viertal liederen gezongen, terwijl de toneelgroep twee toneelstukjes opvoerde, n.l. "Het loon" en "Vrede", beide met een politieke strekking.

Tijdens de avond werden in de zaal speldjes ter herdenking van 1 Mei verkocht voor de prijs van f.O.10 per stuk. Tevens werden enige exemplaren van de "E.V.C.-gids" verkocht.

Voor de aanvang van het optreden van "Excelsior" werd door één der leden, genaamd Evert Stuttje (geb. te Beerta, 13-1-1888) medegedeeld, dat het koor een andere leider had gekregen, daar de vorige leider, genaamd Jacobus Lambertus Kooymans (geb. te Rotterdam, 31-12-1898) van een arbeidersvijandige houding had doen blijken. (De naam van de nieuwe leider is dezerzijds nog niet bekend geworden).

Op 1 Mei 1951, van 19.30 tot 20 uur werd een demonstratieoptocht, georganiseerd door het 1 Mei-comité, door enige straten van Winschoten gehouden. Hieraan werd door ongeveer 40 personen deelgenomen. Meegevoerd werden leuzen als: "Op voor 10% loonsverhoging" - "Voor een vredesverdrag tussen de Vijf Grote Mogendheden" - "Tegen de herbewapening van Duitsland" - "Tegen harder en langer werken" - "Voor de eenheid van alle arbeiders" - "Voor vrede en vriendschap met alle arbeiders" - "Tegen de inbreuk op de democratische rechten en vrijheden der werkers" - "Solidariteit met de werkers in Korea".

Tijdens de optocht, waarbij enige vredesliederen werden gezongen, deden zich geen bijzonderheden voor.

Winschoten, 2 Mei 1951.

d
h. aant.

D i e n s t g e h e i m

Leeuwarden

Verslag van een openbare vergadering van de afdeling Leeuwarden van de C.P.N. op 1 Mei 1951 in Concertzaal Schaaf te Leeuwarden.

6.151   *6.151*
05.11   *05.495*

Zaalcapaciteit: Ongeveer 300 personen.
Aanwezig: ongeveer 300 personen.

OP KAART
ACD/ 4/13
DAT: 1/1/51
PAR: VG

- 5 MEI 1951
ACD: 100584

Stemming: Vrij enthousiast.

*Schuttelad in komende
toekomst*

Weekoverzicht.

- X | Sprekers: Dirk Rutkens, geboren te Leeuwarden, 24-3-1918, wonende Bredeplaats 2bv. te Leeuwarden;
- X | Gerardus Maas, geboren te Zaandam, 17-8-1913, wonende te Zaandam.

- X | Medewerkers: Het zangkoor De Rode Zangers, onder leiding van Klaas Adema, geboren te Holwerd, 29-7-1909, wonende Gijsbert Japicxstraat 66 te Leeuwarden, en de arbeiderstoneelvereniging Voorwaarts te Leeuwarden.

*overduidelijk wordt 8348
toet.*

Te omstreeks 20.00 uur opende D. Rutkens de vergadering namens het 1 Mei-comité van de C.P.N.. Hij verwelkomde de aanwezigen en dankte de toneelvereniging Voorwaarts en het zangkoor De Rode Zangers voor hun bereidwilligheid om op deze avond op te treden. Vrijwel nimmer werd een 1 Meidag door de arbeidersbeweging gevierd onder zulke donkere omstandigheden als vandaag. Het Mei-comité was daarom van oordeel geweest, dat een heldere uiteenzetting over de tegenwoordige toestand noodzakelijk was en had G. Maas uitgenodigd om op deze avond het woord te voeren.

Vervolgens hield G. Maas zijn rede.

Voor de 62e maal wordt heden het 1 Meifeest door de arbeiders gevierd. Oorspronkelijk had men als voornaamste Meileuze de strijd voor de acht-urige werkdag. Omstreeks 1890 hadden de arbeiders nog maar weinig begrip van wat zij eigenlijk wilden. Zij zagen in hun dromen een soort paradijsachtige toestand, waarin de productiemiddelen gemeenschappelijk bezit waren en waarin vrijheid en vrede heersten. Deze toestand zou misschien in de verre toekomst wel eens verwezenlijkt kunnen worden, maar in de grond van hun hart waren zij toch bang, dat het altijd een droom zou blijven.

Tot opeens in 1917 in "usland de arbeiders en boeren de macht in handen namen en met de uitvoering begonnen van wat men vroeger wel als een utopie beschouwde. Dit werd een voorbeeld voor de arbeidersklasse op de gehele wereld. Thans hebben reeds vele volkeren het voorbeeld van de Sovjet-Unie gevolgd en waait de rode vlag zegevierend van Berlijn tot

Wladiwostok.

Uiteraard is dit een doorn in het oog van de bezittende klasse in de kapitalistische landen. Wanneer de arbeiders in deze landen immers zien, dat in de kapitalistische landen de lonen steeds dalen en de prijzen stijgen, terwijl in de socialistisch geregeerde landen de lonen geregeld stijgen en de prijzen b.v. in de Sovjet-Unie na de oorlog reeds 4 maal zijn verlaagd, dan gaan ook hen de ogen open.

Daarna nam de spreker de Meileuze van de Partij van de Arbeid onder de loupe.

Deze leuze, luidende: "Door pal te staan voor de vrijheid en de lasten rechtvaardig te verdelen, bouwen wij aan de vrede," klinkt heel mooi. Wij weten, dat de V.V.V. van Vorriuk Voskuil en Vermeer pal staat voor de vrijheid. Koos heeft zelfs eens pal voor de vrijheid gestaan op de IJmuider pier. Maar welke is die vrijheid? Wanneer wij zien, dat hier in Leeuwarden een jongeman opgesloten zit, wiens enige misdaad bestaat uit het in de praktijk brengen van de vrijheidsgedachte waarvoor de leiders van de P.v.d.A. zo pal staan, dan krijgen de woorden van de P.v.d.A. Meileuze een vies smaakje. Onder vrijheid verstaan de leiders van de P.v.d.A. de vrijheid voor de kapitalisten om de arbeiders uit te buiten.

En dan de woorden: "De lasten rechtvaardig te verdelen". Spreker meent zich te herinneren, dat een zekere professor deze woorden ook al eens gesproken heeft. Het enige resultaat is geweest, dat de ondernemers recordwinsten hebben gemaakt en dat de arbeiders er nog nooit zo beroerd voor hebben gestaan als nu. Er is een enorm kapitaal geïnvesteerd, juichen de heren. Maar wat hebben de arbeiders kunnen investeren? Hoeveel costuums, jassen, japonnen of mantels hebben zij kunnen kopen? Weten de leiders van de P.v.d.A. werkelijk niet beter of zouden zij met hun Meileuze de arbeiders bewust voorliegen?

Van de strijd voor de vrede kunen wij van de Partij van de Arbeid-leiders niets verwachten.

Enige tijd geleden stapte er een Amerikaans militair in Nederland aan wal en liep heel gemoedelijk het kabinet van dr. Drees binnen. Hij kwam om de Nederlandse regering orders te geven en zei tegen Drees: "Denk er om, vadertje, dat je harder bewapent, anders vlieg je er uit." En vadertje Drees weet veel te goed hoe laag de sociale bijstand is, dus daar voelde hij niet veel voor en daar hij evenmin zin had om in de DUW te gaan werken, bleef hij maar minister-president. De arme oude man zat echter erg met het probleem, hoe hij als socialist nu de bewapening moest steunen. Toen kwam Romme en die zei: "Man, je moet link zijn". De prijzen werden daarop met 15% verhoogd en daarna zei Drees tegen zijn vriend Ad: "Nu krijg je de kans van je leven. Je moet gaan strijden voor 5% loonsverhoging, dan zullen de arbeiders je op de handen dragen en je zult de 5% krijgen ook." Aldus geschiedde. Maar de heren hadden er niet op gerekend, dat de arbeiders het spelletje door begonnen te krijgen. Over het gehele land gaat een stakingsgolf en spreker bracht hulde aan de stakers in de Drentse vennen, die een grote overwinning behaalden en aan de staaksters en stakers bij Albert Heijn en Verkade. Hij wakte de aanwezigen op hun solidariteit met deze stakers te betonen.

Spreker becritiseerde daarna het besluit van de Nederlandse regering om de diplomatieke betrekkingen met Franco te her-

D i e n s t g e h e i m _ _

vatten. Ook het feit, dat de Nederlandse soldaten in Duitsland zullen worden opgeleid door mensen als de oorlogsmisdadiger Pohl, die het oppertoezicht op de concentratiekampen in Duitsland had en die de leiding had bij het vergassen van 5.000.000 mensen, onderwierp hij aan felle critiek.

Tenslotte bracht hij hulde aan de volkeren van de democratische volksrepublieken en aan maarschalk Stalin.

Na de rede van Maas voerde de arbeiderstoneelvereniging Voorwaarts het stuk "De geweren van moeder Karar" op.

Tijdens de pauze werd gecolporteerd met de bladen Vrede en Uilenspiegel. Tevens werden door enkele personen handtekeningen verzameld voor de Oproep van Berlijn.

Na de pauze werden moties aangenomen voor de vrijlating van Piet van Staveren en tegen de herbewapening van Duitsland.

Vervolgens speelde de toneelvereniging Voorwaarts nog een sketch en zong het zangkoor de Rode Zangers enige liederen.

Tot slot zongen het koor en de aanwezigen tezamen de Internationale.

In de zaal waren spandoeken opgehangen met de leuzen:
Voor een vredespact der Grote Vijf,
Voor 10% loonsverhoging, en
Straaljagers zijn cultuurdoders.

Te omstreeks 24.00 uur was de bijeenkomst geëindigd.

Leeuwarden, 2-5-1951.

ONDERWERP : 1-Mei betoging van de C.P.N. te Amsterdam.

DIENSTGEHEIM.

Weekoverzicht.

VERSLAG van een openluchtbijeenkomst zonder gemeenschappelijke beraadslaging ter gelegenheid van de viering van de 1ste Mei, belegd door de Communistische Partij Nederland, district Amsterdam, op de avond van voornoemde datum van het jaar 1951 op het voormalig IJscubterrein aan het Museumplein te Amsterdam.

Tot het doen houden van bedoelde bijeenkomst was vergunning aan de hiervoor bevoegde autoriteiten gevraagd door de propagandaleider van voornoemde partij, de U bekende Nico LUIRINK.

Het terrein van de bijeenkomst, dat met behulp van touw zou worden afgezet en waarop men van C.P.N.-zijde ongeveer 30.000 bezoekers verwachtte, was voor belangstellenden toegankelijk tegen betaling van een bedrag van 10 cent. Belangstellenden werden bij betaling van genoemd bedrag in het bezit gesteld van een toegangskaart, aan de achterzijde voorzien van een te ondertekenen of paraferen adhaesiebetuiging tot bijeenroeping van een conferentie der "Grote Vijf" (Amerika, Engeland, Sowjet-Unie, China en Frankrijk) met het doel tot een vredesverdrag te komen, welke bij betreding van het terrein werd ingenomen. Dergelijke toegangskaarten, welke vooraf bij de organen van het gevormde "1-Mei-Comité 1951" verkrijgbaar waren, werden op de avond van de bijeenkomst in groten getale door een leger in de omgeving van het Museumplein verpreide "werkers" aan het publiek te koop aangeboden.

Het woord zou worden gevoerd door de U bekende functionarissen, Gerban WAGENAAR van de C.P.N. en Bertus BRANDSEN van de E.V.C.; het gesproken woord werd door middel van een aangebrachte geluidsinstallatie versterkt weergegeven. Voorts zou de bijeenkomst worden opgeluisterd door muziek van verschillende muziekkorpsen, t.w. : "Tavenu", "Trouw en Vriendschap", "Wittenburg's Fanfare", "Wittenburgs Muziekgezelschap" en "Jong Excelsior".

Onder deze korpsen werd ook dat van "Avanti" opgemerkt.

Het lag verder in de bedoeling, 3000 à 4000 jongeren te doen opstellen in de omgeving van het IJscubterrein, die, voorzien van vlaggen, bij aanvang van de bijeenkomst het terrein van de meeting zouden opmarcheren. Hieronder bevonden zich leden van de "Garcia"-brigade in hun gebruikelijke tenue, A.N.J.V.-ers, studenten, scholieren, Indonesiërs (o.m. schepelingen). Na het einde van de bijeenkomst op genoemd terrein, zou een optocht met brandende fakkels, marktampen en versierde praalwagens worden gehouden naar het Waterlooplein, alwaar de demonstratie, na een slotwoord van een nader aan te kondigen spreker, zou worden ontbonden te omstreeks 22.45 uur. In de te formeren stoet zouden verschillende leuzen worden meegevoerd.

Van de pamfletten, welke de aandacht op vorenbedoelde betoging vestigden en werden verspreid, gaan exemplaren bij dit verslag. In deze pamfletten is aangekondigd, dat de moeder van de bekende tot vrijheidsstraf veroordeelde ex-militair, Piet van STAVEREN, genaamd Wilhelmina Johanna VAN STAVEREN-Demen (1-8-'02), wonende te 's-Gravenhage, op het IJscubterrein weneens het woord zou voeren.

Toestemming tot het medevoeren van de onderstaande leuzen werd verzocht; voorzover deze op last van de Burgemeester van Amsterdam moesten vervallen, is achter de betreffende leuze het woord "verboden" geplaatst:

1. Proletariërs aller landen verenigt U.
2. Weg met de atoombom.
3. Verdedigt de democratie.
4. Vrede en vriendschap tussen de volkeren.
5. 1 Mei Strijd dag voor de vrede.
6. Dag van de arbeid.

7. Vriendschap met de Sowjet-Unie.
8. Leve de 1e Mei
9. Vrede en ontwapening.
10. Nederland democratisch, zelfstandig en vrij.
11. Vrede over de gehele wereld.
12. Vrede.
13. Tegen prijsverhoging.
14. Vrede en vriendschap met de Sowjet Unie.
15. Vrede en vriendschap in de wereld.
16. Vrede en brood.
17. Aanpassing van de lonen aan het gestegen prijspeil.
18. Tegen oorlog en oorlogsvoorbereiding.
19. Voor een vredesverdrag tussen de Grote Vijg.
20. Geen herbewapening van de Duitse Wehrmacht.
21. Voor 10% loonsverhoging.
22. Leve de Sowjet Unie, bolwerk van de vrede. (verboden)
23. Handen af van Korea. (verboden)
24. Eenheid.
25. Voor een democratisch en onafhankelijk Nederland.
26. Handen af van de 8-urendag.
27. Voor een prijzenstop.
28. Eenheid tussen N.V.V. en E.V.C.
29. Leve de internationale solidariteit.
30. Leve het Wereldvakverbond.
31. Weg met het Atlantisch Pact. (verboden)
32. Geen kanonnen maar boter. (verboden)
33. Vrijheid voor het Indonesische volk.
34. Solidair met de Duitse vredeskrachten. (verboden)
35. Leve de Wereldfederatie van Democratische jeugd.
36. Leve de Wereldvredesraad.
37. Versterkt de vredesbeweging.
38. Vrijheid voor Piet van Staveren, Wil v. Kempen, e.a. (verboden)
39. Vrijheid voor Willie Mc. Gee. (verboden)
40. Vermindering van de bewapening.
41. Voor gemeenschappelijke 1 Mei-viering van alle werkers.
42. Alles voor de Vrede.
43. Weg met de Duitse herbewapening. (verboden)
44. Voor een nieuwe loonronde van 10%.
45. Vurige solidariteit met het Koreaanse volk. (verboden)
46. Weg met de oorlogsregering Dress. (verboden)
47. Geen werktijdverlenging.
48. Voor de eenheid der arbeidsklasse.
49. Alle troepen terug uit Indonesië. (verboden)
50. Leve de 8-urendag.
51. Geen verlenging van de dienstplicht. (verboden)
52. Jonge mensen lezen Jeugd.
53. Voor vrede en welvaart.
54. 1940-1945, dat nooit meer.
55. Tegen de duurte.
56. Gelijk loon van gelijke arbeid voor man en vrouw.
57. Woningem, geen kazernes. (verboden)
58. Leve de Internationale Democratische Vrouwenfederatie.
59. Vrede en opbouw.
60. Geen belastingnavordering.
61. Jeugd wil vrede.
62. 5%, ook voor de jeugd.

63. Eenheid van de jeugd is behoud van de vrede.
64. Duld geen nieuw Nazileger.
65. Voor algemene herclassificatie.
66. Geen oorlogs- maar vredesproductie.
67. Geen dreigende tariefsverlaging.
68. Zonder vrede geen cultuur.
69. Zonder vrede en vrijheid geen kunst.
70. Zonder de Sowjet Unie geen duurzame vrede.
71. Loonsverhoging ten koste van de winst.
72. Tegen cultuurbederf.
73. 1 Mei Internationale Strijd dag voor Vrede en Welvaart.

Rondom het meetingsterrein werd gecolporteed met organen en brochures als "VREDE", "JEUGD", "WIJ WAREN IN DE SOWJET UNIE", terwijl door een groot aantal lieden - mannen, vrouwen en kinderen - , voorzien van een aanduiding om de rechterarm " 1-Mei Comité " op lijsten handtekeningen werden verzameld ten behoeve van de actie "Voor een vredesverdrag tussen de Grote 5 " . Het inzamelen van deze handtekeningen herhaalde zich langs de route van de optocht en op het Waterlooplein. Onder degenen, die bij het inzamelen dezer handtekeningen actief waren, werd eveneens de U bekende Eva TAS opgemerkt. *optocht RD* *PD 4498*

Op het terrein van de bijeenkomst werd slechts één van naam onbekend gebleven jeugdige militair in uniform, op de mouw de aanduiding "Stoottroepen", opgemerkt, die geen blijk van bijvalsbetuiging uitte gedurende de toespraken. Uit enige vertrekken op de bovenste verdieping van het gebouw Museumplein 13-15, waarin de Handelsvertegenwoordiging van de Sowjet-Unie zetelt, sloeg een 10-tal personen via de geopende vensters de meeting gade.

De bijeenkomst, welke te 19.30 uur een aanvang zou nemen, was op dat tijdstip nog maar zeer matig bezocht; nieuwsgierigen hielden zich rond het terrein buiten de met touwen afgezette omheining op, terwijl op het IJscubterrein zelf grote open plekken waren, waar zich vrijwel geen bezoekers ophielden. Degenen, die zich toen reeds op het terrein hadden begeven, hadden zich hoofdzakelijk, in een 2 tot 3 rijen dikke haag, geschaard langs de eveneens met touwen afgebakende oprit ter breedte van ongeveer 12 meter, uitgezet vanaf het aan de zijde van de Van Baerlestraat opgestelde podium naar de toegang tot het terrein aan de zijde van de Honthorststraat. Hierlangs marcheerden later de jeugdgroepen met ontplooid vlaggen op. Voorts bevonden zich tegenover bedoeld podium, ter weerszijden van bedoelde oprit, 4 à 5 rijen belangstellenden in de breedte van het terrein. Her en der verspreid over het terrein stonden of liepen nog wat kleinere groepjes bezoek(st)ers. Vooral kinderen en jongeren in de leeftijden van 15 tot 20 jaar bevonden zich onder de toeschouwers. Later op de avond nam de belangstelling op het terrein nog wel wat toe en verzamelde men zich grotendeels op het gedeelte van het terrein tegenover het podium, doch rond het terrein, buiten de afzetting, bleef de belangstelling ook niet onbetekenend. Naar schatting werd de meeting gedurende de toespraken bijgewoond door 6000 tot 7000 personen. Vanzelfsprekend werd, oudergewoonte, door de verschillende sprekers gewag gemaakt van de "tien-duizenden", bij deze demonstratie aanwezig, doch het was in dit verband opmerkelijk, dat de stoet, welke na afloop op het IJscubterrein werd samengesteld, uit slechts 3700 à 4000 deelnemers bestond. Ook deed het vreemd aan, dat de inleider van deze avond, zowel op het IJscubterrein als op het Waterlooplein, Nicó LUIRINK, enige malen via de luidsprekers op het Waterlooplein vertelde, dat "het einde van de massale stoet nog steeds niet in zicht was", kort daarop gevolgd door een mededeling, dat "hoewel nog steeds manifestanten op weg naar dit terrein waren, men maar vast ging beginnen, aangezien het anders te laat werd". Bij onderzoek bleek, althans van de stoet zelve, niemand meer onderweg te zijn. Ook liet de slotspreker van de avond op het Waterlooplein, Bertus BRANDESEN, zich nog de opmerking ontvallen, dat "de vijandige pers, zoals gewoonlijk, wel weer zou trachten, deze machtige demonstratie van tienteduizenden

te beschrijven als een van weinig betekenis, bezocht door enkele honderden deelnemers".

Het podium op het IJscubterrein was versierd met rode vlaggen, in de hoek het symbool van de "sikkel met hamer" en vlaggen in de Nederlandse kleuren, om en om tot een aantal van ongeveer 12 stuks in verticale stand aangebracht op de bovenkant van een groot, later door schijnwerpers verlicht, vlak, vormende de achtergrond van het podium, waarop in grote letters vermeld de leuze: "1 MEI STRIJDAG VOOR VRIENDSCHAP EN VREDE". Op het podium tegen bedoeld vlak was een aantal stoelen geplaatst, waarop partij-functionarissen als Nico LUIRINK, Gerben WAGENAAR en Jaap BRANDENBURG, temidden van vrouwen en kinderen, hadden plaatsgenomen. Verder bevond zich op dit podium een catheder met enige microfoons. De rand van het podium was versierd met rode en witte bloemen.

Te omstreeks 19.50 uur (20 minuten later dan het vastgestelde tijdstip) werd de bijeenkomst geopend door Nico LUIRINK.

Hij heette de aanwezigen welkom, o.w. vooral de na zijn ziekte voor het eerst weer in het openbaar sprekende partijvoorzitter Gerben WAGENAAR, en de moeder van de tot lange gevangenisstraf onschuldig veroordeelde Piet van STAVEREN, die tegelijkertijd als "de bloem van de Nederlandse jeugd" werd aangeduid. Vervolgens ging hij in het kort de betekenis voor de arbeiders na van de 1e Mei, welke thans voor de 62e maal door de internationale arbeidersklasse werd herdacht, aanvankelijk door kleine groepen, thans door miljoenen in de gehele wereld, doch vooral in de landen, waar de macht in handen van boeren en arbeiders is gelegd. Spreker zeide, dat zijn gedachten uitgingen naar het Indonesische broedervolk, dat, na de overheersing door de Nederlandse imperialisten, thans nog gebukt gaat onder lieden, die de Amerikaanse en Nederlandse kapitalistische belangen blijven dienen, Soekarno en Hatta, die er niet tegen opgezien hebben, de viering van de 1e Mei te Djakarta te verbieden. (Bedoeld wordt vermoedelijk de viering van 1 Mei door de Communisten aldaar). Voorts gingen spreker's gedachten uit naar het heldhaftige Noord-Koreaanse volk, dat gesteund door de vredesstrijders van China, een onverzettelijke strijd voert tegen het Amerikaanse imperialisme en niet zal rusten, alvorens de Amerikaanse indringers geheel verdreven zijn. Natuurlijk werd ook het voor vrede en socialisme strijdende volk van de Sowjet-Unie niet vergeten en verder werden dan de strijders voor de vrede in herinnering gebracht, die in de gevangenschappen zware straffen uitzitten, omdat zij voor de vrede waren, zoals spreker het formuleerde. Hij was van mening, dat deze dag in het teken moest staan van een strijd voor vrede en brood.

Daarna verscheen Mevr. Van STAVEREN op het podium. Haar toespraak las zij vanaf een geschrift voor, wat haar niets steeds overal even vlot afgang, en ongeveer 20 minuten in beslag nam. Zij vertelde o.m. van haar reis naar de Sowjet-Unie, waar men overal, waar zij kwam, tot zelfs in de dorpen, op de hoogte bleek te zijn van de schandelijke straf, welke haar zoon was opgelegd. De naam Piet van STAVEREN scheen, zoals zij zeide, enorme bekendheid te hebben en men was vol respect over zijn strijd voor de vrede. Hieraan werd vastgekoppeld, dat in de Sowjet Unie de mensen zich in volle vrijheid en levensgeluk kunnen ontplooiën en ontwikkelen, als gevolg waarvan de arbeidsvreugde zeer groot is. Men had haar als geschenk een precisie-instrument voor haar zoon medegegeven, geheel door vrouwen vervaardigd, waarvoor haar zoon zeer erkentelijk was geweest. Men had haar medegedeeld, dat zij haar zoon na zijn straf gerust in de Sowjet Unie kon laten werken, waar hij zich ten volle zou kunnen geven aan objecten, welke hem zinden. Verder volgde er dan nog een eindeloos oreren over kapitalisme en imperialisme van allés, wat niet binnen de invloedssfeer van de Sowjet Unie ligt op de wijze, zoals de communistische pers gewoon is, hierover te schrijven. Aan het einde van haar toespraak volgde het voorstel, uitgesproken door Nico LUIRINK, een motie tot vrijlating van Piet van STAVEREN e.a. te verzenden. Vervolgens

Vervolgens kwam als spreker Gerben WAGENAAR aan bod .

Hij zette de betekenis van de verbondenheid der internationale arbeidersklasse, tot uiting komende in de viering van de 1 Mei-dag, thans reeds voor de 62e maal, uiteen en betrok in zijn rede de strijd voor de vrede, welke het voornaamste doel behoort te zijn. Hij haalde de heldhaftige daden van Piet van ~~Staveren~~ Staveren, Wil van Kempen, Ger van Praag, Ratio Koster en andere dienstweigeraars in dienst van de wereldvrede aan en protesteerde fel tegen de plannen van de Amerikaanse Regering, op 8 Mei a.s. de neger Willie Mc.Gee op de elektrische stoel ter dood te brengen. Ondanks de verbeterde tegenstand van het tot ondergang gedoemde kapitalisme groeit volgens spreker de vredesgedachte in de wereld enorm en omvat thans reeds honderden miljoenen. Dit leger zal zo sterk worden, dat het in staat is, een nieuwe oorlog te voorkomen. De mensen willen geen oorlog, zij willen vrede tussen alle volkeren, ongeacht ras of politieke instelling. Met veel waardering sprak hij over de strijd voor de vrede van het Indonesische volk, dat thans echter opnieuw gebukt gaat onder krachten, welke het, onder Amerikaanse invloed, in een oorlog tegen de Sowjet Unie willen opzetten. Maar, zo zegt spreker, de jeugd in de wereld wil niet strijden tegen een volk, dat zijn beste zonen zag vallen bij Stalingrad tegen de fascistische, de overwinnaars van Berlijn. In West Berlijn hadden de autoriteiten onder Amerikaanse invloed de burgerij verboden, deel te nemen aan de viering van de 1 Mei, doch zojuist hebben wij berichten ontvangen, dat de 1 Mei-dag een miljoen mensen op de been heeft gebracht. (Applaus). Voorts brengt spreker hulde aan de heldhaftige strijd van het Noord-Koreaanse volk, gesteund door de Chinese vrijwilligers, welke het voor zijn vrijheid voert tegen het Amerikaanse imperialisme en spreker is er van overtuigd, dat de voor het behoud van de vrede strijdende Noord-Koreanen en Chinezen er in zullen slagen, de Amerikanen van het schiereiland te verdrijven. (Applaus). Overal in de wereld, zo gaat spreker verder, in het land van Mao Tse Toeng, in Parijs, in Moscou, in Londen, in Berlijn, in New York, wordt de 1 Mei als dag van internationale solidariteit der arbeiders en van de vrede tussen de volkeren herdacht en het stemt tot grote voldoening, dat zelfs in het land van Franco de arbeidersklasse van haar strijdbereidheid blijk gaf. Met betrekking tot de inrichtingen, waarin de dienstweigeraars hun straf doorbrengen, sprak hij van de "gevangnissen van Drees"; ook overigens trok hij fel van leer tegen de zich socialistische noemende leiders van de Partij van de Arbeid, die zich, naar zijn overtuiging, aan de zijde van het kapitalisme, dus van de reactie en het imperialisme hebben geschaard. De aanhangers van de Partij van de Arbeid wordt steeds voor ogen gehouden, dat opvoering van het West-Europese bewapeningspeil nodig is, om de vrede en de vrijheid te bewaren tegen de dreiging uit het Oosten, met name van de zijde van de Sowjet Unie. Dit alles geschiedt onder de invloed van het internationale kapitalisme, vooral dat van Amerika, dat op een oorlog tegen de volkeren van de Sowjet Unie en de Volksdemocratische landen aanstuurt. En hierin wil men de beulen van onze beste verzetsstrijders uit de jaren 1940-1945, de Nazi-Generaals van West-Duitsland, betrekken. Rusland bedreigt andere volkeren in de wereld volgens spreker in het geheel niet, doch voert integendeel, steunend op de leer van de grote voorgangers der arbeidersregering als Lenin en thans onder leiding van zijn kundige leider Stalin, een grootse strijd voor het behoud van de wereldvrede. Spreker beweert, hier niet veel over te willen zeggen, doch te willen herinneren aan de vele pogingen, welke Rusland reeds heeft aangewend, een duurzame vrede te verkrijgen. Men behoeft slechts te denken aan de vele voorstellen, welke van Sowjet Rusland in dit opzicht zijn uitgegaan, alle met het doel de bewapening te verminderen en de oorlog uit te bannen. Wat spreker verder nog in dit verband zegt, komt overeen met één grote lofzang op het geniale, vredelievende intellect van Stalin. Vooral de opvoering van de productie en verlagings van de kosten voor levensonderhoud worden geprezen.

Het

Het betoog van Gerben WAGENAAR, die zijn rede eveneens vanaf een geschrift voorlas, eindigde eveneens met het voorstel van Nico LUIRINK tot verzending van een motie in de vorm van een eis aan de Nederlandse Regering, onmiddellijk haar antwoord bekend te maken op het voorstel van Amerika, nog meer troepen naar Korea te zenden.

Schertsenderwijze had Gerben WAGENAAR kort daarvoor nog de opmerking gemaakt, dat internationale ontwapeningsplannen gemakkelijk doorgevoerd zouden kunnen worden, hoogstens tot gevolg hebbend het zonder werk komen van een paar generaals, voor wie dan echter nog wel werk gevonden zou kunnen worden op de DUW-objecten.

Te omstreeks 21.10 uur was de meeting op het IJscubterrein ten einde en werden aanwijzingen gegeven voor het samenstellen van de stoet, welke via de wegen: Museumplein, Honthorststraat, Hobbemakade, Stadhouderskade, Weteringschans, Frederiksplein, Sarphatistraat, Weesperplein, Weesperstraat, Jonas Daniël Meijerplein naar het Waterlooplein trok. Voorman in de stoet zouden, zoals bekend werd gemaakt, meelopen Jaap BRANDENBURG en de schrijver Theun de VRIES. Hoewel door de Burgemeester van Amsterdam verboden was, spreekkoren aan te heffen, werd op de Hobbemakade wel een ogenblik iets in koor geroepen, vermoedelijk door een groep A.N.J.V.-ers, hetwelk vanaf de plaats van waarneming niet duidelijk verstaanbaar was, doch waarschijnlijk, naar werd vernomen, zo iets als "Wij willen vrede" inhield. Overigens deden zich, voorzover bekend, onderweg geen bijzonderheden voor. Aan de buitenkanten van de in rijen van 4 marcherende deelnemers bevonden zich leden van de zogenaamde "Ordedienst", die op het IJscubterrein aan de binnenzijde van de afzetting eveneens als zodanig dienst hadden gedaan.

Op het Waterlooplein gekomen, waar eveneens een podium, voorzien van vlaggen en microfoons was opgesteld, werd, nadat de verschillende groepen, aangekondigd en hier en daar toegejuicht, meer speciaal de groep van ongeveer 50 Indonesiërs, die van de bouwvakken en van Albert Heijn (staaksters), een plaatsje hadden gevonden, het slotwoord gesproken door Bertus BRANDSEN namens de E.V.C.- Daarvoor, evenals op het IJscubterrein, was door Nico LUIRINK van tijd tot tijd gezinspeeld op de door de Burgemeester van Amsterdam verboden leuzen onder mededeling, dat men misschien nu nog bepaalde dingen kon verbieden, doch niet kon verbieden, dat de arbeidende klasse de bedoeling van deze leuzen in haar hart droeg.

Bertus BRANDSEN's betoog kwam in grote lijnen neer op de dappere strijd van de veenarbeiders en de arbeid(st)ers van Albert Heijn, welke in het kader van de strijd voor de vrede en tegen verslechtering van de arbeidsvoorwaarden van grote betekenis waren.

Na afloop gingen de demonstranten ordelijk huns wegs.

Tevens verzonden in afschrift aan B.M. en H.C., Asd.

E-5.

14.13/

108506

1 MEI

Internationale strijddag voor Vrede en Welvaart

Voor
10%
loonsverhoging

*Aan de arbeiders en arbeidersvrouwen,
Intellectuelen en werkers van Amsterdam.*

Onderstaand Comité roept U op in groten getale deel te nemen aan de

1 Mei-meeting op het IJscclubterrein en demonstratie

die in het teken zal staan van de strijd voor vrede en welvaart. De oorlogskrachten, onder leiding van de Amerikaanse reactie, sturen bewust op een derde wereldoorlog aan, waardoor de vrede ernstiger is bedreigd dan ooit te voren. Maar nog nooit waren de krachten, die de vrede bewaken, zó sterk en vastbesloten als op dit ogenblik en zijn zij in staat elk misdadig oorlogsavontuur van de imperialisten te verhinderen. Geeft op 1 Mei uiting aan Uw onverbreekelijke wil om de vrede te verdedigen, door te demonstreren voor een vredesverdrag tussen de Grote Vijf, tegen herbewapening van de Duitse Wehrmacht. Verheft op de Eerste Mei Uw stem tegen de politiek van armoede en werkloosheid, die door de regering Drees-Teulings wordt gevoerd. Eist met klem op de Eerste Mei: 10% loonsverhoging en doeltreffende maatregelen ter bestrijding van de werkloosheid.

Werkers van Amsterdam

Reeds meer dan 60 jaar is de Eerste Mei een internationale strijddag voor vrede, welvaart en socialisme.

Werkers van Amsterdam

Neemt allen deel aan de

1 Mei-betoging op het IJschubterrein en de 1 Mei-demonstratie vanaf het IJschub- terrein naar het Waterlooplein

Aanvang IJschubterrein half acht

— Toegangsprijs 10 cent

Sprekers: GERBEN WAGENAAR, voorzitter van de C.P.N.

BERTUS BRANDSEN, secretaris van de E.V.C.

Mevr. VAN STAVEREN, moeder van de onschuldig tot 7 jaar
gevangenisstraf veroordeelde vrijheidsstrijder Piet van
Staveren.

VOOR GEMEENSCHAPPELIJKE 1 MEI-VIERING VAN ALLE WERKERS VOOR VREDE EN WELVAART TEGEN OORLOG EN OORLOGSVOORBEREIDING GEEN HERBEWAPENING VAN DE NAZI-WEHRMACHT VOOR 10% LOONSVERHOOGING VOOR EEN VREDESVERDRAG TUSSEN DE GROTE VIJF

Het Amsterdams 1 Mei-Comité 1951 (bestaande uit leden van E.V.C.,
N.V.V., K.A.B., huisvrouwen, intellectuelen en vertegenwoordigers van
organisaties):

B. Blokzijl, voorz. E.V.C.
H. Gortzak, lid v. d. Tweede Kamer
R. Kogehop, alg. secr. V.V.B.
Ratio Koster, best. A.N.J.V.
P. Wijnberg, fabrieksarbeider
J. Jansen, fabrieksarbeider
A. van Peer, fabrieksarbeider
P. J. Trok, fabrieksarbeider
D. v. d. Schaaf, fabrieksarbeider
C. E. Blanken, metaalbewerker
C. v. d. Lugt, metaalbewerker
P. Jaspers, metaalbewerker
A. de Vries, metaalbewerker
J. Ruggenbrink, arb. Stadsreiniging
W. Daamen, arb. Stadsreiniging

J. Hesterman, tramconducateur
N. Tetenburg, gem. schoonmaakster
F. Terstall, houtwerker
H. Barewijk, havenarbeider
W. Kalf, bouwvakarbeider
N. Luirink, raadslid
Th. de Vries, schrijver
J. Brandenburg, raadslid
Mevr. Van Kempen, huisvrouw
Mevr. Van Plateringe, huisvrouw
H. Stenacker, arbeider G.E.B.
B. Zeehandelaar, hoofdred. Jeugd
J. Heeg, typograaf
F. van Zwieten, taxichauffeur

De demonstratie gaat langs de volgende route: IJschubterrein, Museumplein, Honthorststraat, Hobbemakade, Stadhouderskade, Weteringschans, Frederiksplein, Sarphatistraat, Weesperplein, Weesperstraat, Waterlooplein en wordt opgeluisterd door muziek van de corps en: Trouw en Vriendschap, Avanti, Tavenu, Wittenburgs Fanfare-orkest en Wittenburgs Muziekgezelschap.
In de demonstratie worden honderden vlaggen, fakkels en spandoeken meegevoerd, terwijl enige praalwagens zullen meerijden.

Koopt een deelnemerskaart à 10 ct. Tekent op de kaart voor een vredesverdrag tussen de Grote Vijf en levert Uw kaart met paraaf of handtekening uitsluitend in bij de controleurs op het IJschubterrein.

Apeldoorn

6.1.51 / 05.495   *6.3.51 / 05.495*

Verbinding: 31.

Onderwerp: Feestavond in de bovenzaal van hotel "de Poort van Kleef" gelegen aan het Marktpllein te Apeldoorn, op Woensdag 2 Mei 1951, georganiseerd door "Het 1 Mei comité."

Spreker: De Koning, vermoedelijk uit Amsterdam.

Zaalcapaciteit: 300 personen.

Aanwezig: plm.100 personen.

7 MEI 1951
ACD 608595

20/1951

Weekoverzicht.

Schuldstad is vernieuwd

Op Woensdag 2 Mei 1951, werd in de bovenzaal van hotel "de Poort van Kleef", aan het Marktpllein 11 alhier, een feestavond gehouden, georganiseerd door het 1 Mei comité.

In de zaal waren spandoeken aangebracht met opschriften o.a. "tegen verlenging van de arbeidstijd" en "alles voor de vrede, de vrede voor alles".

Terzijde van het toneel was de rood-wit-blauwe vlag gespannen. In het rood was aangebracht een z.g. vredesduif en in het blauw het woord "Apeldoorn".

Om 20.10 uur werd deze feestavond geopend door een de-zerzijds onbekend gebleven E.V.C.bestuurder uit Apeldoorn die de aanwezigen hartelijk welkom heette.

Hierna trad voor en na de pauze op het toneelgezelschap "Cultura" uit Amsterdam, bestaande uit 6 mannen en 6 vrouwen

Verschillende samenspraken, voordrachten, zangnummers en declamatie's werden door het gezelschap voor het voetlicht gebracht welke op een enkele uitzondering na, alle van een politieke strekking waren.

De inhoud van het een en ander kwam hierop neer, dat de arbeiders van alle richtingen eensgezinder moesten zijn, vooral in die bedrijven waar gewerkt werd aan oorlogsmateriaal.

Voor de pauze werd een redevoering gehouden door een zekere De Koning, vermoedelijk uit Amsterdam.

Deze redevoering, welke grotendeels van het papier werd voorgedragen, had als hoofdnummer actie voor de vredespropaganda; actie tegen de voortdurende prijsverhogingen; streven voor loonsverhogingen en verheerlijking van de Sovjetstaat. De rede was weinig belangwekkend en blijkbaar niet bevredigend voor een deel van het publiek, dat voortdurend met elkaar sprak en geen aandacht schonk aan de spreker.

X Het aanwezige communistische raadslid der gemeente Apeldoorn F. JONGEPIER gaf aan rapporteur te kennen, dat hij de spreker langdradig en saai vond.

Het toneelgezelschap had nogal succes bij de bezoekers, die de aytredende met veel handgeklap beloonden.

De bijeenkomst had een rustig verloop en werd om 23.30 uur gesloten.
"einde".

Aan de Binnenlandse Veiligheidsdienst

's-GRAVENHAA

1 Mei-Vredesdag

Het 1 Mei-Comité Apeldoorn belegt op Woensdag 2 Mei een feestavond

in de „POORT VAN KLEEF”.

Deze avond wordt opgeluisterd door het Toneelgezelschap „CULTURA” uit Amsterdam.

Toegangsprijs 75 ct. Zaal open half acht. Aanvang 8 uur. Kaarten aan de zaal verkrijgbaar.

HET 1 MEI-COMITÉ.

I.D. 2607 Z.

Verslag Vergadering C.P.N.afd.Leiden,
gehouden op 1 Mei 1951.

DIENSTGEHEIM.

OP KAART
ACD/ 70
DAT: 29/5-51
PAR: 07

7 MEI 1951

ACD/ 100596

6.151
25.1956.151
25.195

20/1951
Weekoverzicht.

In het kader van de 1 Mei-viering werd door de C.P.N.afd.Leiden, op Dinsdag 1 Mei 1951 in de Grote Zaal van De Burcht te Leiden een openbare vergadering gehouden.

De vergadering werd voorafgegaan door een optocht door de stad, welke ongeveer 45 minuten duurde en waaraan werd deelgenomen door 60 personen. Spandoeken met leuzen, zoals "VREDE", "EENHEID VAN ALLE WERKERS", e.d. werden meegevoerd.

In de vergaderzaal waren aanwezig ongeveer 300 personen, met een zaalruimte van 440 zitplaatsen. De zaal was versierd met Sovjet-vlaggen en rode tulpen. Een achttal leuzen was aangebracht, o.a. "ONTWAPENING", "STRIJD VOOR VREDE", "STRIJD VOOR 10% LOONSVERHOOGING", enz.

De vergadering werd te 20.15 uur geopend door Hendricus LAMAN, geboren te Leiden, 13-2-15, wonende te Leiden, Levendaal 124. Voor de pauze hield Heiltje de VOS van Rotterdam een rede van een kwartier, welke hoofdzakelijk was gericht tot de aanwezige vrouwen. Zij gaf enkele voorbeelden van de leugencampagne door de Amerikanen t.o.v. de Sovjet-Unie gevoerd en door de Nederlandse Regering trouw overgenomen. Alle mogelijke propaganda wordt gemaakt om de bevolking ervan te overtuigen, dat Rusland hunkert naar een oorlog, aldus spreekster. Daarvoor is bewapening nodig en daarvoor moeten wij bezuinigen. Maar wij, huisvrouwen, zullen de heren kapitalisten en oorlogsophitsers laten zien, dat zij hebben misgerekend en dat wij ons geen nodeloze bezuiniging laten opdringen. Wij blijven niet meer thuis om kousen te stoppen maar staan naast onze mannen op het werk. Laten wij de moedige Drentse arbeidersvrouwen ten voorbeeld nemen, die bij de succesvolle stakingen in de veengebieden, hun mannen zelf van het werk gingen halen. Ook moeten wij ons inspannen om de handtekening-actie voor een 5-mogendheden-Pact te doen slagen. Dat een dergelijke actie kans van slagen heeft,

bewees

Leiden

*opgedrukt
pl.
PD 6092X
optrieden in
P.D. Hout de Vos-
Kruik*

beweest de Stockholm-actie tegen het gebruik van de atoombom.

Na de pauze hield Willem HULST van Assendelft een rede van 45 minuten. Spreker schetste de massale demonstraties die op 1 Mei in alle delen van de wereld plaatsvonden. Ook zijn toespraak stond in het teken van de strijd tegen prijsstijging en bewapening en de strijd voor de vrede. Overal waar mogelijk is, aldus spreker, moeten wij iedereen, van welke politiek of religie ook, trachten te winnen voor onze strijd. Dit zal niet altijd even gemakkelijk gaan, want, vergiftigd door de huidige regeringspolitiek en de leugencampagne, blijft de bevolking halsstarrig. Dit werd nog bewezen bij de voor deze vergadering gehouden optocht. Ik wilde een spandoek met de leuze "GEEN OORLOG, MAAR VREDE" meevoeren, doch door de politie werd mij dit verboden. De Sovjet-Unie voert een vredelievende politiek en wil van geheimzinnigheid niets weten. Het zogenaamde ijzeren gordijn kunnen we gerust als een fabeltje beschouwen. Met afgevaardigden van andere landen heb ik kortgeleden een bezoek gebracht aan de Sovjet-Unie en wij konden gaan en staan waar wij wilden. Zelfs werd ons gevraagd waar wij het liefst naar toe wilden in Rusland of wat wij het liefst wilden zien. De Engelse afgevaardigde gaf de wens te kennen, dat hij Siberië wilde zien en prompt werd hij in de gelegenheid gesteld per trein naar Siberië te reizen. Ter geruststelling voeg ik er aan toe, dat hij ook teruggekomen is. (Applaus). Onlangs is een groep werknemers van verschillende politieke en religieuze richting en uit diverse bedrijven afkomstig, naar Rusland geweest om zich op de hoogte te stellen van het bedrijfsleven aldaar. Zij hebben evenmin van een ijzeren gordijn iets gemerkt. Hun werkgevers hebben gesmeekt en gedreigd om hen van hun plannen af te brengen. Dit is zeer begrijpelijk. Ook de kapitalistische werkgevers mogen graag valse voorspiegelingen geven van de Sovjet-Unie. Dit zou uitkomen wanneer de arbeiders de gunstige toestand in Rusland zouden zien. Als enigste redmiddel hebben zij toen de arbeiders, na hun terugkomst, op straat gezet. Het is onze taak ons te verzetten tegen dergelijke maatregelen. (Applaus).

Medewerking werd verleend door het zangkoor "MORGENROOD" te Leiden, dat socialistische strijdliederen ten gehore bracht, een amateur-gitar- en band en een declamatrice Diet VERMEULEN.

In de pauze werden handtekeningen verzameld voor het Vijf-Mogendheden-Pact en werd gecolporteerd met het orgaan "NU".

Een drietal moties, gericht aan de Nederlandse Regering, en het A.N.P., resp. tegen oorlog met China, tot vrijlating van Piet van STAVEREN en de Schoonhoven-jongens en tot onmiddellijke en onvoorwaardelijke invrijheidstelling van Willie McGee in Amerika, werden aangenomen. Het geheel had een ordelijk verloop. Militairen in uniform waren niet aanwezig.

Leiden, 4 Mei 1951.

VERSLAG van de 1 Mei bijeenkomst der afdeling C.P.N. Drachten, gehouden in Hotel "De Phoenix" aan de Noorderbuurt te Drachten.

OP KAART
ACD/ 925
DAT: 19/6/51
PAR: 9.5

- 5 MEI 1951
AKU 108597

Aanvang : 20.30 uur.
Zaalruimte: 150 personen
Aanwezig: 80 personen.
Spreker: G. Hoorn Amsterdam.
Leiding: *Onneden XI* Albert de Vries E.V.C. bestuurder te Drachten.
Film: *ob. e.g. in 1951* "De Partisaan" *Schuttel in Hongkong 20 juni 51*

Weekoverzicht.

Na een kort openingswoord van A. de Vries, werd een voorfilmpje gedraaid. Dit filmpje was kennelijk van Russische makelij en was als lachfilm bedoeld.

Daarna na G. HOORN het woord. Hij memoreerde, dat de eerste Mei vandaag voor de 61 ste maal wordt gevierd. Van een betrekkelijk kleine groep, was de 1 Mei viering thans iets geworden, dat leeft in de harten van honderden miljoenen arbeiders. Onze gedachten gaan op de eerste plaats uit naar de arbeiders in de Sowjet-Unie. Daar liggen vandaag alle werkzaamheden stil en vieren alle arbeiders feest. Ook in China wordt deze 1 Mei met blijde harten in een bevrijd land gevierd. Onze kameraden in de Volksrepublieken vieren thans ook een vrij 1 Mei feest. De arbeiders in deze, door spreker opgenoemde landen, kunnen met een blij hart het feest van de eerste Mei vieren. Hoe anders is het in de Kapitalistische landen. Daar is dit Meifeest meer een wapenschouw, waarna weer een heel jaar strijd moet worden gevoerd tegen de reactie. Men kijke naar onze kameraden in Italië, waar onder Fogliatti een strijd moet worden gevoerd tegen het Amerikaans Imperialisme. Ook in Frankrijk ziet men hetzelfde beeld. Onze bruine broeders in Indonesië hebben ook al de strijd aan te binden met de macht van de Amerikaanse geldmagnaten. Daar is men wel bijzonder zwaar getroffen. Na eerst eeuwen lang door de Nederlander geknecht te zijn, verscheen daar plotseling het Japanse Facistische spook. Hierna werden er weer enige zogenaamde politionele acties tegen deze arbeiders ontketend en tenslotte liep men daar gevaar te worden opgeslokt door het Amerikaanse kapitaal. Ook in Spanje zal deze dag op een illegale wijze, onder het facistische juk worden gevierd.

In Nederland kan men het 1 Mei feest ook niet anders zien als een appel in de strijd tegen duistere machten.

Wanneer men momenteel b.v. in Rotterdam rondkijkt, dat ziet men een lege ruimte, waar vroeger woningen en winkels hebben gestaan. Alleen verrijst daar het kantoorgebouw van de Rotterdamse Bank. De opbouw van ons land gaat dus wel zeer traag, integenstelling met de Sowjet. Steden zoals Stalingrad en Leningrad zijn reeds herrezen, schoner als ooit te voren. Daar heerst geen stilte, doch men is daar bedrijvig in de weer om hun land weer op te bouwen; iets waaraan door iedere arbeiders wordt meegewerkt. Alles wordt daar ingezet om te komen tot vrede en welvaart. Millioenen worden daar besteed aan vredesobjecten, zoals het vervaardigen van duizenden tractoren, die moeten dienen om de ploegen voort te trekken. Woestijnen worden herscha en in graanvelden.

Wat wordt er echter op dit gebied gedaan in de kapitalistische landen. Daar heerste na de vorige wereldoorlog, reeds weer de vrees voor een economische crises. Het beproefde recept -hetwelk ook Hitler eertijds gebruikte- is om het maar weer aan te sturen op een nieuwe bewapening. Alles wordt thans alweer in het geweer geroepen om oorlogstuig aan te maken. Dit gaat echter alles ten koste van de sociale voorzieningen van de arbeiders. Als men eens even bedenkt, dat van elke 1200.- die wordt uitgegeven er slechts 70.50 is voor de gezondheidszorg, dan is het wel duidelijk, dat dit niet in orde is. Zelfs worden de allereerste lever behoeften van de arbeiders rechtstreeks aangetast door deze onzinnige bewapening, die er alleen voor dient om de beurzen van het groot-kapitaal te spekken.

Ook de regering in Nederland laat zich voor dit karretje spannen. Ook hier verrijzen oorlogsindustriën, zoals de AKU te Emmen als paddestoelen uit de grond. Dergelijke industriën zijn de oorzaak dat de grondstoffen, die de arbeiders nodig hebben voor huizenbouw e.d. aan hun bestemming

b. Smeltlingelans

worden onttrokken. Ook worden de prijzen van deze grondstoffen steeds duurder. De ene prijsverhoging volgt de andere op. Hierdoor wordt het bestaan van de arbeiders in hoge mate aangetast. Terwijl de prijzen reeds meer dan 15% zijn gestegen, staan de lonen hierbij ver ten achter. En waarom is deze bewapeningswedloop nu nodig. Volgens de beweringen van de kapitalisten, staat daar in het Oosten een land klaar om ons hier in het Westen aan te vallen. Dit is echter lalie, want zou men in een land waar miljoenen en miljoenen worden uitgegeven voor vredesdoeleinden en waar prijsverhogingen aan de orde van de dag zijn, zich klaar maken voor een oorlog? En wanneer het zo is, dat men daar in het Oosten al staat te trappelen van ongeduld om ons hier te overvallen, waarom wacht men daar dan mee, tot het Westen zich heeft bewapend? Alles is echter maar een leuze, om de ineenstorting van de kapitalistische maatschappij nog enige tijd op te houden en de rotte plekken te camoufleren. Dit gelukt alles maar ten dele, immers duizenden arbeiders zijn in feite reeds weer werkloos en werken in de DUW. Dit is anders niets dan werkverschaffing en dit wordt hoe langer hoe meer weer net als voorheen, een object om de arbeiders uit te buiten. De hele oorlogproductie gaat nu eenmaal ten koste van de allereerste levensbehoeften van de werkende klasse. Dan wordt er wel gezegd, dat ook de ondernemers hun steentje bijdragen, doch dit gelooft spreker niet zo erg. Het is dan ook duidelijk dat de arbeiders niet meer kunnen steunen op leiders zoals Drees-Vorrink-Suurhof en Van der Goss van Haters e.a., die na 61 jaren strijd niet meer met het vuur zijn bezield als wenselijk is. Deze mensen zijn reeds zo diep gezonken, dat zij het met de oorlogspolitiek eens kunnen zijn, ook als de arbeiders hierdoor in de verdrukking komen.

DE ARBEIDERS ZULLEN BUS DE OORLOGSPOLITIEK DER REGERING MOETEN DOORKRUISEN. DIT KAN GESCHIEDEN DOOR GEZAMENLIK MET DE ANDERS GEORGANISEERDE ARBEIDERS TE STRIDEN VOOR VREDE EN WELVAART EN TE BEGINNEN MET HET EISEN VAN EEN 10% LOONVERHOOGING. Dit zal strijd kosten, doch deze strijd is er op vele plaatsen al in alle hevigheid ontbraut. Ook te Brachten hebben de arbeiders van het DUW-object hun strijd gehad, welke op een volkomen overwinning van de arbeiders is uitgelopen. De veenarbeiders hebben zelfs een 12% loonverhoging kunnen afdwingen. In de Maanstreek gaat de strijd nog door en wij moeten solidair staan met deze mensen, die door hun actie de oorlogspolitiek der regering doorkruisen. Terwijl zaken als Albert Heijn met het zogenaamde suikerschandaal 6 miljoen gulden extra winst ten koste van de arbeiders hebben behaald, kan er voor de arbeiders in dat bedrijf geen menswaardig bestaan af. Aan deze toestanden in het kapitalistische Nederland, moet een einde komen. Door 10% loonverhoging te eisen, kan er minder worden besteed aan het oorlogstuig. Tracht daarom ook andersdenkende hiervan te overtuigen en voert hierna de gezamenlijke acties.

Door A. de Vries worden hierna enige resoluties voorgelezen, die aan de bevoegde instanties zullen worden kenbaar gemaakt.

- 1e. Wordt verzocht de onmiddellijke invrijheidstelling van Piet van Stavoren en anderen, die gearresteerd hebben de wapens op te nemen tegen een breedervolk.
- 2e. Wordt verzocht de executie van de neger, die ter dood werd veroordeeld, terzake aanraking van een blanke vrouw, niet te doen plaats vinden.

In de hierna volgende pauze werd gecolportoord met de bladen: Jeugd-Vrede en E.V.C.gids.

Na de pauze volgde de vertoning van de film "De Partisanen".

Een kort slotwoord van A. de Vries besloot de bijeenkomst te omstreken 24.00 uur. Het geheel had een rustig verloop. Ongeregeldheden werden niet geconstateerd. Op te merken valt nog, dat er tijdens de vergadering handtekeningen werden verzameld door de A. de Vries voor een manifest om te komen tot een bespreking van de grote vijf.

No.1262-'51.

Onderwerp: Openbare bijeenkomst, georganiseerd door het Amsterdams 1-Mei comité (C.P.N.).

D I E N S T G E H E I M.

NIET O.K.
ACD/IV B
DAT: 8/4-51
PAR: 658

6.151
05.495
- 5 MEI 1951
ACD 100665

Schuttblad is verspreid
20/1951 \$ 2 Mei 1951.

Weekoverzicht.

Verslag van een op 1 Mei 1951 gehouden bijeenkomst, georganiseerd door het Amsterdams 1-Mei comité (CPN), in theater Carré, te Amsterdam.-
De bijeenkomst zou om 14 uur een aanvang nemen.-

De bijeenkomst was kenbaar gemaakt door middel van een geplaatste annonce in het dagblad "De Waarheid", d.d. 27 April 1951 en door het verspreiden van pamfletten.-

In de omgeving van theater Carré, op de openbare weg, werd tijdens de aanloop van de bijeenkomst, druk gecolporteerd met allerlei CPN.-lectuur en toegangskarten voor de bijeenkomst.-Een ieder, die in het bezit was van toegangskart, waarvoor f.025 moest worden betaald, had ~~wijze~~ toegang tot de bijeenkomst.-In de zaal werd eveneens druk gecolporteerd met CPN-lectuur, terwijl handtekeningen voor het vredes-referendum onder de aanwezige bezoekers werden verzameld.-

In de zaal waren geen leuzen aangebracht; in de zaal waren geen versieringen aangebracht.-

Op de bijeenkomst waren ongeveer 800 personen aanwezig.-De aanwezigen bestonden uit mannen en vrouwen van elke leeftijd.-Het grootste gedeelte van de bezoekers bestond uit vrouwen en meisjes.-De capaciteit van de zaal is 2000 zitplaatsen.-

Militairen in uniform werden niet waargenomen.-

Te ongeveer 14,15 uur werd de bijeenkomst geopend door een niet geïdentificeerde persoon.-Hij schetste in het kort het doel van de 1-Mei viering en hij hoopte, dat het spoedig zo ver zou zijn dat iedere arbeider in de wereld deze dag zou kunnen vieren.-Daarna heette hij de aanwezigen welkom.-Een tweetal moties werden door hem aan de aanwezigen voorgelezen en door de aanwezigen met applaus aangenomen.-

De eerste motie zal ter kennis van de Amerikaanse autoriteiten worden gebracht.-Hierin wordt clementie ingeroepen voor de neger Mc.Gee.-

De tweede motie zal worden gezonden aan de Nederlandse autoriteiten.-Hierin wordt kwijting van straf gevraagd voor Piet van Staveren c.s.-

Tot aan de pauze wordt de bijeenkomst dan opgeluisterd door accordeonmuziek en piano-muziek van Lion Contran (Samuel Vleesdrager, U bekend).- Ook de bekend Sijmen (Cor Swart, U bekend) komt nog aan het woord.- Er wordt een pauze van 20 minuten gehouden.-

Na de pauze wordt het woord gegeven aan de spreker van deze bijeenkomst, Berend BLOKZIJL (U bekend).-

Hij zegt ongeveer als volgt:

"Kameraden ! Vandaag is het weer de dag van de 1e Mei, de dag van de vrijheid en de vrede en voor de arbeiders de dag van de ontworsteling aan de knellende banden van het imperialisme.-Het is nu ongeveer 60 jaren geleden, dat de arbeiders op de 1e Mei hun feest van vrijheid en gelijkheid vierden.-Het grote land, Rusland, is de bakermat van het verlossende socialisme.-Op deze dag gaan dan ook onze gedachten uit naar de werkers in dit grote land.-Wij groeten deze werkers.-Eveneens onze groeten naar de kameraden in die landen, die het juk van het kapitalisme reeds hebben

hebben afgeworpen en waar nu het ware socialisme een voldongen feit is.-Tevens willen wij groeten, alle arbeiders in die landen waar het kapitalisme nu nog de baas is.-Ook deze werkers zullen eens de dag aanschouwen, dat zij, gelijk aan hun broeders in de volksdemocratische landen, bevrijd zijn van de knellende banden van het imperialisme.- In het bijzonder gaan onze gedachten en groeten naar het grote --- broedervolk in China.-Dit broedervolk heeft zich thans eveneens ontworsteld aan het imperialisme.-Onze groeten gaan eveneens naar het zwaar getroffen, Noord-Koreaanse volk, dat, met de Chinese vrijwilligers, een zware strijd voor de vrijheid voert.-Voor de imperialisten is het nog niet mooi genoeg oorlog te voeren in Korea, men wil thans ook het Chinese Rijk hierbij betrekken.-U kunt het iedere dag in de burgerlijke pers lezen wat het doel van de oorloghitters is, een 3e wereldoorlog ontketenen.-Ook de oorlogsregering Drees in Nederland doet mee.-Mocht onverhoopt het Chinese volk bij het conflict in Korea worden betrokken, dan wordt ook automatisch het Nederlandse volk hierbij betrokken.-Ook Nederland heeft soldaten naar Korea gestuurd om te voldoen aan de drang van het imperialisme.-Ik kan er dan ook niet genoeg op hameren, doet alles wat een 3e wereldoorlog kan voorkomen.-Gij allen moet dan ook onze actie voor een vredes-verdrag van de Grote Vijf, niet als een niet lonende bezigheid beschouwen.-Verzamel daarom handtekeningen om straks op dit streven een morele druk te kunnen uitoefenen.-We hebben aan verschillende feiten kunnen zien, wat de macht van de massa kan bereiken.-Zie maar naar de strijd van de Drentse DUW-arbeiders.-Door hun vastberaden strijd is het gelukt 10 % loonsverhoging te verkrijgen.-Van deze plaats breng ik ook hulde aan de stakers bij Albert Heijn.-Ook hun vastberaden houding in dit arbeidsconflict is een voorbeeld voor ons allemaal.-Wij allen moeten dan ook, dag in dag uit, steeds maar weer opnieuw in de fabrieken, kantoren, werkplaatsen en overal waar gewerkt wordt, onze stem voor vrede en rechtvaardigheid laten horen.-60 jaren terug begonnen de arbeiders te ontwaken en begonnen zij zich te ontworstelen aan de druk van het kapitalisme.-Op deze----1 Mei-dag hebben reeds 600 miljoen werkers, een derde van de totale wereldbevolking, zich ontworsteld aan de greep van het kapitalisme.-Deze werkers in Rusland, China, Polen Tsjecho-Slowakije, Bulgarije, Roemenië en noem maar op, hebben hun vrijheid niet met stilzitten gekregen.-Zij hebben hiervoor moeten lijden en werken.-Door de oorlogsdrijvers wordt bewapening voorgeschreven, doch dit gaat ten koste van de economische welvaart van het volk.-Ik denk hierbij aan de woorden van onze grote kameraad Stalin, hij zeide: "Bewapening en economische voorspoed, zijn dingen die tezamen kunnen gaan".-Dit is zo, kameraden, wij zien dit iedere dag in ons eigen kleine land.-De herbewapening van ons volk, gaat ten koste van de welvaart in de arbeidersgezinnen.-Vijftig dagen heeft ons volk zonder ministers en zonder volksvertegenwoordiging gezeten.-Maar de versoering ging op dezelfde voet door.-Het was net als werd ons land bestuurd door een onzichtbare macht.-Dit klinkt als een sprookje, doch de werkelijkheid was, dat de hand van Amerika ons land bestuurde.-Amerika, waar de oorloghitters in het kwadraat wonen, legt ook de hand op ons volk met alle gevolgen van dien.-Daarom, kameraden, verzet U met alle kracht tegen de oorloghitters.-Vóór een --- vredesverdrag tussen de Grote Vijf, tegen het drijven van het imperialisme.-"

Deze rede van Blokzijl wordt met een daverend applaus beloond; het strijdlied, de Internationale, wordt staande door de aanwezigen gezongen.-

Hierna wordt te 16,25 uur de bijeenkomst voor gesloten verklaard.-Ter dekking van de gemaakte onkosten, wordt een bij de uitgang gehou-

No. 1262-'51, d.d. 2 Mei 1951.

-3-

DIENSTGEHEIM.

gehouden collecte aanbevolen bij de aanwezigen.-De als voorzitter fungerende persoon, wekt de aanwezigen nogmaals op om in groten getale deel te nemen aan de te houden betoging op het Ijsclub-terrein.-

De bijeenkomst had een rustig karakter; er deden zich geen bijzonderheden voor.-

-----R.5.

Tevens verzonden aan:

No. 121

B.M. te Amsterdam en

H.C. te Amsterdam.

Verbinding no 72.

Litt.G.no. 171/57

Betreft: 1-Mei-viering C.P.N.

OP KAART
ACD/410
DAT. 1951-57
PAR: 24

Vertrouwelijk

6-151
05-445
- 5 MEI 1951

Schutblad in

20/11/51

ACD/100666

Weekoverzicht.

Te Heerlerheide werd op 1 Mei j.l. door de C.P.N. een meeting georganiseerd. Deze meeting werd gehouden op een weiland van de kinderen Heutz, gelegen aan de Herenweg te Heerlerheide-Heerlen. Op het terrein was een podium opgericht, waarop een lessenaar was geplaatst, welke was omhangen met een rode vlag met hamer en sikkel, terwijl aan weerszijden van het podium een rode vlag met hamer en sikkel en de Nederlandse driekleur, alsmede de vaandels van de afdeling Heerlen en Brunsum van de N.V.B. waren geplaatst. Boven het podium was de leuze aangebracht: "Geen wapenen - maar verhoging van de mijnwerkerspensioenen!" Aan de ingang van het terrein was een spandoek opgehangen met de leuze "Ook de mijnwerkers willen vrede". Verder werden op het terrein speldjes verkocht en werd gevent met de E.V.C.-gids. Aan de meeting werd deelgenomen door een tweehonderdvijftig personen, w.o. een honderdtal kinderen.

Omstreeks 12 uur werd de meeting geopend door Mien Horselenberg, die de leiding had. Zij heette de aanwezigen welkom en gaf een kort overzicht van de historie van de 1-Mei-viering. Zij zette op de bekende communistische wijze de betekenis van deze dag voor de internationale arbeidersbeweging uiteen. Hierna deelde zij mede, dat het programma enige wijzigingen moest ondergaan door het uitvallen van enige medewerkers. Later kondigde zij aan, dat ook het op het programma vermelde toneelstukje niet kon worden opgevoerd, omdat de hoofdrolvertolkster gedurende acht dagen niet aanwezig was geweest en men daardoor niet had kunnen repeteren. Men zou trachten met eigen krachten de dag "om" te krijgen. Hierop verleende zij het woord aan Jan Hordijk, die werd aangekondigd als secretaris van het Limburgs Vredescomité.

Jan Hordijk las een korte rede voor, waarin hij het bekende communistische standpunt inzake de wereldsituatie verkondigde: het Amerikaans kapitalisme, dat er op uit is om de Sovjet-Unie aan te vallen en te vernietigen. Het wilde zich verzekeren van de hulp van de West-Europese landen, welke in het Atlantisch Pact werden verenigd en mee moesten vechten in de door Amerika uit te lokken oorlog. Het was mede de taak van de Nederlandse arbeiders om deze plannen te verijdelen. In verband hiermede deelde hij mede, dat overal in de afdelingen van de C.P.N. thans vredescomité's waren opgericht, welke waren voorzien van de nodige lijsten ter verzameling van handtekeningen voor de vrede. Door het werkkomité van de Nederlandse Vredesraad te Amsterdam was bepaald, dat alle lijsten nog deze week moesten worden ingeleverd. Hij spoorde de betrokken kameraden aan om nu eens voor de volle honderd procent hun taak te volbrengen en onmiddellijk aan de slag te gaan ter verzameling van de handtekeningen.

Door Mien Horselenberg werd hierop te omstreeks 12.40 uur een pauze aangekondigd, welke tot 13.30 uur zou duren. Zij hoopte, dat dan de spreker, Harm Haken, aanwezig zou zijn.

Na de pauze gaf eerst Ch. Janssen een kort verslag van de actie in Limburg met betrekking tot de tweede obligatielening van het dagblad "De Waarheid". Hij deelde mede, dat Limburg tot taak had een bedrag van f. 3.000,- bijeen te brengen. Deze taak was niet alleen volbracht, doch zelfs ruim overschreden. De stroom van giften voor "De Waarheid", dit bolwerk van de Nederlandse arbeiders en hun meest betrouwbare gids, hield zelfs nog steeds aan. Het verheugde hem te kunnen mededelen, dat het gestelde bedrag voor ruim 130% was afgerekend, terwijl tot heden voor 150% aan giften was toegezegd. Ook hij spoorde de kameraden aan tot grotere activiteit bij het verzamelen van de steunlijsten en drong aan op het doorgaan met het "uitzetten" van deze lijsten.

Harm Haken hield hierop een rede van ruim drie kwartier. Ook deze spreker bracht niets nieuws. Hij begon met te verklaren, dat hij zich wel zeer "veilig" voelde, want hij had op het terrein liefst negen agenten van politie geteld. Verder was zijn rede gewijd aan critiek op de zich "socialistisch" noemde regering Drees, waarbij de "gedecooreerde" Kees Vorrink en de "sabeldragende" Evert Vermeer werden betrokken. Beide laatstgenoemden verweet spreker dat zij zich uitsloofden voor de Amerikaanse kapitalisten en de Nederlandse arbeiders in de steek lieten. De arbeiders van Nederland zouden eisen, dat de regering, in plaats van de subsidies op de levensmiddelen af te schaffen, zou op-

houden met wapens te kopen.

Ook de Nederlandse arbeiders stonden sterk in hun strijd, want zij wisten zich gesteund door de volkeren van de Volksdemocratische landen, de Sovjet-Unie, het nieuwe China en van Korea. Hij besprak de toestand, waarin de arbeiders in de Volksdemocratische landen verkeerden. Hij zei de, dat de arbeiders het daar thans beter hadden dan te voren en dat de toestand voor deze arbeiders steeds beter werd, terwijl de arbeiders in Nederland er steeds slechter kwamen voor te staan. De regering-Drees wentelt de lasten van de oorlogsvoorbereiding af op de ruggen der arbeiders. Het was een leugen als men beweerde, dat de Sovjet-Unie op oorlog uit was. In de Sovjet-Unie werden plannen verwerkelijkt, welke miljoenen roebels kosten, zoals de aanleg van nieuwe elektrische centrales. Een land, dat zoveel miljoenen kostende bouwwerken voltooit, kan niet tegelijkertijd zijn bewapening opvoeren, omdat ook een roebel slechts eenmaal kan worden uitgegeven. Hij betuigde verder zijn sympathie met de P.K.I., de communistische partij in Indonesië, welke alleen de belangen van het werkende Indonesische volk zou vertegenwoordigen en behartigen. Dit volk zou n.l. zijn vrijheid weten te verdedigen, ook tegen de kapitalistische strevingen van Amerika. Vele Nederlandse jongens hadden in Indonesië hun leven moeten geven voor deze kapitalistische belangen. Ook het toneel, hetwelk, volgens spreker, later rond Nieuw-Guinea werd opgevoerd, had slechts de bedoeling om het volk te misleiden. Amerika had er reeds lang zijn militaire bases ingericht. Na nog enige tijd op het communistische vredes-stramien te hebben geborduurd, besloot hij zijn rede met een opwekking tot de Nederlandse arbeiders om zich aan een te sluiten, wijl de eenheid de enige voorwaarde is om tot de overwinning te geraken: de overwinning op de kapitalistische oorlogshitsers. Hierna volgde wederom een pauze.

Vervolgens las Albert Mulder, communist en deserteur, een toespraak voor, welk voorlezen kennelijk niet zonder moeite geschiedde. Hij hield deze toespraak als A.N.J.V.-er en gaf hierin uiting aan het afwijzend standpunt van "de Nederlandse jeugd" bij de oorlogsvoorbereidingen van de Nederlandse regering. Ook de Nederlandse jeugd wil vrede, evenals de jeugd in de overige landen der gehele wereld. Hij brak een lans voor de eenwording van de Nederlandse jeugd, die zo in staat zou zijn om de vrede desnoods af te dwingen.

Na de rede van Haken hadden reeds enige bezoekers het terrein verlaten, /verzocht waarop Mien Horselenberg om niet heen te gaan, daar er nog een en ander moest worden afgewerkt. Dit bleek dan te bestaan uit de voorgelezen toespraak van Albert Mulder en het door enkele vrouwen op het podium gezongen lied: "Solidariteit" en het vrouwenlied van de N.V.B.

Hierna las Mien Horselenberg een tweetal moties voor, welke namens de op het terrein aanwezigen aan de regering zouden worden gezonden. De eerste motie hield een protest in tegen de gevangenhouding van Piet van Stavoren c.s. en eiste diens vrijlating. De tweede motie was een protest tegen de voorgenomen "vermoording" van de Amerikaanse neger Willy Mac Gee.

Tot slot sprak Mien Horselenberg nog een kort woord. Hierbij stelde zij vast, dat Amerika op oorlog aanstuurt. Zij riep op tot strijd om de vrede te winnen.

Toen een groot deel van de bezoekers het terrein reeds had verlaten kondigde Mien Horselenberg nog aan, dat zij een fout had gemaakt. Zij had n.l. vergeten de meeting te besluiten met het zingen van de Internationale. De nog aanwezige bezoekers zongen hierop dit lied. Te 16 uur was de meeting, die een ordelijk verloop had, teneinde.

Deze 1-Mei-viering was zeer slecht georganiseerd. Van het opgegeven programma is, buiten de spreker, vrijwel niets terecht gekomen. De pauzen werden gevuld met het draaien van Duitse grammofoonplaten van Ernst Busch met liederen in de Duitse taal, welke een politieke of demagogische inslag hadden en met voordrachten van opgeroepen vrijwilligers. De in het programma vermelde liederen werden door Mimi van der Duin /zong x | Clever gedeclameerd, alsmede door Mevr. Lensink uit Vaals (die ook een x | tweetal liederen "zong") en door een zekere Jo Jansen uit Heerlerheide. x | Buiten deze personen trad niemand op. Over het geheel genomen was de stemming lusteloos.

Personalia:

- x | Wilhelmina Johanna Horselenberg-van Rossum, geboren te 's-Hertogenbosch, 21.2.1918, wonende te Brunssum, Bexdellestraat 29;
- x | Jan Hordijk, geboren te Rotterdam, 13.4.1887, wonende te Heerlen, Spoorstraat 5;
- 9444 x | Charles Joseph Janssen, geboren te Roermond, 5.4.1919, wonende te Heerlen, Frans Halsstraat 30;

Wapenwaker

X Albert Mulder, geboren te Heerlen, 6.1.1926, wonende te Heerlen, Kampstraat
216;
X Harm Haken, Groningen.
Einde.

Heerlen, 4 Mei 1951.

MENNEN, VROUWEN, JONGEREN!!!!

Neemt deel aan het I MEI feest,
strijddag der arbeidersklasse.
SOCIAAL-DEMOCRATEN, laten wij op deze
dag samen het oorlogsgehuil over-
stemmen, door te manifesteren voor:
EEN VREDESPACT TUSSEN DE GROTE VIJF!!
TEGEN DE DUITSE HERBEWAPENING!!!
VOOR 10% LOONSVERHOOGING en PRIJSSTOP!

Komt in grote getale naar het mee-
tingterrein HEERENWEG 386 H.Heide.
SPREKERS: HARM HAKEN uit GRONINGEN.

J.Hordijk secr: Limburgs Vredes-
comite.

Mevr: Bos---Echtgenote van de Heer-
lense N.V.V. arbeider uit arbeiders
delegatie naar de S.U.

Verder MUZIEK--DECLAMATIE--ZANG--

toneelspel "SOLIDARITEIT"

Het feest begint om II uur v.m.

Verfrissingen op terrein aanwezig.

Het Limburgse I MEI comite

overduy
oh. [x] H.d.Jonge

J.Hordijk

Mevr: T.Hardorff 14033 2221

COMMISSARIAAT VAN POLITIE

HEERLEN.

Litt.: C № 403/27.2.

De Commissaris van Politie te HEERLEN;
Gelet op het besluit van de Heer Burge-
meester der gemeente Heerlen, ddo. 27 Juni 1945, No. 5130, zoals dit
laatstelijk is gewijzigd;

Namens de Burgemeester beschikkende op
het verzoek van de heer J. Wildschut, handelende namens het Limburgse 1-Mei
comité, p/a W. Postman, J. Israelstraat 11 te Heerlen,

strekking tot het bekomen ener vergunning tot het ten gehore brengen van
muziek, het doen uitvoeren van de voordrachten getiteld "daar is hoop en verwachting"
en "hallo, broeder uit Krakau" van Armin Mueller, "aan mijn landgenoten" van Berold
Brecht, "de havenstad" van Kei Mariyama, "de duif vliegt uit" van Theun de Vries,
"Parijs - 1949 - Amsterdam" van Wim Klinkenberg, "aan Mac Arthur" van H. Bayens,
"Vredeslied" van Ernst Fisscher, "om vredeswil" van Tierie en "opstandelingen" van H.
Roland Holst van der Schalk, en het laten opvoeren van een toneelstukje getiteld
"Solidariteit", een spel voor 8 à 10 personen, uitgave N.V.B., Frederiksplein 46 Amster-
dam, bij gelegenheid van een op 1 Mei 1951 op een terrein nabij perceel Herenweg 386
te Heerlen van 11 uur v.m. tot 4 uur n.m. te houden meeting;

B E S L U I T:

de gevraagde vergunning te verlenen ~~zodanig de bovengenoemde voorwaarden~~

Bij niet nakomen van of handelen in strijd met een of meer der
bovengenoemde voorwaarden, wordt geacht geen vergunning te zijn
verleend.

coll.:

Heerlen, 27 April 1951.
De Commissaris van Politie,

pl.v.

Programma:

1. openingswoord,
2. optreden spreker J.Hordijk,
3. optreden spreekster mevr.Bos,
4. optreden spreker H.Haken,
5. optreden accordionist
6. declamatie
7. zang(operetteslagers)
8. toneelspel.

p a u z e .

Na de pauze herhaling van muziek,zang en declamatie.

Opening 11 uur,einde omstreeks 16 uur

Entrée f.0,25,kinderen gratis.

Er wordt een geluidsinstallatie aangebracht.

Op het terrein zullen verder aanwezig zijn:

een boekenstand en stands voor verkoop van kleine eetwaren,alcoholvrije dranken.

Het terrein zal individueel betreden worden,niet in groepsverband

Op het terrein zullen verder spandoeken aangebracht worden met de opschriften "Voor vrede en vriendschap tussen de volkeren""Vrede" en verder rode vlaggen en mogelijk de C.P.N.-vlag.

Accordionist is een zekere Göbbels uit Kerkrade.

De declamatie wordt uitgevoerd door B.Clever sr. en mej van Duin uit Heerlen.

Het toneelstuk wordt gegeven door de Ned.Vrouwenbeweging.

VERBINDING No. 50

No. 2029

Bijl.: 1.

C. Enschede

OP KAART
ACD/4/13
DAT: 4/6-51
PAR: 27

2 Mei 1951.

6.151
6.151
05.495
6.53

DIENTSTGEHEIM

- 5 MEI 1951

ACD/100667

Schubblad in nummer 4

Ik heb de eer U hierbij te doen toekomen een rapport over de 1 Mei-viering van de C.P.N. te Enschede.

20/51

20/457

Weekoverzicht.

2 Mei 1951.

No. 2029

*gumkin
in 9236
m. 11330*

VERSLAG van de 1 Mei-viering 1951 der C.P.N. en haar nevenorganisaties te Enschede.

Het 1 Mei-comité bestond uit Wouter VEENVLIET (19-7-18), voorzitter, en Teunis STUIVENBERG (30-8-16), secretaris.

Des morgens te 7.= uur trok een stoet van ongeveer 80 personen vanaf het E.V.C.-bureau naar de Algemene Begraafplaats te Enschede, alwaar bij een tweetal graven van oud-partijgenoten, Kobus van Veen en Rikus Hartgers, die als verzetsstrijders tijdens de bezetting waren gevallen, een korte herdenkingsbijeenkomst werd gehouden.

Hendrik Jan ALDENKAMP (10-1-95) sprak een kort woord. "Hoewel de reactie probeert thans de strijders van het verzet uit te schakelen, hetgeen b.v. reeds geschiedt met de V.V.N. in Duitsland, zal de strijd van de gevallen worden voortgezet tot de overwinning is bereikt", zo zeide ALDENKAMP, in wiens toespraak verder geen nieuwe gezichtspunten naar voren kwamen.

De Enschedese communistische zangvereniging "Morgenrood" verleende aan deze bijeenkomst haar medewerking.

Des middags was voor de communistische jeugd een kinderfeest georganiseerd. Vanaf een 5-tal punten uit de stad trok een kleine groep kinderen met een aantal vrouwen naar één centraal punt, vanwaar men zich in optocht naar het voetbalterrein "Schreurserve" begaf.

In deze optocht, waaraan ± 250 kinderen deelnamen, werd een praalwagen, waarop een grote rode tulp was aangebracht en waarin zich een "1 Mei-koningin" bevond, meegevoerd. Op deze wagen was de leuze "Leve de 1e Mei" aangebracht.

De gelden, benodigd voor de tractatie der kinderen, waren tevoren door bekende leden van de N.V.B. ingezameld, bij welke leden men eveneens kinderen voor deelname aan dit feest kon opgeven.

Des avonds te 19.= uur werd vanaf het Krimplein een demonstratieve optocht geformeerd, die ruim een uur door de straten der stad trok. In de stoet, die uit 163 personen (mannen, vrouwen en kinderen) bestond, werd een viertal praalwagens meegevoerd. Deze stelden voor:

- 1e. "Enschede vredesstad": een wagen waarop een groot huizenblok was afgebeeld;
- 2e. "Strijd tegen Duitse herbewapening": een wagen waarop een militair kerkhof was nagebootst;
- 3e. "Eist 5% voor de jeugd": een wagen waarop een aantal jongelui bij een schrijfbureau, hetgeen blijkbaar moest voorstellen een paar jeugdige arbeiders in debat met de directie van een fabriek;
- 4e. de meergenoemde praalwagens met de rode tulp.

- Voorop in de -

Voorop in de stoet liepen meergenoemde leden van het 1 Mei-comité en Fred SCHOONENBERG. (Antonius Dionysius SCHOONENBERG, geb. 24-8-10, won. te Amsterdam.)

Spandoeken met de volgende leuzen werden meegevoerd:
Leve de eerste Mei;

Proletariërs aller landen verenigt U;

Een voor de vrede;

Vriendschap tussen de volkeren;

Leve het socialisme;

Voor Vrede en brood;

Tegen de Duitse herbewapening;

Gelijke arbeid, gelijk loon;

Jeugd eist 5%;

Met de Sovjet Unie voor de vrede;

Gelijke rechten voor man en vrouw;

Weg met de atoombom.

Aangezien men geen muziekkorps bereid had kunnen vinden muzikale medewerking aan deze optocht te verlenen, werd met een versterkerinstallatie, gemonteerd op een personenauto van Hendrik Jan JONGE POERINK, geb. te Hengelo, 29-9-10, radio-handelaar, won. te Hengelo, Willemstraat 66, marsmuziek ten gehore gebracht.

Op het Krimplein, waarop een met rode doeken bespannen podium met de leuze: "Strijdt voor de vrede" was opgericht, wachtten een naar schatting 400-tal personen op de aankomst van de stoet, zodat bij de aanvang van de meeting ongeveer 600 personen aanwezig waren.

De meeting stond o.l.v. Wouter VEENVLIET, die een kort openingswoord sprak, waarin hij zeide, dat deze 1 Mei-viering in het teken van de strijd voor de vrede stond.

Nadat het zangkoor "Morgenrood", o.l.v. Jan LANDSTRA (20-1-90), enige strijdliederen had gezongen, werd Petertje PRINS-(De Vries), geb. 28-5-87, door VEENVLIET gehuldigd, omdat zij het had gepresteerd ruim f 102.- bijeen te zamelen voor het 1 Mei-kindervfeest. Hij bood haar een boek aan.

Vervolgens sprak Fred SCHOONENBERG zijn rede uit.

Hij fulmineerde heftig tegen de Nederlandse regering en wel in het bijzonder tegen haar lonen- en prijzenpolitiek en haar medewerking aan het Atlantisch Pact. Hij hekelde op de overbekende wijze de Amerikaanse "agressie" in Korea en de oorlogshetze van de Amerikaanse wapen- en oliekoningen.

Hij richtte zich speciaal tot de linkse sociaal-democraten van de P.v.d.A. en wakte dit deel van de P.v.d.A. op: "Kom bij ons".

- Voorts hekelde hij -

Handwritten notes:
Schoonenberg
oh. K1

Handwritten notes:
Op Krimplein
9286
oh. K1

Handwritten notes:
nuut.
oh.

Voorts hekelde hij het feit, dat P.v.d.A.-leiders waren geridderd. Dit hadden zij enkel en alleen te danken aan de bourgeoisie, die hen had beloond, omdat zij zo hun best hadden gedaan, de belangen van de kapitalisten te behartigen. Deze P.v.d.A.-"ridders"- waren verraders van de arbeidersklasse.

Spreker haalde in verband met de strijd voor de vrede de volgende woorden van Paul de GROOT aan: "Wanneer het ons zou mogen gelukken, de oorlog nog enkele jaren te verhinderen, dan zal de vrede verzekerd zijn."

W.VEENVLIET stelde de aanwezigen, wier aantal inmiddels was geslonken tot 200, een drietal moties aan te nemen. / voor

In deze moties werd namens 3000 aanwezigen geprotesteerd tegen de oorlog op Korea en werd de eis gesteld P.v.Staveren c.s., alsmede Willie Mc Gee vrij te laten.

De meeting duurde ruim een uur. Het gesprokene werd d.m.v. de versterkerinstallatie van de auto van H.J. JONGE POERINK verstaanbaar gemaakt.

De stemming van de aanwezigen was aanvankelijk levendig.

- - - - -

1 MEI COMITE 1951, ENSCHEDE

Secr. Oldenzaalsestraat 80

Aan de werkende bevolking van Enschede

In heel de wereld maken de werkende massa's zich op om de 1ste Mei te vieren.

Een 1ste Mei die dit jaar meer dan ooit te voren in het teken staat van de vraag

Oorlog of Vrede.

Op de meest leugenachtige wijze trachten de imperialisten het voor te stellen alsof het oorlogsgevaar van de Sowjet-Unie komt. Wie hebben er echter belang bij een oorlog?

De Sowjet-Unie, China en de Volksdemocratiën zeker niet.

In de Sowjet-Unie dalen de kosten van het levensonderhoud en stijgen de lonen. In de Sowjet-Unie voert men grote vredeswerken uit en maakt men woestijnen tot vruchtbaar land. In China, in Hongarije, in Polen en alle andere landen die zich hebben bevrijd van het kapitalisme stijgt de welvaart.

Waarom zouden zij oorlog wensen?

In de kapitalistische landen, in Amerika, in West Europa stijgen de kosten van het levensonderhoud en worden de lonen steeds minder waard.

In ons eigen land stegen de prijzen van alles wat men nodig heeft om te kunnen leven tot ongekende hoogte.

Terwijl de landen van het socialisme geen crises en geen werkloosheid kennen is er in de landen van het kapitalisme een permanente crisis.

Het kapitalisme is uitgediend en kan nog slechts oorlog en ellende over de mensheid brengen.

Zij hebben de oorlog nodig omdat zij daarmee hopen hun macht te kunnen handhaven. Zij hebben de oorlog nodig om hun winsten veilig te stellen. Toen Mac. Arthur werd afgezet omdat hij te veel uit de school had geklapt, brak er een VREDESPANIEK uit op de New Yorkse beurs.

De kapitalisten waren beangst, dat de kansen op uitbreiding op oorlog nu van de baan waren.

Het verzet tegen de oorlogsdrijvers groeit met iedere nieuwe dag. De grote stakingsbeweging in bijna alle kapitalistische landen tot zelfs in het fascistische Spanje bewijzen dit.

De 1ste Mei viering van morgen staat in het teken van de onverzettelijke wil der volkeren om de Vrede te handhaven.

Sluit U aan bij het Internationale Vredesfront!

Bedrijfsarbeiders demonstreert mede namens Uw bedrijf.

Neemt vrij op de 1ste Mei!!

Strijdt mede tegen de oorlogsdrijvers.

Demonstreert op de 1ste Mei tegen de oorlog!

Voor 10% loonsverhoging, ter handhaving van het levenspeil!

Voor een Vredespact van de Grote Vijf!

Leve de 1ste Mei!!

PROGRAMMA

's morgens 7 uur

Tocht naar het kerkhof ter herdenking van de gevallen verzetskameraden.

Vertrek vanaf de Oldenzaalsestraat t.o. het E.V.C-gebouw.

Zang van Morgenrood

's middags 2 uur

Samenkomst van alle groepen kinderen uit de buurten naar het Ruyterplein. Daarna in optocht naar het Schreurserve. Bij slecht weer naar zaal Bos, Kuipersdijk.

's avonds 7.30 uur

Demonstratie met praalwagens leuzen, en vlaggen. Vertrek vanaf het Krimplein. Daarna meting op het Krimplein.

Medewerking van de zangvereniging Morgenrood.

Spreker: Fred Schoonenberg Lid der Eerste Kamer der Staten Generaal.

Het Mei Comite
T. Stuijvenberg (secr.)

W 8667

Doss. no
 Cat. Waarheid.
 Datum 11-4-'51

De 1 Mei-viering in de textielstad

Demonstratie, openluchtmeeting en kinderfeest

Technische commissie schildert, timmert en bouwt

DE Eerste Mei, de dag van het proletariaat, wordt ook door de Twentse arbeiders ieder jaar met geestdrift gevierd.

Op deze dag van feest en strijd, de wapenschouw van de arbeiders van alle landen, stromen de Twentse textielarbeiders en hun vrouwen, de werkers uit de metaalindustrie en andere bedrijven, in groten getale naar de demonstraties en meetings.

In Enschede zijn vele mannen, vrouwen en jongeren ieder jaar weken van te voren al bezig met de voorbereidingen voor de 1ste Mei. De organisatoren, de technische commissie, die de ontwerpen voor de voorstellingen op de praalwagens maken en ze helpen uitvoeren, de jeugd, die meewerkt aan het avondprogramma, de vrouwen, die het kinderfeest organiseren en nog vele anderen, zijn ook nu reeds druk in de weer.

ZOALS ieder jaar, zal ook op de aanstaande Eerste Mei worden begonnen met een tocht naar de Oosterbegraafplaats ter herdenking van de kameraden, die hun leven gaven in de strijd tegen de Duitse bezetting, zo vernemen wij in een gesprek, dat we dezer dagen hadden met de voorzitter en de secretaris van het Enschedese 1 Mei-comité, Wouter Veenvliet en Teun Stuijvenberg. „Om 7 uur 's morgens vertrekt deze stoet vanaf het EVC-gebouw Oldenzaalsestraat 80.”

„'s Middags is er het traditionele kinderfeest, waarvoor altijd een overweldigende belangstelling bestaat. Bij goed weer vindt het feest plaats op het Schreurserve, bij

slecht weer zullen de jeugdige feestgangers binnen blijven en wordt gebruik gemaakt van Zaal Bos.”

Speciaal de vrouwen van de NVB en mensen van de speeltuinverenigingen, die deskundig zijn op het gebied van kinderfeestjes, hebben zich met de voorbereidende werkzaamheden en de organisatie belast. Er zullen spelletjes worden gedaan, er komt een goochelaar en nog veel meer en natuurlijk worden ook de tractaties niet vergeten!”

Vlaggen, leuzen en praalwagens

AVONDS komt dan de grote demonstratie, die geheel wordt verzorgd door de technische afdeling van het Mei-comité. Een vijftal praalwagens zullen in de met muziek begeleide optocht, meerijden. De wagens zijn afkomstig uit de verschillende wijken van Enschede, iedere buurt heeft zijn eigen praalwagen. De opbouw en versiering gebeurt met medewerking en onder leiding van de technische commissie, die uit deskundigen bestaat, aan wie de adviserende bevoegdheid wel is toe- vertrouwd.

Aan de kop van de optocht zal een speciale vlaggengroep marcheren. Kinderen en jeugd dragen Meibomen, versierd met rode linten, mee.

De moeders zijn al bezig om de lange rode en witte feestjurken van de meisjes, die speciaal bestemd zijn voor dit Meifeest, in orde te brengen, te strijken enz., opdat hun kinderen straks een goed figuur slaan in de bonte, kleurige 1 Mei-optocht.

Jeugd voert „Vrede” op

WAT stellen de praalwagens voor? ” vragen wij. Er wordt een beetje geheimzinnig gelachen. „Dat zul je wel zien”. Maar dan laat de voorzitter toch los: „Er is bijvoorbeeld een voorstelling van Enschede als vredesstad. En natuurlijk heb je de wagen met de Meikoningin, getrokken door vier schimmels. Die wagen wordt bijzonder mooi dit jaar.” En met die mededelingen moeten we het voorlopig doen.

De optocht met haar vlaggen, leuzen en praalwagens, deze kleurige stoet met het vele rood, zal ongetwijfeld ook deze keer, evenals vorige jaren, duizenden belangstellenden langs de route vinden opgesteld.

Om 7 uur wordt gestart vanaf het De Ruyterplein. De tocht gaat door de binnenstad en vandaar naar het Krimplein. Hier worden de Meibomen geplant, de leuzen en vlaggen rond het podium opgesteld en vindt de meeting plaats.

De spreker van de 1 Mei-bijeenkomst is FRED SCHOONENBERG, lid van de Eerste Kamer, uit Amsterdam.

De meeting wordt verder onder meer opgeluisterd door de schets „Vrede”, opgevoerd door de jeugd, die op dit ogenblik druk aan het repeteren is.

Mei-comité's in de bedrijven

VOORLOPIG weet je wel genoeg. Nadere mededelingen volgen later nog wel”, zegt de secretaris, „alleen één ding nog. Op het ogenblik wordt al met succes gewerkt met de lijsten voor de 1ste Mei. Er blijkt onder de bevolking grote belangstelling en sympathie voor de viering van de 1ste Mei te bestaan. Een jeugdige makker, Ab Barelds, slaagde erin in één week f 17.50 op te halen!”

„In een aantal belangrijke bedrijven wordt thans de oprichting van brede 1 Mei-comité's voorbereid; iedere arbeider, die de dag van de arbeidersklasse wil vieren, kan toetreden. Deze comité's zullen de arbeiders in hun bedrijf oproepen als aparte groepen aan de Mei-optocht deel te nemen”, zo vernemen we nog.

Het 1 Mei-comité en haar staf van werkers zit dus niet stil, dat hebben we uit dit gesprek wel vernomen.

Waarh. T.
11.0.51

Speciale instructies aan A C D, (Slechts bij definitieve opberging in te vullen).

CO 10066g

09 10 52

ONAFGEDAAN

Inop con. inleiding van

Afd./Sect.: B III

Dat.: 21.5.51

Par.: A

Interne aanwijzingen A C D.

A C D.

Dat.:

Par.:

Aantekeningen (Nummeren s.v.p.):

B

act. boek

20/1951

Weekoverzicht.

B VI ^{10/5} m.w. ^{10/5}

B III

9.5.51

B II ^{25/5} 2.5.51
21.5.51

A.C.T. Wilt U wormen en eens deridelijk maken hoe er over personen geappreëerd moet worden om overwassing te voorkomen en directe identificatie mogelijk te maken. Gaarne dan bij die gelegenheid vragen naar personalia van "J. v. Leeuwen" en "van Rijk" (pag. 3.)

B II 21.5.51

B X Versoek brief aan Wormerveer als boven aangegeven. B III 21.5.51

B ^{4/5.51}

B II C. Brief Wormerveer uit.

B II 25.5.51

29/5-51 brief Wormerveer uit

B Aantekening op de brief van Wormerveer van 29/5-51. B II 25.5.51

B III

gemein f. 27.5.52.

Mute laat voor rappel af

MINISTERIE VAN
BINNENLANDSE ZAKEN

's-Gravenhage, 29 Mei 1951

No. B 108669

Ond.: Inlichtingen

IIIg/3a

INTEGRANT

20.8
VERTROUWELIJK

Met verwijzing naar Uw schrijven van 2-5-1951 no.M 46/51 moge ik U verzoeken mij in kennis te willen doen stellen met de personalia, politieke antecedenten en verder van belang zijnde gegevens betreffende de op blz.3 van dat schrijven genoemde J.v.LEEUWEN en van DIJK.

Ik moge deze gelegenheid benutten om U te verzoeken Uw medewerking te willen verlenen door in de toekomst achter de namen van de door U gesignaleerde personen de personalia te doen vermelden. Indien een persoon reeds volledig is gemeld, kan worden volstaan met achter zijn naam te vermelden geboortedatum en jaar en (bekend). Van personen optredende in Uwe gemeente, doch elders woonachtig, ware de woonplaats te vermelden.

Het zal U duidelijk zijn, dat deze werkwijze bevorderlijk is voor een snelle behandeling van de stukken en eventuele persoonsverwisseling voorkomt.

Bij voorbaat dank ik U voor Uw medewerking.

HET HOOFD VAN DE DIENST
namens deze:

J.C.

J. G. Crabbendam

Aan de Heer Korpschef
van Gemeentepolitie,
te
WORMERVEER

No: M. 46/51.

Datum: 2-5-51.

Onderwerp: L Mei-viering te Wormerveer.

Datum ontvangst bericht: 2-5-51.
 Betrouwbaarheid berichtgever: Betrouwbaar.
 Waardering bericht: Betrouwbaar.
 Medewerkende instanties: Geen.
 Tevens bericht gezonden aan: Geen.
 Ondernomen actie: Geen.

20/1051
 Weekoverzicht.

6.051
 05.495
 6.051
 05.493
 - 5 MEI 1951
 MW 10866g

De 1 Mei viering te Wormerveer had een rustig verloop en hieromtrent kan dezerzijds het navolgende worden medegedeeld.

1. Kindermiddag.

Door de Afdeling Wormerveer was, in samenwerking met het 1 Mei comité dat was samengesteld uit diverse Communistische organisaties, een kindermiddag georganiseerd waar de kinderen werden getraceerd op gebak en snoep. Het programma bestond uit het vertonen van enige Amerikaanse cultuur- en een speelfilm alsmede enkele onschuldige kinder-tekenfilms, zonder enige politieke inslag. De middag was toegankelijk voor de kinderen van de "Waarheidlezers" in deze gemeente en werd bezocht door ongeveer 250 kinderen.

Een 8 tal leden van de N.V.B. verleenden hun medewerking bij het uitdelen van de tractaties. Na het beëindigen van het filmprogramma werden de kinderen nog enige tijd bezig gehouden met het doen zingen van schoolversjes door de kinderen zelf. Toen de stemming merkbaar daalde werd maar vlug een einde aan de middag gemaakt, die zonder enige opening was aangevangen met het vertonen van eerder bedoelde films.

2. Demonstratie door de gemeente.

In de vooravond werd, als inleiding op de nader te noemen, in hotel "de Jonge Prins" alhier te houden feestavond, een demonstratieoptocht gehouden, waaraan door ongeveer 120 personen werd deelgenomen. Het betrof hier een demonstratie van inwoners der gemeenten Wormerveer en Wormer gezamenlijk, die slechts een povere indruk maakte. In de stoet reed een "praalwagen" mede waarop een kartonnen aardbol was aangebracht waarop een aanbeveling was aangebracht tot deelneming aan het Jeugdfestival dat in Augustus te Berlijn zal worden gehouden.

Voorts werden een 5-tal leuzen medegevoerd die als volgt luiden: "Voor 10% loonsverhoging"; "Eenheid voor alle werkers"; "Voor een Vredespact tussen de Grote Vijf"; "Leve de 1e Mei"; "Allen pal voor het Jeugdfestival". Tevens werden enige bordes met het opschrift "Vrede" meegevoerd, alsmede meerdere rode vlaggen. Tijdens de optocht deden zich geen onregelmatigheden voor.

3. Feestavond.

De, onmiddellijk aan de optocht aansluitende, feestavond werd bezocht door ongeveer 170 personen en had eveneens een rustig verloop. Als feestredenaar was aangekondigd Wim Jansz terwijl medewerking zou worden verleend door de accordeonist Ger Bakker, alsmede door het koor "Zingend ten strijde."

De avond werd geopend met 3 liederen gezongen door eerdergenoemd koor. Als laatste nummer zong het koor het oud-Nederlandse lied "Merck toch hoe sterk" na vooraf enige strijdliederen ten gehore te hebben gebracht.

∠ P. Kuiper (21.5.92) Hierna nam de voorzitter der Afdeling Wormerveer het woord die de "kameraden" een welkom toeriep en er zijn genoeg over uitsprak dat de gemeenten Wormer en Wormerveer voor de aanvang der vergadering een machtige demonstratie hadden belegd. Hij wees er op dat het aantal deelnemers wel is waar

VERTROUWELIJK.

groter had kunnen zijn maar merkte tevens op dat er in deze tijd veel moed toe nodig was om openlijk voor zijn mening uit te komen "Dit is, zo vervolgde spreker, mij ook nu weer gebleken want ik heb vanavond de Lanen, de Vissen en de Dekkers zien lopen, die natuurlijk moesten kijken wie van hun werkers aan onze demonstratie zouden durven deelnemen!" (Bijchr. rapporteur: genoemden zijn alhier gevestigde grootfabrikanten). Hij zei voorts niet op de betekenis van de 1 Mei te willen ingaan daar dit wel was toevertrouwd aan de spreker van deze avond en verklaarde daarmee de avond voor geopend.

Vervolgens werden door de accordeonist voornoemd een drietal solisten gehoord gebracht, waarna de spreker het woord nam. Deze ving zijn rede aan met er op te wijzen dat het juist 62 jaar geleden was dat de internationale arbeiders beweging had besloten de eerste Mei als "de dag van de arbeider" aan te merken en dat sindsdien deze dag een dag was geweest van enerzijds terugblikken en anderzijds vooruitzien. Zo ook deze dag en wanneer wij dan, aldus spreker, terugzien moeten wij trots zijn op alles wat wij door de grote strijd, die door de arbeiders is gestreden, hebben bereikt. Wij mogen deze eerste Mei dan ook internationaal onze hartelijke 1 Mei groeten aan onze kameraden, die vaak temidden van de strijd staan, niet onthouden. Onze kameraden in de Sowjet-Unie komt allereerst lof toe want zij zijn het die reeds na een goede 30 jaar zelf hun lot en toekomst in handen hebben weten te krijgen en dezen moeten wij hiervoor alle eer doen toekomen in het bijzonder onze kameraden Lenin en Stalin. (applaus) Hen geldt dus onze eerste groet. Als tweede groep komen onze Chinese kameraden in aanmerking want wij hebben vandaag door de radio kunnen horen dat in Peking met ongeveer 1.000.000 kameraden deze 1 Mei dag is gevierd. Ook onze hartelijke 1 Mei groet gaat tot hen uit (applaus). Zij tonen dat zij ook bereid zijn om aan kameraden in andere landen hun steun te verlenen en wij denken dan onmiddellijk aan de derde groep, het heldhaftige Noord-Koreaanse Volk, dat onder kanongebulder van de Amerikaanse Imperialisten, hun 1 Mei dag vieren. Zij zullen echter overwinnen, aldus spreker. Hun eerste hulp hebben zij reeds gekregen van hun Chinese kameraden en deze zullen met hen de Amerikanen met bebloede koppen neerslaan en van hun land verwijderen. Aan hen gaat onze derde groet. (Luid applaus). De vierde groet werd gebracht aan de nieuwe Volksdemocratieën terwijl de 5e groet werd uitgebracht aan de "heldhaftige strijders" die Franco eens ten val zullen brengen. Tenslotte bracht hij een groet uit aan alle "overige" werkelijke strijders in de gehele wereld, die in het afgelopen jaar zulke belangrijke successen hebben geboekt. (applaus).

Tot zover, aldus spreker, onze terugblik. Wij moeten echter ook een open oog hebben voor de moeilijkheden waarvoor wij ook in het komende jaar zullen staan. Hij noemde allereerst de grote oorlogsdreiging die door de Amerikanen op allerlei wijzen wordt aangewakkerd. Zij moeten echter weten dat er een eenheid komt die het Kapitaal zal dwingen om voor de arbeiders betere toestanden te scheppen. Dit wordt ook door mensen als Drees, Vorrink en Vermeer nog niet begrepen, zo ging hij voort. De dag komt echter en is niet ver meer dat wij het roer in handen zullen nemen, zo vervolgde hij en dan zullen alle oorlogsdreigingen van de lucht zijn. Dan is er de zo zeer begeerde eenheid tussen R.K., N.V.V en Christelijke arbeiders een eenheid die niet alleen mogelijk en wenselijk is maar die wij door te wijzen op de heilstaat in de Sowjet-Unie zullen moeten scheppen. Dan zal het Vrede zijn en dan zal de 1 Mei dag eerst ten volle worden begrepen, zo eindigde spreker zijn rede. (Applaus).

Vervolg verslag 1 Mei-viering te Wormerveer.

VERTROUWELIJK.

Vervolgens werd ongeveer 20 minuten pauze gehouden.

Na de pauze werd in een korte toespraak het woord gevoerd door het ANJ.V. bestuurslid J.v.Leeuwen, die opriep tot medewerking aan het Vredesoffensief dat in de volgende week zal worden ingezet en waarbij steunbonnen zullen worden verkocht (f.0,25) teneinde meerdere leden in de gelegenheid te stellen in ANJ V verband aan het Jeugdfestival te Berlijn deel te nemen. Hierna sprak Mevr.M.Ketzer-Duits namens de ~~de~~ Afdeling Wormerveer van de N.V.B. Zij sprak in hoofdzaak over het grote plezier dat de kinderen op de eerder bedoelde kindermiddag hadden gehad en riep alle vrouwen op om vooral te blijven strijden voor de verheffing van de arbeidersstand en vooral ook om al hun kracht te geven in de nog komende strijd voor de Vrede. Zij maakte met een enkel woord nog gewag van de genomen politie maatregelen in verband met de keuring der gedraaide films. Tenslotte sprak het lid van het Wormerveerse Vredescomite, van Dijk die opriep tot een eendrachtige strijd voor de Vrede schouder aan schouder met confessionele en neutrale arbeiders uit het N.V.V. waarbij hij wees op de eenheid en de resultaten der Drentse veenarbeiders.

Nadat de accordeonist nog enige strijdliederen ten gehore had gebracht, waarbij de aanwezigen meezongen, werd door P.Kuiper voornoemd de vergadering gesloten waarbij hij mededeelde dat het zangkoor "Zingend ten Strijde" niet meer kon optreden omdat ongeveer de helft der leden van dit koor intussen waren weggegaan naar hun woongemeente, waar zij de vergaderingen ook nog gedeeltelijk wilden bijwonen.

Dit mocht volgens spreker niet meer plaats vinden en hij gaf daarop nog het woord aan de secretaris van het koor die opriep om het koor te versterken. Tenslotte deelde de spreker nog mede dat het koor weer zal deelnemen aan het concours dat door de Bond van Socialistische koren in Juni zal worden gehouden in Beekbergen waarbij hij de wens uitsprak dat de weergoden dan beter gestemd zouden zijn dan het vorige jaar toen allen daar waren weggespoeld door de regen.

Hierop ging de vergadering rustig uiteen.

E I N D E .

60421.

6.651 6.151 6.35.
 06.495 05.495 05.495

ORBINDING No. 51.

No. I.D. 210 /51.

Datum: 2 Mei 1951.

Onderwerp:

Verslag van de 1 Mei vergadering,
 belegd door de E.V.C., N.V.B. en C.P.N.
 te Hengelo(0).

OP KAART
ACD/46
DAT: 12.6.51
PAR: 23

- 5 MEI 1951
 ACD/108670

Eigen bericht.

Rechtstreeks in de gemeente d
20/10/51
Weekoverzicht.

Op Dinsdag, 1 Mei 1951, te omstreeks 20.00 uur werd door de afdeling E.V.C., N.V.B. en C.P.N. te Hengelo(0) in het gebouw de COSA, gelegen aan de Markt te Hengelo(0) een openbare vergadering belegd ter herdenking van de 1ste Mei.

De toegangsprijs voor deze vergadering bedroeg F.0,40

Aanwezig waren: 73 personen (41 mannen en 32 vrouwen)
 Zaalcapaciteit: 96 personen (zitplaatsen)

Sprekers:

opkomen o.k.
e.l. in PD

Bertus van der HEUL, geboren te Amsterdam, 7 September 1907, vermoedelijk wonende te Amsterdam, en een onbekende spreker, die vermoedelijk in deze gemeente vertoeft, maar naar wie een nader onderzoek zal worden ingesteld, waarvan het resultaat U per informatiekaart zal worden bericht.

Medewerkenden:

Opkomen o.k.

Jacob PIK, geboren te Borger, 7 Januari 1919, van beroep timmerman, wonende te Enschede, Esdoornstraat 27, accordeon, en A.v.d.WEEL, verdere personalia onbekend, declamatie.

Te omstreeks 20.25 uur, opende een onbekend spreker deze vergadering en heette alle aanwezigen hartelijk welkom. Deze bijeenkomst staat in het teken voor de strijd naar Vrede en de 10% loonsverhoging. Het programma voor deze avond, voor de pauze is als volgt:

Het zangkoor zingt eerst drie liederen, te weten: Zangersmars, C.J. en Morgenrood. Hierna declamatie van A.v.d.WEEL en vervolgens de accordeonist Jac.PIK. Hierna treedt als spreker van deze avond op B.v.d.HEUL, lid van het Verbondsbestuur der EVC.

Nadat A.v.d.WEEL en hierna Jac.PIK enige nummers ten gehore hadden gebracht, die geen van allen een politieke strekking inhielden, werd om ongeveer 21.00 uur het woord gegeven aan B.v.d.HEUL, die de volgende rede uitsprak:

B.v.d.HEUL.

„Het is voor mij een verheugend feit dat ik de 1 Mei rede mag uitspreken. 61 jaren lang wordt deze strijddag gevierd. Vooral dit jaar is dit een verheugend feit, omdat de oorlogswolken zich opstapelen. Miljoenen mensen vieren deze dag met ons. Wij vieren de 1ste Mei te samen met het Italiaanse, Franse, het moedige Spaanse, en dan niet te vergeten de Sowjet Unie en zijn Staten en het vrij gevochten Chinese volk. Al deze mensen en gij hier in de zaal vieren deze dag voor de Vrede en welvaart van ons allen. Het is thans een vraag in de wereld: „Oorlog of Vrede". Vrijdag a.s. is het 6 jaar geleden dat de Nazi-helden een nederlaag kregen en herdenken wij hen, die gevallen zijn voor de Vrede. Nu, 6 jaren later, vragen wij ons af komt er weer oorlog, Ja of Neen? De Vrede kan behouden worden als wij daar maar voor vechten. Geen kameraad is er die oorlog wil. Ik zag vanavond, toen ik de

nu een W in het brood inbakken in opdracht van de bezetters, zodat zij nu direct kunnen zien in welke zone het brood gekocht is. In China, waar 2 jaren geleden nog hongersnood heerste, kan men zich thans zelf voeden en is men daar in staat om India, waar thans nog hongersnood heerst, van rijst te voorzien. Dan is er nog het volk van Spanje, waar Franco, die niet minder is dan Hitler is geweest, reeds meerdere jaren de baas is. Maar ook daar zijn moedige arbeiders. Ik dank hierbij aan de 30.000 arbeiders te Barcelona, die daar staken tegen het Franco regime, Dit is voor ons een lichtend voorbeeld. In Berlijn is de Wereld Vredesraad bijeengewees. Deze oproep moet iedereen tekenen. Hij kan die ook tekenen want ongeacht zijn organisatie of godsdienstige richting, voor de vrede is toch iedereen. Het kamp van de oorlog vreest al het vredeswerk, want dit is een machtig iets. Thans zal ik U een gedeelte uit een brief van Piet van Staveren voorlezen, die thans nog steeds gevangen zit in een kamp te NORG, welke brief door meer dan honderd dienstweigeraars die aldaar verblijven, werd ingestemd en waarin zij een Meigroet zenden aan allen die in vrijheid de 1ste Mei vieren. (Hierna las hij een stukje uit voormelde brief voor).

/met

Ik ben meerdere maanden geleden terug geweest in Warchau, een stad die in de laatste oorlog zo verwoest is geworden als geen tweede stad in de wereld. Het is fantastisch zo de arbeiders daar werken. Minister in 't VELD kondigt hier een bouwstop af, maar niet voor de kazernes, want die dienen voor de oorlogsvoorbereiding. Wel echter voor de woningbouw. In Amsterdam zijn 30.000 woningzoekenden. De Volkskrant voorzag in de naaste toekomst een grote werkloosheid onder de bouwvakarbeiders. Hoe komen zij aan deze voorspelling? Wel om de arbeiders bang te maken. De thans plaatsvindende prijsverhogingen roepen tot verzet. Dit verzet is rechtvaardig en moet verdedigd worden door de EVC, die thans 10% loonsverhoging eist. In een enkele nacht verdiende de groothandel, door de prijsverhoging van de suiker, F. 6.000.000. Ik weet wel dat jullie op een avond nooit graag getallen horen, maar een tweetal getallen wil ik jullie toch even zeggen, dit in verband met de versobering die wij moeten ondergaan. Stork hier in Hengelo(0) met zijn nevenbedrijven had in 1947 een geplaatst kapitaal van 11.000.000 gulden. In de jaren 1947, 1948, 1949 en 1950 hebben zij daar een winst gemaakt van 10.380.000 gulden. Hazemeijer had in 1947 een geplaatst kapitaal van F.2000.000.--. Daar maakte men een winst van F.4000.000.-- in die jaren. De versobering zal dus van een zijde moeten komen, en wel van de zijde van de arbeiders. Ik zeg nu nogmaals, Hier in Hengelo(0) moeten jullie de burens en kennissen winnen voor de handtekening van de Vredesoproep. Iedere handtekening heeft waarde om de vrede te winnen. Zij die de Vredesoproep niet willen tekenen, kunnen jullie dan rustig vragen of zij voor de oorlog zijn, want als men die oproep niet ondertekend, is men voor de oorlog, en dat wil geen der arbeiders zijn. Ik dank U voor Uw aandacht." (applaus)

X Door relantanten wordt hieraan toegevoegd dat voor de door B.v.d. HEUL uitgesproken rede, de Eenheidszangvereniging onder leiding van X Henricus Leonardus van SOEST, geboren te Utrecht, 1 April 1904, musicus, wonende te Enschede, Kottendijk 434, een drietal liederen X ten gehore zijn gebracht. Tijdens deze vergadering werd door Aafje van BUITEN, echtgenote van K.v.d.VEER, geboren te Ooststellingwerf, 12-6-96 handtekeningen verzameld voor de Vredesoproep. Diverse handtekeningen werden geplaatst. Tevens werd tijdens deze bijeenkomst gecolporteed met een extra nummer van de EVC gids en de Vredeskrant. Tevens waren er in de zaal 2 spandoeken aangebracht met opschrift: "Vrede over de gehele wereld" en Internationale samenwerking tussen alle vrouwen.

Na de pauze traden opnieuw op: Jac. PIK, accordeon en A.v.d.WEEL declamatie. Na afloop dezer bijeenkomst werd een motie aangenomen die als volgt luidt en die gezonden is aan Z.E. de Minister President:

De Afdeling Hengelo(0) van de N.V.B., E.V.C. en C.P.N. in openbare vergadering bijeen in gebouw COSA te Hengelo(0), protesteert met de meeste klem tegen de zware straffen, opgelegd aan Piet van Starveren, Wil van Kempen en anderen, eisen de onmiddellijke vrijlating van de Vrijheidstrijders en gaat over tot de orde van de dag."

- X) Bij de uitgang der zaal werd door Willemina WEGINK, echtgenote van B.J.WEUSTINK, geboren te Hengelo(0), 10 Maart 1902, wonende te Hengelo(0), Krabbenbosweg 222, en Lambertia BOSMAN, echtgenote van M.J.A.WARMELINK, geboren te Deventer, 29 Januari 1905, wonende te Hengelo(0), Lijsterweg 46, gecolteerd voor de stakers.
- X) Te omstreeks 23.00 uur was de vergadering ten einde. De opbrengst van de collecte voor de stakers is niet vastgesteld kunnen worden. De stemming was opgewekt.

E I N D E .

Op 2 Mei 1951, toegezonden aan het
Hoofd van de Binnenlandse Veiligheidsdienst
te Amst-GR A V E N H A G E .

INLICHTINGENDIENST
D O R D R E C H T.

No. V.8/51.

6.151 6.151
05.495 05.16

- 5 MEI 1951

DIENSTGEHEIM.

ACD: 1087/13

Schubblad in nummer 8

KORT VERSLAG van de op Dinsdag 1 Mei 1951 te Dordrecht in gebouw "Americain" gehouden openbare bijeenkomst van de C.P.N., afd. Dordrecht.

- x Voorzitter: Gerardus OOSTERUM, geboren 2.4.1913 te Rotterdam, wonende aldaar.
Spreekster: Maria Elisabeth LIPS-ODINOT, geboren 4.5.1908 te Wijk bij Duurstede, wonende te Hilversum.
Zaalcapaciteit: plm. 200 zitplaatsen.
Aanwezig: plm. 70 personen.
Stemming: rustig. Enig applaus.

20/10/51
Weekoverzicht.

De voorzitter opende de vergadering met een kort woord, waarbij hij o.m. naar voren bracht dat de arbeiders grote veroveringen hebben gemaakt sinds de viering van de 1 Mei-dag in 1889, het jaar van de eerste feestdag van de arbeidersklasse. Reeds een derde gedeelte van de wereld is bevrijd van het kapitalistische juk en binnen enkele jaren zal ook de rest van de wereld in vrede en vrijheid kunnen leven. In Spanje, zo zei spreker, zijn de arbeiders reeds bezig de kop van het kapitalisme om te draaien; indien wij hun voorbeeld volgen zullen we spoedig de 1 Mei-dag kunnen vieren in een wereld van vrede.

J.K.-1
Nadat de pianist Van OVERBEEKE, uit Rotterdam, enkele klassieke stukken had gespeeld - waarbij excuses werden aangeboden voor de slechte klank van de piano - en het zangkoor "Morgenrood" te Dordrecht, enkele strijdliederen ten gehore had gebracht, werd het woord gegeven aan Mevr. Lips. Deze merkte o.m. het volgende op:

"De vrede hangt thans aan een zijden draad en daarom moeten wij alle krachten inspannen om die vrede te handhaven. Dat een leven in vrede en welvaart mogelijk is, zien we in de Sovjet Unie, in China en alle volksrepublieken. Op een dag als deze gaan onze geachten ook uit naar onze kameraden in Indonesië. Zij hebben twee bloedige oorlogen achter de rug, één tegen de Japanners en één tegen de Nederlanders. En zij lijden nog onder wat de Nederlanders daar hebben verwoest. Maar ook de Indonesische kameraden kennen het wapen in de strijd tegen kapitalisme en imperialisme. Door hun stakingen blijven zij zich verzetten tegen de Amerikaanse en Nederlandse kapitalisten. Weest solidair in deze strijd tegen een gemeenschappelijke vijand.

Wij wensen geen oorlog en daarvoor zullen we strijden. In die strijd zullen we veel tegenstanders hebben, want de kapitalisten zijn bang. Zij hebben angst voor de welvaart van de Sovjet Unie. Wij gaan hier dagelijks achteruit, in de Sovjet Unie gaat men vooruit. Hier weten de huisvrouwen niet meer hoe zij rond moeten komen, maar in de Sovjet Unie is het levenspeil met sprongen vooruitgegaan door de grote trouw van alle eenvoudige mensen aan

Stalin, de grote strijder voor de vrede, en de zelfopofferende arbeid. Hier heerst ellende en daar is de koopkracht verdubbeld. Het Westen verkeert in armoede. De West-Berlijners halen hun brood in de Sovjet-zone, omdat het daar beter en goedkoper is. Daarom zijn de West-Berlijnse bakkers gedwongen om een W in hun brood te bakken, waardoor de controle op deze handel gemakkelijker geworden is. In het Westen bewapent men zich en lijdt men armoede. In Sovjet Rusland zijn de legers gedemobiliseerd en worden grote bedragen uitgegeven voor de wederopbouw. Het is onzin, als men beweert dat de Sovjet Unie zich bewapent, want een roebel kan men maar eenmaal uitgeven. Als zij dus nu uitgegeven wordt voor vredesdoeleinden, kan men haar niet nogmaals uitgeven voor bewapening.

Wij moeten offers brengen om de vrede te bewaren. De Partij van de Arbeid voert een hetze tegen de arbeiders. Maar maak hun duidelijk dat wij het bolwerk vormen om de vrede te bewaren. De Partij van de Arbeid stuurde Nederlandse soldaten naar Korea. Wij als communisten moesten ons schamen, dat wij hen hiervan niet hebben kunnen afhouden. Wij moeten ons telkens afvragen: wat heb ik gedaan om het Koreaanse volk te helpen? Wij moeten meestrijden in de rijen van de vredesstrijders, dan alleen wordt dit volk geholpen. Wij mogen niet medeverantwoordelijk zijn voor de dood van Koreaanse burgers. Wij moeten vooraangaan in de strijd voor de vrede. Dat zal offers eisen, maar dat geeft niet, het zijn geen offers voor de oorlog.

Spreek morgen in jullie fabrieken en werkplaatsen met andersdenkenden. Ook hun gezinnen zijn in nood. Zeg hun, dat zij strijden voor de vrede. Ook zij moeten niet meer dulden dat er geld wordt uitgegeven voor de oorlogsvoorbereiding. Wij arbeiders moeten een loonsverhoging hebben van 10 %. Dat is mogelijk als we daarvoor strijden. Barcelona laat ons zien wat strijd is. Die arbeiders zijn niet anders dan wij. Zij hebben echter laten zien dat ze het niet eens zijn met de nood en ellende. En er staat geen andere weg open om te strijden tegen de terreur van het kapitalisme. Ondersteun daarom ook de stakingen in eigen land."

Tot slot wekte zij in een vurig betoeg op om handtekeningen te verzamelen voor de vredesoproep aan de "Grote Vijf".

Vervolgens stelde de voorzitter aan de vergadering voor, om twee moties aan te nemen. Eén gericht aan de Nederlandse regering, inzake de onmiddellijke vrijlating van Piet van Staveren; een tweede, gericht aan President Truman, betreffende de invrijheidstelling van de ter dood veroordeelde Willy McGee. Geen der aanwezigen had enig bezwaar tegen het indienen van de moties.

In de zaal waren spandoeken aangebracht met de opschriften: "Voor een vredespact tussen de Grote 5", "Leve de rode 1 Mei" en "Vurige solidariteit met het Koreaanse volk". Er werd gecolporteerd met de brochure "80 Volken besluiten: Vrede", uitgave van de Nederlandse Vredesraad.

De vergadering werd besloten met het gezamenlijk zingen van de Internationale.

Aan de Heer Hoofd van de
Binnenlandse Veiligheidsdienst,
's-GRAVENHAGE.

Dordrecht, 4 Mei 1951.

5 Mei 1951

No. 700 ID.

Dienstgeheim.

Onderwerp:

1 Mei viering, uitgaande van het verenigd comite voor de vrede te Emmer-Compascuum op Dinsdag 1 Mei 1951 te Emmer-Compascuum.

Sprekers:

6.151
05.495 *6.151*
01.122.7

7 MEI 1951

ACD/ 600716

ANNIE GELOK, Hoofdbestuurster der Nederlandse Vrouwenbeweging te Amsterdam.
JAN van RENSSSEN, Hoofdbestuurder E.V.C.
PIETER KUILMAN, Bestuurslid afdeling Emmer-Compascuum der C.P.N., bestuurslid afdeling Emmer-Compascuum der E.V.C., wonende Kanaal B Nz.3 te Emmer-Compascuum.

Medewerkers:

Toneelgroep van de A.N.J.V. te Hoogeveen.

Zaalcapaciteit:

250 - 300 personen.

Aanwezig:

Naar schatting 125 personen, mannen en vrouwen.
Geen militairen in uniform.

0000

20/1451
Weekoverzicht.

Op Dinsdag 1 Mei 1951 werd in de grote zaal van café Haak te Emmer-Compascuum een 1 Mei-viering gehouden, uitgaande van een z.g.n. "verenigd comité voor de vrede" te Emmer-Compascuum.

Deze feestelijke bijeenkomst werd bezocht door ongeveer 125 personen, mannen en vrouwen.

aanreken in PD. 1431

Te omstreeks 20.00 uur werd de feestavond geopend door PIETER KUILMAN, wonende Kanaal B Nz.3 te Emmer-Compascuum. Kuilman, die bestuurslid van de afdelingen Emmer-Compascuum der C.P.N. en van de E.V.C. is, heette de aanwezigen welkom. In het bijzonder heette hij welkom de spreekster en de spreker van deze avond en de toneelclub van de A.N.J.V. uit Hoogeveen.

Kuilman noemde de 1 Meidag een strijddag voor de vrede. Helaas was het nog een strijddag, doch de tijd was niet ver meer dat de 1e Mei een werkelijke feestdag voor de arbeidersmassa zou zijn. In ongeveer een derde van de wereld was dit reeds voor het proletariaat het geval, n.l. in de Sovjet-Unie en in de Volksdemocratiën.

Hij gaf het woord aan ANNIE GELOK uit Amsterdam, hoofdbestuurster van de Ned. Vrouwenbeweging, die in 1950 in de Sovjet-Unie was geweest en die over het volk van de Sovjet-Unie en haar leiders iets zou vertellen.

Onder hartelijk applaus nam spreekster het woord.

Uit haar rede wordt het volgende, vrij vertaald, weergegeven

Op deze 1e Meidag 1951, nog steeds strijddag voor de vrede, zoals kam. Kuilman opmerkte, dus nog geen werkelijke vrede, gaan onze gedachten uit naar het volk van Korea, dat thans een verschrikkelijk lot ondergaat. Het land wordt daar vernield en vrouwen en kinderen worden in grote getale uitgemoord. En waarom? Alleen omdat de krankzinnige fascistische kapitalistische wellust van het Amerikaanse kapitaal bevredigd zal worden. De Amerikaanse oorlogsopponents spelen daar de generale repetitie voor de werkelijke wereldbrand, die zij aan het voorbereiden zijn. Hierom moet het volk van Korea sterven, hiervoor moeten onze Chinese kameraden in de strijd sneuvelen en als wij niet eensgezind zijn moeten ook onze jongens straks ster-

ven, wanneer de heren hun doel, een nieuwe wereldoorlog, hebben bereikt.

De handelwijze van de Amerikaanse fascistische legers in Korea zou men beestachtig kunnen noemen, wanneer dit geen belediging voor de stomme dieren zou zijn. Er is geen andere betitteling voor te vinden dan: misdadig en bovenal krankzinnig.

Tevens gaan op deze dag onze gedachten uit naar het volk van Spanje, dat zucht onder de fascistische terreur van Franco, ijverig gesteund door Amerika. De vredeswil van dit volk is echter niet te vernietigen. Dat blijkt uit de talrijke met succes bekroonde stakingen de laatste tijd in Spanje. Wat dit volk moet doormaken kunnen wij ons voorstellen, omdat wij 5 jaar onder de laars van Hitler hebben moeten bukken. Zij zijn echter reeds zoveel langer in verdrukking.

Verder denken wij op deze dag aan het volk van Indonesië, dat bezig is zich te ontworstelen aan de koloniale politieke terreur van een Soekarnokliek. Bij honderden worden onze kameraden daar gearresteerd en gemarteld door de kapitalistenknecht Soekarno, die door Amerika wordt gesteund.

Spreekster hemelde voorts in haar rede het Sovjet-Russische arbeidersparadijs op. Zij noemde veel cijfers, waaruit kon blijken dat het levenspeil van de arbeiders in de Sovjet-Unie en in de Volksdemocratiën met grote sprongen was gestegen. Hier prijsverhogingen, daar drastische prijsverlagingen met loonsverhogingen. De arbeiders daar eten geen margarine, zoals hier. Men krijgt daar de zuivere roomboter. De arbeiders daar doen met vreugde hun werk, omdat zij voor zichzelf werken in de hoogst denkbare vorm van vrijheid. De vruchten van hun arbeid worden daar niet geplukt door een stelletje kapitalisten, zoals hier. Daar zijn de vruchten van de arbeid voor de arbeiders zelf. Hier werkt men in slavernij voor de bezittende klasse en daar kent men geen slavernij. Men is daar vrij. Om deze vrijheid te bereiken is het waard grote offers te brengen.

De dankbaarheid van het volk van de Sovjet-Unie jegens haar leiders kent dan ook geen grenzen. Spreekster dacht nog steeds met ontroering terug aan hetgeen zij met de herdenking van de Octoberrevolutie in de Sovjet-Unie gezien had. Millioenendefilé's voor kameraad Stalin en de andere grote arbeidersleiders. Hierbij was geen enkele dwang, doch alles ging spontaan. Daar vierde men drie dagen werkelijk feest, ongedwongen en vol echte vreugde. Daar leven de moeders en kinderen gelukkig en onbezorgd voor de toekomst. De mannen zijn vol vreugde omdat zij zeker zijn van een menswaardig bestaan voor hun gezin. Deze vrede en deze vrijheid, die de leiders van de Sovjet-Unie hun volk hebben gegeven, kan alleen maar geluk en vrijheid brengen voor het proletariaat. Voor kapitalisten, fascist en hun vriendjes is hier geen plaats.

Spreekster hekelde verder fel de politiek van de Regering. De Regering doet mee aan de krankzinnige bewapeningswedloop op bevel van Amerika onder het motto: "Bedreiging door het communisme." Dat het communisme of de Sovjet-Unie Europa of enig land ter wereld zou bedreigen is een leugen, een Gobbels waardig.

Spreekster had de vredeswil van het volk der Sovjet-Unie en haar leiders gezien. Men zou haar nooit uit het hoofd kunnen praten dat kam. Stalin en de andere grote kameraden

slechts bezielde zijn met vredeswil. Het geld voor bewa-
pening wendt men daar liever aan voor verhoging van de
welvaart van het volk. De Sovjet-Unie heeft in 1945 zijn
soldaten dan ook naar huis gestuurd. Momenteel is er
niemand van de oudere lichten meer onder de wapenen.
De kapitalistische Regeringen weten dit ook heel goed.
Zij zijn echter bang voor de dagelijks groeiende arbeiders
beweging. Steeds in meer kapitalistische landen en steeds
in groter getale komen de arbeiders in verzet tegen de
slavernij, waarin zij moeten werken. Daarbij houden zij
het lichtend voorbeeld van de Sovjet-Unie en de Volksde-
mocratiën in het oog. In Frankrijk, Italië, Spanje, België
en ook gelukkig in Nederland zijn stakingen aan de orde
van de dag, terwijl de arbeidersbeweging groeit. Hiervoor
zijn de kapitalisten bang en daarom willen zij om zich-
zelf te redden een oorlog tegen de Sovjet-Unie ontketenen.
Het bestaan van het kapitalistische stelsel staat te wan-
kelen. Daarom gaat men met koortsachtige haast herbewape-
nen. Daarom zullen onze zonen straks moeten bloeden op
de slagvelden. Om het kapitalisme van een definitieve
ondergang te redden. Wij doen hieraan echter niet mee.
Wij zullen geen wapenen opnemen tegen een broedervolk en
wij zullen geen wapenen maken, vervoeren, ontschepen voor
dit doel. Door stakingen, weigeringen om wapens te produ-
ren, enz. kunnen wij nog de wereldvrede redden. Want onze
arm is machtig, mits wij eensgezind zijn.

Het deed spreekster goed dat men in de Drentse venen nog
maar pas geleden een steentje tot de wereldvrede had bij-
gedragen. De pas geëindigde veenstaking was een stuk
strijd voor het behoud van de vrede geweest. Jullie hebben
de kapitalisten immers gedwongen meer loon te betalen,
waardoor er weer minder geld voor bewapening beschikbaar
komt. Op deze weg diende men voort te gaan. Iedere sta-
king kost de kapitalisten geld en met iedere staking is
de vrede dus gdiend.

Spreekster zeide dat de stoottroepen van het vredesleger
hier in Nederland zich in de kampen Schoonhoven-Banken-
bosch, enz. bevinden. In Bankenbosch en andere kampen wordt
door onze jongens, onze dienstweigeraars een overwinning
op de oorlogsstokers behaald. Zij hebben geweigerd hun
Indonesische kameraden neer te schieten en dienden hier-
mede de vrede. Voor dit hoge ideaal moeten zij de mooiste
jaren van hun leven in de kampen zitten. Zij zijn hier-
door echter niet gebogen, maar blijven blijmoedig hun offer
en zij zijn onvermoed in de strijd. Wanneer zij weer
vrijkomen zullen zij vooraan staan in de strijd voor de
vrede. Moeders, dit zijn jullie jongens, wees er trots op.
Spreekster las vervolgens een gedeelte uit een brief
voor, geschreven ter gelegenheid van de 1e Mei 1951, door
de jongens uit Bankenbosch-Schoonhoven en gericht aan
alle strijders voor de vrede. Spreekster noemde dit een
dagorder en zij zeide met diepe eerbied voor deze kamera-
den vervuld te zijn (applaus)

Met felle woorden laakte spreekster het feit dat men het
in ons land had bestaan om Piet van Staveren, die zich
in Indonesië aan de zijde van het Indonesische broeder-
volk had geschaard, een gevangenisstraf van 7 jaren had
gegeven. Deze jonge kerel, waarvoor wij allen diep respect
hebben, moet 7 jaren van zijn jonge leven in Leeuwarden
doorbrengen, omdat hij zijn plicht deed.

in P.D. 2294
Anna Jelok-Walvis

Het is een misdaad dergelijk jongemensen op te sluiten, alleen om het feit dat zij vrede wensen.

Na de rede van spreekster, die ruim 1 uur duurde, las Pieter Kuilman een motie voor, die hij voorstelde te zenden aan de Minister van Justitie. In deze motie werd de onmiddellijke invrijheidsstelling van Piet van Staveren en anderen geeist. Door een applaus, waaraan vrijwel alle aanwezigen deelnamen, betuigde men instemming met deze motie, die door Kuilman zou worden verzonden.

Vervolgens voerde de toneelclub van de A.N.J.V. te Hoogeveen een korte schets over de vrede op. Hierna was het pauze, die werd opgeluisterd door het spel van een tweetal accordeonisten.

Na de pauze gaf Kuilman het woord aan JAN van RENSSSEN, Hoofdbestuurder van de E.V.C.

Van Renssen ging nogeens uitvoerig in op het betoog van Annie Gelok, vooral wat betreft haar opmerking over de veenstaking, die in het belang van de vrede was.

Volgens van Renssen was iedere staking in deze tijd volledig verantwoord, omdat zij een stuk strijd voor de vrede vormen. Hij prees de veenarbeiders, die zo solidair hadden gestaakt, waardoor een grote overwinning kon worden bevochten. De overwinning, die is behaald, gaat ten koste van het kapitalisme, dat gedoemd is te sterfen. Spreker wekte de arbeiders op te strijden voor de ideale vrijheid, zoals men die in de Sovjet-Unie en in de Volksdemocratieën reeds had verwezenlijkt. Door iedere staking komt dit ideaal een beetje dichterbij ons bereik. De kapitalisten verliezen steeds meer terrein. Millioenen arbeiders, die een gebied bewonen van meer dan een derde van de wereld, hebben dit ideaal reeds volledig bereikt. Onze stakingen en onze strijd over het algemeen moeten in de eerste plaats gericht zijn op behoud van de wereldvrede en in de tweede plaats op loonsverhogingen. Onze veenstaking vormt in het belang van de wereldvrede slechts een klein onderdeel van de grote strijd, die door de arbeidersmassa in Frankrijk, Italië, Spanje, Amerika of waar ook in de kapitalistische wereld wordt gestreden. Om dit grote belang te kunnen dienen moeten eventuele loonsverhoging op het tweede plan komen, hoe belangrijker dit overigens ook is. Wij als arbeiders hebben geen enkel belang bij oorlog. Wij staan met onze kameraden over de gehele wereld in de strijd voor de vrede. De Sovjet-Unie als bolwerk van de vrede zij ons hierbij ten voorbeeld.

Fel hekelde spreker de houding van het N.V.V. is de pas beëindigde veenstaking. Vooral een der hoofdbestuurdersleden van het N.V.V., DOUMA uit Emmen, moest het ontgelden. Het N.V.V. mag niet staken op bevel van de kapitalisten, onder wiens bevel deze zogenaamde vakbeweging staat. Stakingen kosten geld en de gelden van het N.V.V. dienden te worden aangewend voor de bewapening. De contributiegelden van de bij deze organisatie aangesloten arbeiders worden besteed voor oorlogsvoorbereiding. Het heeft ons veel te zeggen als zogenaamde arbeidersleiders als Suurhof en Kupers tot Ridders en Commandeurs in de een of andere orde worden benoemd. Ook Douma heeft gehoopt op een lintje door zijn houding in de veenstaking. Hij kan van ons echter het heilige kruis krijgen als hij dan maar maakt dat hij zo snel en zover mogelijk uit deze omgeving verdwijnt. Aan het slot van zijn rede wekte spreker op de eenheid te

*afschrift
in P.D. 2489
en O.D. 1140*

bewaren en iedere morgen bij het opstaan te bedenken:
"Wat deed ik vandaag weer voor de vrede."

Na de rede van van Renssen vertelde Pieter Kuilman dat de Amerikaanse fascistenaanpak hetzelfde stokpaarje berijden als Hitler deed, n.l. de rassenhaat. Een neger was kort geleden ter dood veroordeeld in Amerika omdat hij een blanke vrouw zou hebben aangerand. Dat hij onschuldig is hebben wij echter allen in de krant kunnen lezen. Door protesten van arbeiderszijde uit de gehele wereld was de terechtstelling van deze neger nog steeds uitgesteld. Op 8 Mei a.s. zou hij op de elektrische stoel ter dood gebracht worden. Kuilman stelde voor een motie te zenden aan de Amerikaanse Ambassadeur in ons land, waarin fel protest tegen deze terechtstelling zou worden aangetekend en waarin de onmiddellijke vrijlating van deze neger zou worden geëist.

Door een algemeen applaus werd door de vergadering instemming met deze motie betuigd.

Te omstreeks 23.00 uur sloot Kuilman deze bijeenkomst. Onder het zingen van de Internationale verlieten de aanwezigen ordelijk de zaal.

De gehouden redes kenmerkten zich door een felle taal, feller als doorgaans gebruikelijk is op dergelijke vergaderingen. Fanatiek werden de Westelijke Regeringen aangevallen en op alle mogelijke manieren probeerde men de aanwezigen tot enthousiasme te verwekken, waarin men goeddeels slaagde.

Van Renssen, die op normale E.V.C.-vergaderingen doorgaans een gematigde taal bezigt, ontpopte zich hier als een fanatieke en niets ontziende communist.

De zaal was versierd met rode vlaggen en spandoeken voorzien van opschriften als: "Alles voor de vrede"; "geen verlenging van dienstplicht" en "Tegen de herbewapening van Duitsland".

De vergadering had overigens een rustig verloop.

E I N D E

DIENST

Ministerie van
Binnenlandse Zaken

1 brief van knippen

Geslaagde Mei-viering

DORDRECHT, 2 Mei. — In de geheel uitverkochte zaal van gebouw „American” vond gisteravond een geslaagde Meiviering plaats, waaraan het arbeiderszangkoor „Morgenrood” en de pianist Overbeeke hun zeer gewaardeerde medewerking verleenden.

Met langdurig handgeklap hebben de ongeveer 400 aanwezigen de pianist dank gebracht voor zijn goede vertolking van het muzikale aandeel in het programma, voorafgegaan door een tweetal liederen, gezongen door „Morgenrood”.

Na de pauze sprak Rie Lips de grote Mei-rede uit die geheel in het teken van de vrede stond. Het was een bijzonder goede avond.

„DE WAARHEID” van 2-5-57.

No. 1151

Ministerie van
Binnenlandse Zaken

No. 98.

DIENSTGEHEIM.

Openlucht meeting op de openbare weg de Varkenmarkt te Gouda op Dinsdag 1 Mei 1951, belegd door de C.P.N. afd. Gouda.

Aanwezig: 50 personen.
Spreker: de Zeeuw, voormalig wethouder van Amsterdam.
Stemming: zeer gematigd.

NIET O.K.
ACD/1518
DAT: 5/6-51
PAR: 6/11

6.151
05.495.
7 MEI 1951
ACD/100710
Schiedamschen
Streek

Gouda

Weekoverzicht.

Voor het houden van de openlucht meeting was door de Burgemeester van Gouda toestemming verleend.

Te 20.15 uur nam Wilhelm J a m o e l, geboren te Amsterdam 29 September 1912, wonende te Gouda, Oosthaven no. 18, plaats op een podium, dat omhangen was met een rode vlag en aan beide zijden geflankeerd met een vlag van de E.V.C.

Jamoel het woord nemende, deelde mede, dat door de zaalafdrijving in Gouda zij genoodzaakt waren in de open lucht te vergaderen. Door de Burgemeester van Gouda, zo vervolgde hij, is het gebruik van luidsprekers verboden, zodat ik U verzoek dicht bij het podium te komen staan, opdat U het gesprokene goed kunt verstaan. Hier in Gouda schijnt men nog steeds niet doordrongen te zijn van het feit, dat de arbeiders het overgrote gedeelte van de bevolking vertegenwoordigen. Dit blijkt onder meer uit het verbod om luidsprekers te gebruiken. Zij doen, alsof zij niets weten van de grote overwinning, die de stakende veenarbeiders in de veenkoloniën hebben behaald. Ook de stakende arbeiders in Zaandam bij Albert Hein en Verkaede mogen de heren van de reactie tot voorbeeld zijn. Wij arbeiders van Gouda, zullen niet rusten, voordat door ons de grote overwinning is bereikt, zoals in de Sowjet-Unie en de volks-democratische landen. Verder wens ik U goede aandacht voor de spreker van deze avond, kameraad de Zeeuw, voormalig wethouder van Amsterdam.

Alle werkers van Nederland, zo begon de Zeeuw zijn rede, zijn vandaag op 1 Mei op verschillende plaatsen in vergadering bijeen. Deze dag is de dag van de arbeiders om te protesteren tegen de waanzinnige oorlogvoorbereidingen van onze regering en te strijden voor een 10 % loonsverhoging. In het Vrije Volk heeft men kunnen lezen, dat de oorlogspropagandist Koos Vorrink een voorstel deed om te komen tot het bijeenroepen van een vredesconferentie. Welke vrede bedoelt hij daarmee? Een vrede zoals wij die gekend hebben met de moffen? Een vrede zoals die in Indonesië gebracht is? Of bedoelt hij een vrede, waardoor jongens zoals Piet van Staveren en andere jongens, die geweigerd hebben tegen een vredelievend volk te vechten, in de gevangenis gestopt worden? Dan zeggen wij, je kan naar de verdommenis lopen met je vredesvoorstel. De ware vredevoorstellen komen uit de Sowjet Unie. Het Sowjet volk is bezield met de vaste overtuiging, dat een oorlog niets dan ellende brengt. De grote tegenstellingen tussen het Westen en het Oosten zijn duidelijk waarneembaar. Hier in het Westen wordt het voor de werkende bevolking steeds beroerder. De prijzen van de eerste levensbehoeften worden met de dag duurder, terwijl daartegenover in de Sowjet-Unie de prijzen van brood, boter en vet zijn gedaald. Dit zegt toch voldoende, want hieruit blijkt, dat in de Sowjet-Unie men geen kanonnen maar boter als het belangrijkste voor de arbeiders beschouwt. Spreker las hierna een afschrift voor van een brief, geschreven door de Schoonhoven-jongens, welke gericht was aan het 1 Mei comi-

té. Na voorlezing daarvan zei spreker onder meer: "Uit deze brief blijkt duidelijk, dat de jongens van Schoonhoven, die thans gevangen zitten, ons tot voorbeeld strekken. Deze jongens, die geweigerd hebben tegen de vredelievende Indonesiërs te vechten, schrijven ons openlijk dat zij op deze dag met ons medeleven in hun gevangenschap. Wij mogen dan ook niet rusten, voordat al deze jongens uit hun gevangenschap zijn bevrijd. Na nog breedvoerig te hebben gesproken over het interview van Stalin met de Prawda-correspondent, de verheerlijking van de Chinese-volksrepubliek en de volks-democratische landen, besloot spreker met de opwekking tot alle werkers van Gouda om in de komende dagen met intekenlijsten te lopen om zoveel mogelijk handtekeningen te verzamelen voor de zitting der grote vijf.

Hierna betrad W. Jamoel wederom het podium en deed mededeling van het voorstel om een drietal moties aan te nemen en ter kennis te brengen van de regering, het A.N.P. en de dagbladpers. De eerste motie was gericht tegen het bewapeningsplan en voor loonsverhoging. De tweede motie was een protest tegen het doodvonnis van de Amerikaanse neger, Mac Glee en de derde motie hield in de eis tot onmiddellijke vrijlating van Piet van Staveren en de andere Schoonhoven-jongens.

Spreker wakte ook nog een ieder op om in de komende dagen met de intekenlijsten te lopen, zodat zoveel mogelijk handtekeningen zouden worden verzameld voor de zitting der grote vijf. Er is, zo vervolgde spreker, in Gouda nog veel te doen. Wij moeten allen hard aan het werk om te komen tot een beter bestaan der werkende massa. Ik heb in de courant "Het Parool" gelezen, dat bij het jubileum van de vuurvaste steenfabriek van Nagtegaal de directie geprezen werd, dat zij de fabriek groot gemaakt heeft. Neen, de directie is het niet geweest, maar de arbeiders, die zijn het die het bedrijf aan de Gouwe groot gemaakt hebben. Thans werken deze arbeiders daar nog in stoffige en kleine ruimten voor een veel te klein loon. Hierin moet nodig verandering komen. Laten wij daarom allen vechten voor 10 % loonsverhoging.

Te 21.00 uur werd de meeting ontbonden.

Gouda, 4 Mei 1951.

3 Mei 1951

Nr. 215

DIENSTGEHEIM

6.151
05.49^o

OP KAART
ACD/415
DAI: 8/6-51
PAR: DZ

7 MEI 1951

ACD/ 400 7/21

Onderwerp: 1 Meidag-viering CPN

Beverwijk. *Schutblad is vernietigd*20/1007
Weekoverzicht.

Het CPN "1 Mei-comité Beverwijk-Velsen-Noord" had op Dinsdag 1 Mei 1951 een "1 Mei-viering" georganiseerd, waarvan een deel plaats vond in de gemeente Beverwijk en een deel te Velsen-Noord, gemeente Velsen.

Op Woensdag 25 April 1951 had het bestuurslid J. Zuidersma te Beverwijk, namens de CPN, gestencilde pamfletten verspreid, waarvan wij de tekst U toezonden onder Nr. 204, dd. 25-4-51.

Op 28 April 1951 werden te Beverwijk en Velsen-Noord opnieuw communistische pamfletten voor de 1 Mei-viering verspreid, waarvan U bijgaand een exemplaar wordt toegezonden.

Andere plaatselijke openbare propaganda werd te Beverwijk ~~weken~~ niet gevoerd. Voor eigen kring steunde "De Waarheid" de propaganda van de plaatselijke comité's.

Bij de 1 Mei-viering in 1950 bestond het 1 Mei-comité ook uit links-extremisten van Beverwijk en Velsen. Dit was ook dit jaar weer het geval. Het comité is samengesteld uit vertegenwoordigers van de EVC (die in 1950 het initiatief nam), van de NVE en de ANJV. De "motor" van het huidige comité is ~~van~~ JAN ZUIDERSMA te Beverwijk, van ~~wien~~ reeds een informatiekaart werd ingezonden.

Over het program van 1950 zonden wij U een melding toe onder Nr. 199, dd. 4 Mei 1950.

Vóór 1950 organiseerde de CPN zelf de 1 Mei-viering te Beverwijk.

Wij verwijzen hiervoor naar onze meldingen:

Nr. 9, d.d. 27-5-46

Nr. 15, d.d. 2-5-47

Nr. 13, d.d. 3-5-48

Nr. 60, d.d. 2-5-49

Andere leden van het 1 Mei-comité 1951 zijn, behalve Zuidersma, tot op heden niet bekend geworden.

Volgens "De Waarheid" van 20-4-51 organiseerde het 1 Mei-comité te IJmuiden (gemeente Velsen) een afzonderlijke viering. Hierbij stond als secretaris vermeld: J.J. Rosier, IJmuidersstraatweg 128, IJmuiden-Oost.

Op dezelfde dag vroeg het 1 Mei-comité te Beverwijk vergunning aan tot het houden van een 1 Mei-optocht, welke vergunning OP 1 Mei werd verleend.

Aan de vergunning waren 12 voorwaarden verbonden.

Verboden was het transparanten met afbeeldingen van Stalin en Lenin, alsmede vlaggen van vreemde nationaliteit mee te voeren. Op de transparanten mochten geen andere leuzen worden aangebracht dan:

- Proletariërs aller landen verenigt U;
- Alles voor de Vrede;
- Voor de Prijzenstop.

Het gebruik van een geluidswagen was niet toegestaan, evenmin het inzamelen van geld, het verkopen van bloemen, speldjes of andere voorwerpen.

Spreekkoren mochten niet worden gevormd, terwijl de optocht in de gemeente moest worden ontbonden en niet in gesloten formatie naar het meetingsterrein te Velsen-Noord mocht worden gemarcheerd. Door Velsen was n.l. vergunning verleend tot het houden van een meeting in Velsen-Noord.

*functie in
P.N. 10/1007*

Aan de voorwaarden is bij de optocht stipt de hand gehouden.

Deelnemers aan de meeting verzamelden zich tussen 18.30 en 19.00 uur op het markerrein aan de Meerstraat, waarna te omstreeks 19 uur het vertrek van de optocht plaats vond met medevoering van vlaggen en transparanten met opschriften waarvoor vergunning was verleend. De route werd afgelegd zoals zoals in de voorwaarden was aangegeven. Onderweg werden communistische strijdlieiders gezongen. Een afbeelding van Stalin werd, buiten optocht-verband, naar het meetingsterrein te Velsen-Noord vervoerd. Aan de optocht namen 36 volwassenen deel, die alle als communist alhier bekend staan, alsmede een klein aantal kinderen, ongeveer 10.

De volwassen deelnemers zijn alle bekend.

Tijdens de optocht hebben zich geen bijzonderheden voorgedaan. Opstootjes of andere rustverstoring vond niet plaats.

Het geheel had een ordelijk en vlot verloop.

Op het Parkeerterrein aan de Baanstraat had de ontbinding van de optocht plaats, waarna de deelnemers op eigen gelegenheid naar het meetingsterrein te Velsen-Noord vertrokken, gelegen aan het Stratingsplantsoen.

De aanvang van de meeting was gesteld op 19.45 uur.

Als spreker was aangekondigd H. Nooter uit Rotterdam.

Voorts zou een film worden vertoond.

Wij vernamen dat Jan Zuidersma te Beverwijk verder als spreker is opgetreden.

Het verslag van de meeting zal worden verzorgd door de ID Velsen.

In de oproep tot deelname aan de demonstratie en meeting was medegedeeld dat de 1e Mei 1951 werd gevierd onder de leuzen:

Alles voor de Vrede

Voor een nieuwe loonronde van 10 %

Voor een Vredespact tussen De Grote Vijf.

Op de "Meeting te Beverwijk" werd in "De Waarheid" speciaal de aandacht gevestigd in haar nummers van 21 en 30 April 1951.

I.D.

28. APR. 1951

LEVE DE EERSTE MEI

Oproep aan de werkende bevolking van Beverwijk en Velsen Noord

100721

Massale bombardementen op weerloze vrouwen en kinderen in Korea. Ontelbare miljoenen ter beschikking van een krankzinnige herbewapening in de kapitalistische landen, zo ook in Nederland.

Paniek op de beurzen van New-York en Londen wanneer Vredesgeruchten de ronde doen. Bij de Zesde Meiviering na de verschrikkelijke 2de Wereldoorlog verkeert het ondergaande kapitalisme in een toestand, dat alleen nog de oorlogsproductie haar volledige economische ineenstorting tijdelijk kan uitstellen.

De oorlogsvoorbereidingen, een winstgevende zaak voor een kleine kliek van profiteurs, betekent voor de werkende klasse en kleine zelfstandigen duurder leven (prijsstijgingen aan de lopende band) — ondraaglijke lasten — afbraak van onderwijs en cultuur — toenemende woningellende — harder en langer werken.

Het toenemende verzet echter tegen de „Kanonnen voor Boter” politiek van de regering-Drees, neemt met de dag toe, zoals blijkt uit de talloze stakingen in ons land, waarbij N.V.V.-ers, Katholieken, Christelijken en Communisten, schouder aan schouder strijden voor loonsverhoging, tegen langer werktijden, enz., terwijl de stemmen voor Vrede steeds luider weerklinken.

De meer dan 500 miljoen handtekeningen, waaronder die van een half miljoen Nederlanders, voor het Verbod van de Atoombom, waren in staat in December j.l., Truman van zijn voornemen af te brengen de Atoombom in Korea te gebruiken.

Dit was het eerste succes van de Internationale Vredescampagne om de oorlogsophitsers een halt toe te roepen.

Het Nederlandse volk is bereid zich in te spannen voor de werken des Vredes, heeft een wereldnaam hoog te houden als bouwers van schepen, bruggen, dijken, enz., werken gericht op verhoging van de gemeenschappelijke welvaart.

MAAR het is **NIET BEREID** te offeren voor de vernietiging, ten bate van meerdere rijkdom van de bezitters.

Het Nederlandse volk weet zich in haar strijd voor Vrede en Welvaart niet alleen, zij weet zich verbonden met de volkeren van Oost-Europa, China en Sowjet-Rusland, de landen waar prijsverlagingen en vredesproductie regelmatig leiden tot verhoging der Welvaart en daarmee de hechte basis vormt voor een actieve Vredespolitiek.

In Internationale Solidariteit met deze volkeren en de werkers in de gehele wereld, maakt ook de Nederlandse werkende klasse zich op de **EERSTE MEI 1951** te vieren onder de leuzen:

Alles voor de Vrede

Voor een nieuwe loonronde van 10 %

Voor een vredespact tussen De Grote Vijf

In dit verband roepen wij de bevolking van Beverwijk—Velsen-Noord op onder deze leuzen deel te nemen aan de demonstratie en meeting op

Dinsdag 1 Mei a.s.

Opstelling demonstratie: half zeven op de Meer te Beverwijk, vertrek 7 uur

Aanvang meeting: kwart voor acht op het terrein aan het Stratingsplantsoen te Velsen Noord

Spreker: H. Nooter, Rotterdam. Daarna zal een film worden vertoond

Het 1 Mei-Comité, Beverwijk—Velsen-Noord

1054

Verslag van de gehouden 1ste Mei 1954 gehouden-bijeenkomst belegd door de afd. Houtigehage der C.P.N. in het café Fultrum te Houtigehage, op 1 Mei 1951.

Aanwezig: ongeveer 50 personen, waarvan 30 procent jeugdige personen, 10 procent vrouwen, en overigens volwassen manspersonen. Geen militairen.

Leiding: R. Baron, Houtigehage.

Spreker: Kameraad van Santen, en Mevr. Nijboer (Boelenslaan)

Medewerkers: gene

Handwritten: 6.15!
054953

20/1/51
Weekoverzicht.

7 MEI 1951

ACD! 100722

Handwritten: Schakblad in de...
Houtigehage

Omstreeks 20.30 uur opende de voorzitter de vergadering en heette de aanwezigen hartelijk welkom, in het bijzonder de spreker en spreekster. Hij gaf in het kort een overzicht van het wereldgebeuren, en liet uitkomen de kracht van een eendrachtige arbeidsklasse, zoals b.v. in Spanje. Franco was immers gecapituleerd voor de arbeidersklasse, en zo wel meerdere Westerse regeringen. Hierna kreeg Mevr. Nijboer van Boelenslaan het woord. Deze vertelde hoeveel mensen er gesneuveld waren in de oorlog, en dat men uiteindelijk niet voor de kapitalisten hun kinderen wilden gaan opofferen.

De kapitalisten waren de oorlogsophitsers, alleen om er geld aan te verdienen, doch zij wakte de vrouwen op om mee te gaan strijden voor de vrede in de rijen van de Vrouwen ~~organisatie~~ bond. Verder had zij gegevens hoeveel geld er wel niet voor de oorlogsproductie werd uitgegeven, terwijl de ~~xxx~~ arbeidersgezinnen met moeite rond konden komen.

Hierna kwam kameraad van Santen aan het woord. Hij schetste de twee groepen in de wereld. De ene groep de kapitalisten en de generaals, en de andere groep die der arbeiders.

In Indonesie strijden boeren en arbeiders tegen de kapitalisten, en langzamerhand winnen zij terrein. De groote bezitters worden hun bezittingen gedeeltelijk kwijt, en de arbeider gaat krijgen waar hij recht op heeft.

In onze West-Europese landen meent men sterk te staan.

Och, zie naar Spanje waar Franco de staking niet kon voorkomen, en moest toegeven aan de eisen der arbeiders. Onze regering denkt sterk te staan, doch het is een zwakke regering. Dat is de werkelijkheid. Wanneer de arbeiders aangesloten en eendrachtig gaan samenwerken, dan zullen zij overwinnen. De staking in de Drentse vennen en ook hier in Drachten is daarvan een sprekend bewijs. In ons land wordt voor oorlog uitgegeven 1 - 2 milliard, en in Amerika 600 milliard. Per hoofd geeft men hier dus uit f.70,- in de week voor oorlogsdoeleinden. Al dit geld was beter besteed in de arbeidersgezinnen, en minister Lieftinck had de Nederlanders dan ook geen grotere dienst kunnen bewijzen, dan inplaats van de oorlogsuitgaven vast te stellen, maar af te treden, en het geld ter beschikking te stellen van de werkende klasse

Zijn hele rede kwan hierop neer, dat de arbeiders samen moesten gaan, en geen verbroekeling. Twee moties werden verzonden: 1e aan de Amerikaanse regering een protest tegen de electrificering van gadetineerden; 2e. aan onze Regering, om onmiddellijke in vrijheid stelling van die dienstweigeraars die geweigerd hadden op Indonesiers te vuren.

Vooraf werd staande gezonden: "De Internationale." Op-ruiende woorden werden niet gebezigd, en het geheel verliep ordelijk.

Verbinding No. 54.

VERTROUWELIJK.

No. 195/51

NIET O.K.
ACD/IV B
DAT: 5/6-51
PAR: 440

6.14.1
05-4/95
Schuttel in

7 MEI 1951
ACD/100723

KORT VERSLAG VAN DE GEBEURTENISSEN OP 1 MEI 1951 IN DE GE-
MEENTE GRONINGEN.

Groning

Weekoverzicht.

Werd er op 30 April, ter gelegenheid van de verjaardag van H.M. de Koningin, zeer veel gevlagd, op 1 Mei waren slechts een zeer beperkt aantal vlaggen te zien, waarbij het opviel, dat bij geen enkele bestuurder van de C.P.N., noch aan het kantoor van de C.P.N. of E.V.C. werd gevlagd. In totaal waren er in de gehele gemeente ten hoogste vijf rode vlaggen met hamer en sikkel aangebracht.

Door de P.v.d.A. werd 's-morgens om 9 uur begonnen met een kinderfeest op de terreinen van de speeltuin Oosterpark W.G. waar de kinderen werden bezig gehouden met spelen en waar allen getraceerd werden. Hier was een flinke belangstelling.

Vervolgens werd voor de groten om 10. uur een bijeenkomst gehouden in de grote zaal van de Harmonie. Hier sprak J.G. SUURHOFF voor ongeveer 600 personen.

Te ongeveer 15 uur vertrok de traditionele 1 Mei-demonstratie van de Bloemsingel. Hier was een finke deelname en er liepen zeker 1000 à 1200 personen in de stoet, die opge-
luisterd werd door een viertal muziekcorpsen, mee.

Des avonds te 19. uur en 21 uur werden in de grote zaal van de Harmonie bijeenkomsten gehouden van de P.v.d.A. waar het Mei-spel "De verstilte kermis" werd opgevoerd en waar J. TUIN sprak. De zaal was beide keren nagenoeg uitverkocht. (plm. 1200 personen).

Door de C.P.N. afd. Groningen, werd onder het mom van neutraliteit, de dag begonnen met een bioscoop voorstelling in het Grand-Theatre, waar te ongeveer 10 uur ongeveer 500 kinderen werden getraceerd en waar voor hen een paar tekenfilm-pjes werden gedraaid.

Des avonds te plm. 19 uur vertrok een optocht van de Bloemsingel waaraan door ongeveer 80 personen werd deelgenomen. Als besluit van deze optocht werd om plm. 20 uur een 1-Mei bijeenkomst van de C.P.N. gehouden in het gebouw de Korenbeurd. Hier traden als sprekers op Jan SCHALKER en Mej. Aaltje SCHAPER, terwijl verder medewerking werd verleend door het G.B.-cabaret met Uut- en Ber, Sijmen, met kreupele rijmen, Jan van OORD, Tineke van LEER en Wim BORGER, en de gemengde zangvereniging "De Nieuwe Stem" uit Groningen. De bijeenkomst werd geleid door Frederik MEIS, terwijl er ongeveer 750 à 800 personen (zaalcapaciteit 1600 personen) aanwezig waren. Bijzonderheden deden zich bij deze bijeenkomsten niet voor.

kring van Finckemede!

X
X

2 Mei 1951.

"SLECHT
VERSLAG" } Zie 1088.5
                  } lezen
Het gedeelte over de P.v.d.A.
Zou kunnen zijn even als nieuw
dit is.

I. D. Hoogeweg

20/1951
Werkoverzicht.

9/80

5 MEI 1951

Verslag van een 1 Mei-viering op 2 Mei 1951 in zaal Bijleveld te hollandscheveld, gemeente Hoogeveen, uitgaande van een comite bestaande uit leden der E.V.C.

6.151
05.495
7 MEI 1951
ACD

10/1/51
Schuttkamp en
Wassink

De vergadering stond onder leiding van Geert van Eck, geboren 29 Mei 1918 te Hoogeveen, van beroep landarbeider, wonende 8e. Kraakelse Wijk No. 7 te Hoogeveen.

Aanwezig waren ongeveer 50 personen in de zaal die plaats bood en ongeveer 80 personen. In de zaal was enige versiering aangebraakt, alsmede een tweetal stroken papier, waarop met grote letters stond geschilderd: "Voor 10 % loonsverhoging" en "Een vredesverdrag tussen de Grote Vijf".

Te ruim 20.00 uur werd de vergadering geopend door de voorzitter, die mededeelde dat er een toneelstukje zou worden opgevoerd, getiteld "Vrede", waarna het woord zou worden gevoerd door een zekere KNIRP, wonende te Amsterdam. Verder deelde de voorzitter mede, dat toestemming was gevraagd voor het houden van een verloting strekkend tot dekking der onkosten verbonden aan deze vergadering, doch de Bur gemeester is, aldus spreker, zo vriendelijk geweest deze toestemming te weigeren.

Genoemde spreker kreeg hierna het woord en hield een toespraak, die ongeveer één uur duurde. Hij begon met mede te delen, dat hij op 1 Mei aanwezig was geweest bij de textielarbeiders in Enschede, alwaar hij een geestdrift had ontmoet, als nooit tevoren. Spreker was opgedrag de groeten van de textielarbeiders over te brengen aan de Drentse arbeiders, die de bewondering hadden veroverd bij de stakingen in de veenbedrijven; daar was een voorbeeld gegeven hoe een staking tot een goed einde moest worden geleid.

Spreker sprak er verder zijn vreugde over uit, dat er meerdere jongeren aanwezig waren. De jeugd is volgens spreker tot grote dingen in staat, als bewijs werd gewezen op de stakingen bij Verkade en Albert Meyn te Zaandam. Spreker wilde in het bijzonder de jeugd opwekken naar krachten aan de vak- en vredesbeweging te geven en onder andere mede te werken aan de landtekening actie, die gevoerd wordt om de Grote Vijf te dwingen aan één conferentietafel plaats te nemen.

Vervolgens sprak spreker over Amsterdam als het rode bolwerk van Nederland, waar op 1 Mei massa demonstraties waren gehouden als nimmer tevoren.

De ontwikkeling van lonen en prijzen werd hierna besproken, waarbij er de nadruk op werd gelegd, dat deze ongunstige gang van zaken het gevolg is van de oorlogsvoorbereiding. In dit verband werd de houding van de Partij van de Arbeid en haar voormannen genokeld. Spreker had echter vertrouwen in de toekomst, gezien de kracht van de arbeidersbeweging in alle landen. De aanwezigen werden opgewekt mede te werken aan de strijd voor de vrede.

Ten slotte werden enkele, volgens spreker schrijnende feiten, besproken, die in de vorm van een motie aan de vergadering werden voorgesteld. Dit betrof 1e. de eis tot onmiddellijke invrijheidstelling van Piet van Staveren, die volgens spreker niets anders gedaan heeft dan datgene wat de bedoeling van de arbeiders in dezen is.

2e. Een neger die Willy Manqué genoemd werd, was veroordeeld om op 8 Mei a.s. op de elektrische stoel ter dood te worden gebracht, volgens spreker een ergerlijk geval van discriminatie der negers en 3e. het streven om de oorlog in Korea uit te breiden tot een derde wereldoorlog.

Betreffende deze drie punten werd een motie samengesteld, die na voorlezing door de voorzitter, werden aangenomen.

In het toneelstukje, dat werd opgevoerd door een vijftal bekende leden der A.N.J.V. werd voorgesteld, dat een tweetal arbeiders bezig waren het woord Vrede te kalken op gebouwen en schuttingen. De personen die men daarbij stoorden werden onderwezen in het bekende standpunt der communisten inzake oorlog en vrede. Tot 23.00 uur werd verder door de jongeren gedanst op de muziek van een accordeonist.

071852.

nr. 28.
nr. V.D.1. 320.51.

Onderwerp: Openbare 1 Mei-bijeenkomst van de C.P.N.

Datum: 1.5.1951. aanvang 20 uur.

Plaats: De zaal van het "Victory" hotel aan de Langestraat alhier.

*| Spreker: Zekere KAREL VAN DILLEN, woonplaats onbekend.

Medewerkeren: Twee jonge mannen met een gitaar afkomstig uit Amsterdam.

*| BOOTSMA (personalia) voorshands nog onbekend) piano en accordeon.

*| B.C.LOEVENIS, geb. 23.10.74 (bij Uw dienst bekend) declamatie.

OP KAART
ACD/46
DAT: 27.6.51
PAR: 24.

Zaalcap: 200 personen.

Aanwezig: 130 personen.

6.151
05.495
F-5 MEI 1951
ACD/100/26

VERSLAG.

Weekoverzicht

Door het z.g. 1 Mei-comite van de C.P.N. al-

hier; hetwelk vermoedelijk bestond uit de leden P.C.VEEN, geboren 23.1.03, F.M.VAN DER LINDEN, geboren 16.5.31 en A.POLK, geboren 27.4.26, allen bij Uw dienst bekend, werd in een der zalen van het "Victory"-hotel alhier een 1 Mei bijeenkomst belegd. In het dagblad "De Waarheid" van 26.4.51 en enkele daarop volgende dagen was de aandacht op deze bijeenkomst gevestigd. Voorts was in "De Waarheid" van 30.4.51 alhier een gestencild schrijven ingesloten waarin nogmaals op de 1 Mei bijeenkomst werd geattendeerd (Zie bijlage). Te omstreeks 20.15 uur opende het C.P.N. gemeenteraadslid C.TORENVLIED, geboren 20.5.1911 met een kort woord de bijeenkomst. Hij memoreerde de heldhaftige strijd van de Noord Koreanen en de Chinese vrijwilligers die de verraderlijke aanval van de Amerikaanse oorlogsstokers zo goed zouden weerstaan. Hij bracht voorts hulde aan de stakende arbeiders in het "onderdrukte" Spanje. Spreker waarschuwde tegen de machtige stroom die bezig is een derde wereldoorlog te ontketenen. Alleen door solidariteit van de arbeidersklasse is er een kans de vrede te winnen. Deze 1 Mei dag staat dan ook in het teken van de Internationale solidariteit en de vrede", zo besloot TORENVLIED zijn openingswoord.

Hierna werd door de aanwezigen staande "de Internationale" gezongen.

Vervolgens speelde BOOTSMA op de piano enige populaire lie-

Werkstuk in
P.D.
PD 815 ✓

deren, zonder politieke achtergrond.

B.C.LOEVENS voornoemd, declameerde hierna twee gedichten, n.l. "De Mei verbeelding" en "De daad" van Adema van Scheltama. Na deze declamatie werd door de voorzitter TORENVLIED het woord gegeven aan de spreker van deze avond KAREL VAN DILLEN. In zijn rede zei deze o.m.: "De enkele betogers op de 1 Mei in 1890 zijn thans aangezwollen tot een miljoenen massa. Overal in Europa, ja in de hele wereld zijn er vandaag arbeiders bijeen om de 1 Mei te vieren. Wij zijn verbonden met de roemruchte Franse arbeiders massa onder leiding van Thorez, met de Italiaanse arbeiders onder Togliatti en Nenni. De afgelopen week hebben deze Italiaanse arbeiders getoond waartoe zij in staat zijn, toen 1 miljoen arbeiders naar het wapen van de staking grepen. De illussies van de Atlantische Pact heersers is in stukken gevlogen nu ook de Spaanse arbeiders in verzet gekomen zijn tegen Franco. Van deze plaats betuigen wij onze solidariteit met de Spaanse arbeiders en het Koreaanse volk, dat door zijn schitterende prestaties de aanvalsplannen van de Amerikaanse bankiers en generaals doorkruiste. Wij betuigen solidariteit met de K.P.I. (Kommunistische Partij Indonesia) Ondanks de terreur van de verrader Soekarno toegepast in opdracht van de Amerikaanse en Nederlandse geldmagnaten, is er in Indonesië een toenemend verzet tegen de oorlogsvoorbereiding. Reeds in 1933 bestond er verbondenheid van het vooruitstrevende deel van het Nederlandse volk met het Indonesische (Mouterij op de "Zeven Provinciën) Vandaag voelen we ons nogmaals verbonden met hen nu de Schoonhoven-jongens, en in het bijzonder Piet van Staveren nog steeds in de gevangenis vertoeven. Piet van STAVEREN wordt tot 7 jaar gevangenisstraf veroordeeld om dat hij weigerde zijn broedervolk te vermoorden, maar Aus der Fünten en Schreieder worden door de Regering Drees vrij gelaten. Vervolgens las spreker een brief voor welke afkomstig zou zijn van de nog in gevangnissen vertoevende "Schoonhoven militairen" en die op diverse 1 Mei vergaderingen in den lande zou worden voorgelezen, waarin deze gedetineerde soldaten een groet brengen aan alle antifascisten en hen opwekken de strijd voor de vrede met onverminderde kracht voort te zetten.

In aansluiting hierop eisen wij dan ook de onmiddellijke vrijlating van Piet van Staveren en de overige Schoonhoven jongens. Wij wisen ook nu nog de terugtrekking van

alle Nederlandse troepen uit Indonesië, want de leugen pers doet het wel voorkomen alsof alle Nederlandse troepen terug zijn maar nog steeds verblijven grote groepen militairen in Indonesië. Wij begroeten ook de partij van Moeso. Wij leggen verder de gelofte af dat Piet van Staveren eerder vrij komt dan over 7 jaar.

Het machtige volk van de Sovjet Unie en China staan vandaag op de 1ste Mei in demonstratie. In de volksdemocratische landen is de opbouw in volle gang. In Hongarije is reeds een prijsverlaging van 40% ingetreden. In Roemenië is het levenspeil van de werkende bevolking met ongeveer 15% gestegen. In de Duitse Democratische Republiek is reeds 6 maal een prijsverlaging ingetreden. De Amerikanen bevelen kort geleden dat het brood in de Westerse Zône van Berlijn met een W bedrukt moest worden omdat de Westberlijners hoe langer hoe meer inkopen gaan doen in de Oost-zône. Deze opbloei is mogelijk door de opbloei van de Sovjet Unie. Het machtige Sovjet-volk heeft het 5 jaren plan reeds in 4 jaar en 3 maanden volbracht. De industriële productie in de Sovjet Unie ligt nu al 73% hoger dan in 1940. Het nationale inkomen is daar sinds 1940 met 64 % gestegen. Dit alles werpt een schel licht op de doelstellingen van de Amerikaanse oorlogstokers".

Hierna besprak VAN DILLEN het bekende interview van een correspondent van de Prawda met Stalin. Dit interview werd ongeveer in extenso weergegeven.

Wij weten ook wat het zeggen wil offers te moeten brengen voor de oorlogsvoorbereiding. Daarvoor werd de woningbouw stop gezet, de prijzen verhoogd en de gezondheidszorg in moeilijkheden gebracht.

Wij zullen nooit vergeten hoe vandaag juist 6 jaar geleden de Hitlerhorde werd verslagen en de vlag door het roemruchte Rode leger op de Rijksdag te Berlijn werd geplant. Wij leggen hierbij de gelofte af, dat het Nederlandse volk nooit de wapens zal opnemen tegen het broedervolk de Sovjet-Unie.

(applaus) Wat zullen we hebben te verdedigen, dat wat gepresteerd is door "Ridder" SUURHOF of Steun Wettig Gezag VERMEER? Moeten wij een offer brengen voor de dividenden van VAN KLEFFENS, voor de grote concerns voor STORK of Philips. Met de suikerzwendel van enige weken geleden hebben Verkade en Albert Hein in een slag 1 miljoen gulden verdiend. Dat is de vaderlandsliefde van deze heren. Wij ontzeggen deze lieden het recht over vaderlandsliefde te spreken. Dit slag was

het dat in de oorlog heulde met de vijand. Moeten we ons verlaten op de Partij van de Arbeid-leiders, op de motie-intrekker Nederhorst of "Ridder" Suurhof. Deze heren moeten wel overal ja op knikken, anders komt hun lintje in gevaar. Willen we het levenspeil van de Nederlandse bevolking omhoog brengen dan dienen we Eisenhower naar huis te sturen. Wij moeten de handen in een slaan N.V.V.-er en E.V.C.-er P.v.d.A.-man en communist, dan zullen we aan de opbouw kunnen beginnen. Deze huidige Regering is nog erger dan de Colijn Regering van voor de oorlog. Lieftinck heeft in de tijd dat hij tijdens de kabinetscrisis in de overbrugging liep, een brochure geschreven. Daaruit en uit andere stukken blijkt, dat de verdienste van de kapitalisten nog nimmer zo groot geweest is als na deze oorlog. Het nationale inkomen wordt voor meer dan de helft verdeeld onder een kleine klik. We hebben blijkens de officiële statistiek in ons land thans 871 miljoenairs, dat is 200 meer dan in 1940. Wij moeten waakzaam zijn tegen de uitlatingen in de vijandelijke pers en over de radio. VOSKUIL en mevrouw OTTE-ARNOLDI, roombotereters van nature proberen ons wat wijs te maken, net als mevrouw Colijn die voor de oorlog ons soep van viskoppen wilde aansmeren. Het is nu net als onder Hitler, vet schijnt overbodig voor ons te wezen. Mevrpuw ROOS-OUDEGEEST de vrouw van de Amsterdamse wethouder beweerde op het congres van de P.v.d.A. dat de arbeiders vrouwen ongeveer 10 cent per week verkwisten; dat zegt zij die met een salaris van F.200.- per week wel kan rond komen. Wij willen geen offer brengen op het altaar van de Amerikaanse oorlogsvoorbereiders. Wij hebben in de geschiedenis bewezen dat we offers weten te brengen als het werkelijk nodig is. Tijdens de bezetting hebben we goed en bloed geofferd voor de goede zaak. Bij deze 1 Mei-viering hangt er echter weer een schaduw over ons. Het 1 Mei nummer van het socialistische blad "Het Parool" heeft als hoofdartikel "De Amerikaanse Regering heeft 60 milliard uitgetrokken voor de bewapening". De schaduw van een derde wereldoorlog hangt dus over ons. Het ontslag van Mac Arthur was maar comedie, niet hij alleen moet naar huis gestuurd worden, maar alle vreemde troepen op Korea. Wij eisen de Nederlandse troepen terug uit Korea. De Regering doet dit alles buiten het volk om. De bierbrouwer STIKKER heeft op zijn eigen houtje de oorlogstoestand tussen Nederland en Duitsland opgeheven. De Regering Drees weigerde de Stockholmactie te ondertekenen. Zij

weigert een protest te laten horen tegen de terreurbombardement op vrouwen en kinderen in Malakka. Het is duidelijk, dat de Partij van de Arbeid-leiders hebben gekozen voor hun Internationale; zij kozen de zijde van de hoge hoeden en de pantserplaten. Vandaag op de 1 Meidag, op dit moment, wordt voor de V.A.R.A. microfoon, als het grootste moment van de avond, het hoorspel "Antje pak je geweer" gespeeld. (in de zaal werd foei geroepen). Ondanks deze en andere oorlogspropaganda neemt de kracht van de vredesbeweging steeds toe. Vandaag eisen wij, dat de Grote Vijf aan een conferentietafel gaan zitten om een vredesverdrag te sluiten, Het is duidelijk dat alleen oorlogsmisdadigers en aspirant oorlogsmisdadigers weigeren de lijsten voor deze actie te ondertekenen. Wij zijn ons de verantwoordelijkheid bewust en ik breng U de woorden van de grote Stalin in herinnering n.l. "Er zal geen oorlog komen wanneer het volk het lot in handen neemt". Proletariërs aller landen verenigt U, Leve de 1ste Mei, Alles voor de Vrede", zo besloot VAN DILLEN zijn rede,

Hierna was er pauze, waarin met lijsten gewerkt werd in het kader van de actie "Oost en West aan de conferentietafel voor een vredesverdrag". Er werd ook gecolporteed met de E.V.C.-gids.

Na de pauze traden de twee Amsterdamse jongemannen op en brachten een drietal liederen, alle met een sterk politieke inslag. Een van deze liederen was boordevol critiek op Minister J. in 't Veld. Het refräntje "Joris Joris Joris wordt het nu geen tijd, dat je je aan de opbouw wijdt", werd op verzoek door de aanwezigen meegezongen. B.C. LOEVENS declameerde vervolgens twee sterk anti-militaristische verzen n.l. "De Vredesapostel" en "Te wapen". De accordeonist BOOTSMA besloot het optreden met enige bekende liederen w.o. "Circus Rens".

Te omstreeks 23.30 uur sloot C. TORENVLIED deze Meibijeenkomst met een toepasselijk woord.

Hij las daarbij drie moties voor welke na goedkeuring door de vergadering zouden worden verzonden naar de desbetreffende instanties. Zij betroffen:

1. Motie. Protesteren tegen de voorgenomen terechtstelling van de Amerikaanse neger Willie Mc Gee.
(De motie wordt gezonden aan de Amerikaanse Ambassade te 's-Gravenhage.
2. Motie. Eisen de onmiddellijke invrijheidsstelling van

Piet van Staveren.

De motie wordt gezonden aan de Nederlandse Regering en de Minister van Justitie.

3. Motie. Protesteren tegen het verzoek van de Amerikaanse Regering meer troepen beschikbaar te stellen voor de oorlog in Korea en een mogelijke aanval op China. De motie wordt gezonden aan A.N.P. en dagbladpers.

Deze drie moties werden door applaus geacht te zijn aangenomen.

TORENVLIED verzocht de aanwezigen voorts bij de uitgang te willen offeren voor de in staking geweest zijnde veenarbeiders. Er is reeds een bedrag van F.139.65 bijeengebracht in Alkmaar, maar er moet, wil het goed zijn, nog iets bij komen zo deelde hij mede. Hij deed ook een beroep op de aanwezigen mede te werken bij het verzamelen van handtekeningen voor de actie "Grote Vijf aan de conferentietafel". Tenslotte hield hij in zijn slotwoord een pleidooi voor de solidariteit". Ondanks leugen, laster en vuilpijperij is de overwinning van de arbeidersklasse niet tegen te houden en marcheren wij op naar de overwinning" zo besloot spreker. Bij het verlaten van de zaal werd "de Internationale" gespeeld (gramafoonplaat).

Bij het betreden van de zaal werd men voorzien van een rode roos. In de zaal boven het podium waren twee spandoeken aangebracht. Een van deze doeken vermeldde:

"Verdedigt de Vrede", terwijl de andere, zijnde een rood-wit blauwe vlag, vermeldde "Vrede".

De entree bedroeg F.0.40 Per persoon. Einde.

4.5.51

1 MEI-VIERING ALKMAAR

Evenals andere jaren zal ook dit jaar in Alkmaar de 1e Mei worden gevierd, als dag van de arbeid.

Meer nog dan vorige jaren, staat nu de 1e Mei in het teken van de strijd voor de Vrede, tegen de verslechtingen die het gevolg zijn van de oorlogspolitiek van de regering Drees.

Daarom roepen wij alle arbeiders van Alkmaar op, om op de 1. Mei-bijeenkomst aanwezig te zijn, die op

DINSDAGAVOND 1 MEI a.s. in
Hotel "Victory"
(ingang v.d. Boschstr.)
om 8 uur wordt gehouden.
Spreker: KAREL v. DILTEN.
CULTURELE OMIJSTING.
Entree 40 cent.

100726

Leve de 1e Mei! Voor Vrede en Vriendschap
met alle volkeren!!

Het 1 Mei-Comité.

Neder
Onderwerp: Verslag van de optocht en openluchtmeeting in verband met de 1 Mei betoging van de C.P.N., afd. IJmuiden.

Spreker: Wessel Hartog.

Deelnemers: Optocht 67, Meeting 100 personen. *20/11/51*

Weekoverzicht.

In de optocht, waaraan door 67 personen werd deelgenomen, werden meegevoerd: 1 wagen met wereldbol, vredeszuil en een aantal kinderen, 1 wagen met vuurtoren en emblemen van de vakgroepen der E.V.C., Leuzen als "Op voor 10% loonsverhoging", "Voor een vredesverdrag tussen de Vijf Grote Mogendheden", "Tegen langer en harder werken", "Voor de eenheid van alle arbeiders", "Voor vrede en vriendschap met alle volken" en "Solidariteit met de werkers van Korea".

Na de optocht werd een openluchtmeeting gehouden op het terrein gelegen aan de Heidestraat te IJmuiden-Oost. Aanwezig waren ongeveer 100 personen.

De meeting werd te omstreeks 20 uur geopend door de secretaris van het 1 Mei comité, Josephus Johannes Rosier, geb. 28.7.1923. Als spreker van de avond kondigde hij aan, Wessel Hartog.

Deze nam het woord en memoreerde, dat het thans 62 jaar geleden is, dat enkele arbeiders voor het eerst op 1 Mei demonstreerden. Dit aantal, aldus spreker, is in de loop der jaren gegroeid tot miljoenen arbeiders.

In Nederland is het aantal plaatsen, waar momenteel door de C.P.N. gedemonstreerd wordt, met 22 uitgebreid.

De oorlog 1914-1918 noemde spreker een imperialistische oorlog. Het resultaat was, dat in Rusland de boeren en arbeiders zich vrijmaakten van de kapitalisten. Dit voorbeeld werd later door nog 5 landen gevolgd en in 1949, aldus spreker, bevrijdde China zich van het juk der Amerikaanse imperialisten.

Spreker hekeld de politiek der westerse landen. Deze, aldus spreker, is gericht op oorlog. Hij stelde daar tegenover de vredes-politiek van de Sowjet-Unie, met aan het hoofd Stalin.

De economische toestanden zijn in Rusland beter dan in het Westen. De prijzen in Rusland worden aanmerkelijk verlaagd.

In het Westen wordt het geld besteed aan kanonnen en de prijzen stijgen geregeld. Het conflict Korea is een voorbeeld van de oorlogs-politiek van Amerika. Het ontslag van MacArthur moet dan ook niet gezien worden als vredeswil der Amerikanen.

Spreker riep de arbeiders van IJmuiden op mee te strijden voor de vrede en er voor te zorgen, dat de Hoogovens niet worden gebruikt voor oorlogs, doch voor vredes-doeleinden.

Tot slot verzocht spreker de aanwezigen of zij accoord gingen met het aannemen van een motie, waarin President Truman wordt verzocht MacKee vrij te laten. Met applaus werd instemming betuigd.

*Willie
me. Gee*
 Hierna werd door de secretaris van het 1 Mei comité, J.J. Rosier voornoemd, een motie voorgelezen, waarin werd geprotesteerd tegen de uitbreiding van de oorlog. Deze werd met applaus ontvangen. Hij kondigde aan, dat de meeting zou worden besloten met het zingen van 3 strijdlieparen door het zangkoor Morgenrood. Nadat deze liederen waren gezongen, dankte Rosier te omstreeks 21.15 uur de aanwezigen voor hun opkomst en medewerking en sloot de meeting.

NIET O.K.
ACD/IV P5
DAT: 6/6-51
PAR: 889

<i>6.15.51</i>
<i>06.495</i>
7 MEI 1951
ACD/108731

Einde.

*Schutblad
in omringeling*

Verspreid te Delft, op Dinsdag, 1 Mei 1951. *mmv.*

B XI 41
B II 415-51
B III

7.6.51

*in
opn!
Mei 1951*

1 Mei Strijddag voor de VREDE en voor LOONSVERHOOGING

0.5.51

De EERSTE MEI is van de dag af, dat hij uitgeroepen is door Karl Marx, een strijddag van de arbeidersklasse geweest, o.a. voor de 8-urige werkdag, voor sociale verbeteringen, voor betere woningstoestanden en tegen kinderarbeid.

Telkenjare opnieuw vieren de arbeiders in alle landen van de wereld feest en demonstreren zij voor de verwezelijking van hun edele doeleinden.

In de Sovjet-Unie is een samenleving opgebouwd, waarin de uitbuiting van de ene mens door de andere voorgoed werd afgeschaft; waar werkloosheid en economische crises voor immer zijn uitgebannen.

In een reeks van Oost-Europese landen hebben de werkers eigen lot in eigen hand genomen, terwijl ook het Chinese miljoenen volk zich bevrijd heeft van binnenlandse en buitenlandse onderdrukkers.

Maar het stervende kapitalisme verzet zich met hand en tand tegen eigen ondergang. Vanaf 1914 heeft het de mensheid in twee wereldoorlogen gestort. Het probeert ook nu weer de wereld in brand te steken.

Onder leiding van de Amerikaanse imperialisten heeft men een verradelijke overval gepleegd op het vreedzame Koreaanse volk en is een onze grenzen een nieuwe Wehrmacht onder Nazi-Generaals opgericht.

Opnieuw bedreigt de mensheid het gevaar van een wereldoorlog. De voorbereidingen daartoe drukken nu reeds als een lode last op het levenspeil van het werkende volk in de kapitalistische landen.

Meer dan ooit is het daarom noodzakelijk, dat de EERSTE MEI dit jaar in het teken staat van de strijd voor de VREDE en de verdediging van het levenspeil.

Strijden voor de VREDE wil zeggen:

Strijden tegen de Duitse Herbewapening !

Voor het sluiten van een Vredes-verdrag tussen de VIJF GROTE MOGENDHEDEN !

Actie voeren voor loonsverhoging !

Daarom roepen wij de Delftse bevolking op om met ons mede te demonstreren voor deze eisen !

Ons program voor de EERSTE MEI luidt:

van half zeven tot half acht

MEETING OP DE PAARDENMARKT

spreker FRITS REUTER

half acht

opstelling DEMONSTRATIE en MARS door DELFT !
naar de zaal van v. Mullen aan de Rotterdamseweg

Omgacht uur draait in deze zaal de vrolijke film
DE MIDVOOR

Verder wordt de avond opgeluisterd door zang van MORGENROOD
en DECLAMATIE, terwijl zal spreken ANS JOHN,

/ Hil Koning, huisvrouw.

/ Luc Mulhuijzen, bouwvakarbeider

/ Frans Hondius, student

Het Delfts 1 Mei comité

/ Gijsbertus Nijs, bankwerker

/ Henk v d Bosch, fabrieksarbeider

Verbinding 6
No.190/1951
Dienstgeheim.

Delft

*6.151
05.495*

7 MEI 1951
ACD/100744

2 Mei 1951.

OP KAART
ACD/40
DAT: 46-57
PAR: D2

*Schutblad is
verminkt*

Verslag van de 1 Mei viering door de C.P.M.
afd.Delft.

20/10/51
Weekoverzicht.

- Sprekers *th.* *✓* : Gijsbertus Nijs, geboren te Culemborg
7 September 1924, bankwerker, wonende
Bankastraat 38 te Delft
Johannes Frans Reuter, geboren te
Sloten, 19 Februari 1912, wonende te
Amsterdam
x! ✓ Lucas Mulhüjzen, geboren te Delft,
30 Juni 1907, timmerman, wonende
Billitonstraat 16 te Delft
x! Anna Cornelia Jaapje Hogenes, gebo-
ren te Amsterdam, 24 Januari 1914,
gehuwd met John, wonende te Rijswijk
(ZH).

Medewerkenden : Zangkoor " Morgenrood" uit Delft,
versterkt met personen, vermoedelijk
afkomstig uit Den Haag,
Dirigent was Jozua van Leeuwen,
geboren te Rotterdam, 11 September
1896, wonende te 's-Gravenhage.
Adolf Heiligers, geboren te ?-Hage,
30 October 1917, hoofdbestuurslid
E.V.C. wonende Simonstraat 50, te
Delft.

Met toestemming van de Burgemeester en Wethouders te
Delft werd een openlucht meeting gehouden op de Paar-
denmarkt te Delft. Te omstreeks 18.50 uur nam deze
meeting een aanvang, waarbij G.Nijs, de aanwezigen na-
mens het 1 Mei comité welkom heette. Door hem werd ver-
volgens het woord gegeven aan J.F.Reuter, voor het hou-
den van zijn rede.

*Wanneer
th.
in bron
en
laatste
pagina*

Reuter betoogde ongeveer het navolgende:
Het is de zoveelste keer dat wij weer demonstreren en
al heeft de reactie de demonstratie willen smoren, op
deze dag zal zij daarin niet slagen.

In de strijd voor de vrede en tegen de oorlog gaat de Sovjet Unie en de republiek China vooraan. Ook in de kapitalistische landen strijden de arbeiders onder leiding van hun leiders en ondanks het Franco regiem weten ook de Spaanse arbeiders te strijden. en deze strijd te winnen. Op deze dag gaan ook onze gedachten naar het Indonesische volk met alle partijen van arbeiders en boeren en de roemrijke Communistische partij, die de strijd weten te strijden tegen de Amerikanen. Dat zij weten te strijden hebben wij kunnen lezen in de pers. Ondanks terreur kunnen wij zien dat zij de stakingen met succes woert. De jongens, die niet alleen niet de strijd tegen dat volk hebben willen voeren maar ook ~~tonen~~ voor de vrede te strijden, zitten nog steeds in de gevangenis.

In de Sovjet Unie is het 4 jaren plan voltooid. Daar zien wij dat het volk direct belang heeft bij de opvoering van de productie. Daar is het niet productieverhoging en minder kunnen kopen zoals hier, maar de levensstandaard is alleen in de Sovjet Unie omhoog gegaan. In alle landen waar een volksdemocratie is, gaat de levensstandaard omhoog. Ook de levensstandaard van de koelies in China is belangrijk gestegen. Dit bewijst dat de socialistische productiewijze superieur is. Niet alleen dat zij in de Sovjet Unie voortuit zijn gegaan met de productie, maar steeds meer wordt het volk opgevoed om de vrede te bewaren. Daar wordt de roebel uitgegeven voor verhoging van de levensstandaard, hier wordt de productie verhoogd voor uitbreiding van het oorlogsmateriaal. De arbeiders worden opgeroepen dienst te nemen bij "Steun Wettig Gezag", De arbeiders mogen dan niet anders doen dan de kapitalisten beschermen. Enige maanden geleden werd geadviseerd om geen suiker in te slaan, maar wij weten, dat deze heren in korte tijd 6 miljoen aan de suiker hebben verdiend en deze heren willen voor super nationaal doorgaan. Dit zijn echter niet de Nederlanders, zij collaboreerden in de oorlog met de moffen en nu weer met de Amerikanen. Het kan echter niet ontkend worden, dat de levensstandaard met 13 procent is gedaald. Wat wordt er aan gedaan om de last van de arbeiders te verlichten? Het is mogelijk de Nederlandse bourgeoisie

af te dwingen wat de arbeiders nodig hebben en het is nodig dat de arbeiders de vuisten op de tafel slaan. Wij eisen 10 procent loonsverhoging. 5 jaar lang is er geroepen, wanneer wij maar rustig afwachten komt het wel in orde, maar wij zien er niets van. Integendeel er worden steeds meer verslechtingen ingevoerd. Drees heeft de brandkast van de Staat beter beveiligd, dan Colijn vroeger. In een tijd, dat men de arbeiders offers laat brengen, moet ook de bourgeoisie offers brengen. Een antwoord moeten wij brengen, de belangen van de arbeiders moeten verdedigd worden door de arbeiders zelf. Als wij het wapen van de eenheid smeden is het zeker, dat Drees noch anderen in staat zijn langer de belangen van de arbeiders te behartigen. De Amerikaanse regering heeft heden de Ned. regering gedwongen de wet toe te staan om China en Mandjoerije te bombarderen met napalmbommen. Wij zijn benieuwd wat de regering zal doen, maar wij willen een ernstige waarschuwing laten horen. Het zou betekenen, dat de handelsbetrekkingen met China worden verbroken en wij zijn niet bereid nog meer offers te brengen. Het is hun ideaal om oorlog te maken en de oorlog uit te breiden, maar er is echter een vredesbeweging en 500 miljoen arbeiders hebben hun handtekening gezet om daarmee uitdrukking te geven, dat zij tegen gebruik van de wapens zijn. Zij hebben daarmee te kennen gegeven " Gebruik de atombom niet ". Het is mogelijk de regering te dwingen aan de conferentietafel plaats te nemen om de vrede te bewaren. Doen zij dat niet, dan weten wij, dat zij tot het oorlogskamp behoren. Het is mogelijk een vredesverdrag te sluiten tussen de grote 5 mogendheden. Wij roepen dan ook op deze 1 Mei alle mensen van goede wille mee te werken om de vrede te bewaren en dat de interventielegers uit Korea worden terug getrokken.

Te omstreeks 19.25 uur besloot Reüter zijn betoog, waarna Nijs de meeting besloot met een oproep tot de aanwezigen om mee te doen aan de demonstratie die nu zou volgen en de feestavond in de zaal van Van Mullum bij te wonen.

Op de meeting waren ongeveer 150 personen aanwezig. De meeting werd opgeluisterd met een gramfoonversterker. De stemming was rustig en het geheel had een normaal

verloop.

Een deel van de bezoekers sloten zich aaneen, waarna in optocht werd gelopen naar de zaal waar de vergadering zou worden voortgezet. Aan de optocht namen 54 personen waaronder een aantal kinderen deel. Meegevoerd werden spandoeken met de navolgende opschriften:

" Proletariërs aller landen verenigd U " , " Alles voor de Vrede " , " Eenheid der arbeidersklasse " , " Voor een Vredesverdrag der grote vijf " " Vijf procent ook voor de Jeugd " en " Voor een duurzame Vrede " .

De belangstelling van de zijde van het publiek was nihil. Nadat men om 20.- uur in de zaal van Van Mullum aan de Rotterdamsweg te Delft was aangekomen, werd deze bijeenkomst te omstreeks 20.15 uur geopend door Mulhuijzen. Deze sprak een kort woord van welkom, waarna het zangkoor " Morgenrood " onder leiding van Jozua van Leeuwen, een lied zong. Vervolgens werd het woord verleend aan de spreekster A.C.J. John-Hogenes.

Deze betoogde op de gewone wijze over de vredesactie, en speciaal bracht zij hulde aan de Delftse vrouwen, die het hadden aangedurfd om een adres te richten tot de gemeenteraad als protest tegen de tariefsverhoging van gas en elektriciteit. Op de gewone wijze besprak zij hoe men er toe was gekomen de 1 Mei officieel te vieren als de dag van de arbeid. Zij maakte een vergelijking tussen de 1 Mei viering van de P.v.d.A. die er nu op zullen wijzen wat alzo tot stand is gekomen in het belang van de arbeiders. Zij zullen tevreden terugzien op wat reeds tot stand is gekomen, maar wij zijn er nog lang niet. Zoals gewoonlijk besprak zij ook het feit, dat de Schoonhovenjongens nog steeds gevangen zitten en dat zelfs Piet van Staveren tot 7 jaar is veroordeeld. Ook kwamen de lage lonen en de hoge prijzen ter sprake. Haar betoog werd enkele malen onderbroken door applaus van de zaal. Vervolgens declameerde Heiligers enkele socialistische gedichten, waarna het zangkoor weer optrad.

Te omstreeks 21.30 uur werd pauze gehouden, nadat Mulhuijzen vooraf de aanwezigen opgewekt had lid of donateur te worden van het zangkoor. Het eerste gedeelte van de vergadering voor de pauze werd besloten met het zingen van de Internationale.

Gedurende de pauze werd gramfoonmuziek ten gehore gebracht.

Na de pauze te omstreeks 22.00 uur werd de vergadering voortgezet en door Mulhuijzen werd medegedeeld, dat zich 5 nieuwe leden en 10 donateurs voor het zangkoor hadden opgegeven. Tevens werd medegedeeld, dat aan het einde der vergadering een collecte ten behoeve van het zangkoor zou worden gehouden.

Door Mulhuijzen werden daarop twee moties inzake de vrijlating van Piet van Staveren en Willie McGee voorgelezen. Deze moties werden met algemene stemmen aangenomen.

Vervolgens werd de film " De Midvoor" vertoond.

Te omstreeks 23.15 uur was de vergadering teneinde.

De stemming op deze bijeenkomst was vrij enthousiast, terwijl ongeveer 175 personen aanwezig waren. De zaalcapaciteit bedroeg 175 personen.

In deze zaal waren dezelfde opschriften aangebracht, die tijdens de demonstratie werden meegevoerd.

Bovendien was de zaal versierd met rode tulpen.

Het Delftse 1 Mei comité was behalve uit de hiervoor genoemde Nijs en Mulhuijzen, samengesteld uit de navolgende personen:

Hiiligje Blanken

geboren te Hoogeveen, 23 Augustus 1918, gehuwd met J.W. Koning, wonende Voorstraat 27 te Delft

Jacobus Frans Hondius

geboren te Rotterdam, 13 November 1925, student, wonende Tweemolentjesvaart 28 te Delft,

Hendrik Antonius van den Bosch

geboren te Delft, 30 November 1918, fabrieksarbeider, wonende Van Bleiswijkstraat 33 te Delft.

Aan de Heer Hoofd van de
BINNENLANDSE VEILIGHEIDSDIENST
te 's-Gravenhage

Verbinding 6

*Muskatier
van deze 5 personen
b.k. op. in 1918.*

1480 XI ✓

12905 XI ✓

1468 XI ✓

14767

Afschrift.

25715 A.Z.em O.

Burgemeester en Wethouders van Delft;
Gelezen het verzoek van het "1 Mei comité", secretariaat Voorstraat 27 te Delft, om vergunning tot het houden van een openluchtmeeting op de Paardenmarkt te Delft op 1 Mei 1951 van 18.30 uur tot 19.30 uur en het houden op dezelfde datum om 19.30 uur van een optocht, waarin enige spandoeken, een paar rode vlaggen en enkele verenigingsvlaggen worden meegevoerd en tijdens welke liederen ten gehore worden gebracht;

Gezien het rapport van de Commissaris van Gemeentepolitie te Delft dd.23 April 1951, No.2350/51;

Gelet op de bepalingen van de Algemene Politieverordening voor Delft;

h e b b e n b e s l o t e n :

- A. vergunning tot het houden van de genoemde meeting te verlenen mits de bevelen door de politie gegeven in het belang van de openbare orde, stipt en terstond worden opgevolgd;
- B. vergunning te verlenen tot het houden van de bedoelde optocht met dien verstande, dat de in het verzoek onder punt 5 en 6 genoemde leuzen niet mogen worden gebezigd en geen liederen met een politieke strekking, noch spreekkoren ten gehore mogen worden gebracht en voorts onder voorwaarde, dat
  - 1e de route zal gaan van de Paardenmarkt via de Doelenstraat-Verwersdijk O.Z.-het Vrouw Juttenland O.Z.-Vrouwenrecht-Oosteinde W.Z.-de Gasthuislaan N.Z.-het Achterom W.Z.-de Rotterdammerpoort-Hertog Govertkade maar de Rotterdamseweg tot het café van Van Mullen, alwaar de optocht ontbonden wordt;
  - 2e de spandoeken met opschriften voor de aanvang van de optocht aan het bureau van politie worden getoond en van een stempel voorzien;
  - 3e de aanwijzingen en bevelen van de politie stipt en terstond worden opgevolgd.

Delft, 24 April 1951

De Burgemeester en Wethouders
voornoemd,

(w.g.) G.E. van Walsum.

De Secretaris
(w.g.) Phaff.

Onderwerp: Verslag 1-Mei-optocht en openluchtmeeting van de CPN, afd. Velsen-Noord en Beverwijk.

Wolke

Sprekers: ZUIDERSMA, Jan, geb. 25-12-94 Sleen, arbeider, wonende Alkmaarseweg 285 Beverwijk, en Henk NOTER uit Rotterdam.

d.i.H.D. NOTER 20.11.20

Aanwezig op meetingsterrein: Ongeveer 60/70 personen.

20/1951
Weekoverzicht

In de optocht, waaraan ongeveer 40 personen deelnamen, werden naast de afbeeldingen van Lenin en Stalin o.m. de leuzen "Proletariërs aller landen verenigt u" en "Alles voor de Vrede" medege dragen.

De voorgenomen rondgang door Velsen-Noord ging niet door. Vanaf het beginpunt (grens Velsen-Noord-Beverwijk) ging men direct naar het terrein waarop de meeting werd gehouden.

Door Zuidersma werd het openingswoord gesproken. Hierna voerde Henk Noter het woord.

In het betoog van Noter, die o.m. sprak over de stakingen te Zaandam, de dienstweigeraars in het kamp Schoonhoven, de pogingen van Amerika om Europa in zijn greep te houden, het interview van Stalin in de Prawda en de ware vrijheid en democratie in de Sovjet-Unie, deden zich geen nieuwe gezichtspunten voor.

Hij eindigde zijn betoog door te zeggen dat het geen 62 jaren meer zou duren dat de 1-Mei-viering onder deze omstandigheden zou worden gevierd. Hij wekte de aanwezigen op mede te strijden voor het behoud van de vrede, de democratie en het socialisme.

Door Zuidersma werd het slotwoord gesproken. Hij stelde nog voor een twee-tal moties te verzenden, inhoudende de eisen tot invrijheidstelling van

een onschuldig ter dood veroordeelde Amerikaanse neger, genaamd Macfee, en

de militairen, w.o. Piet van Staveren, die geweigerd hadden de wapenen te richten op hun Indonesische broeders.

Tenslotte werd door een aantal der aanwezigen de "Internationale" gezongen.

*Spreekstuk
b.k.*

Als spreekgestoelte werd gebruikt een vrachtauto, ~~provinciaal-gokenteken~~ G.85726. Dit nummer is afgegeven aan Willem van ZUTPHEN, geb. 16-8-08 Beverwijk, wonende Baanstraat 96 Beverwijk.

(NK)

6.151
85.495
7 MEI 1951
ACD/ 101750
04.211.1
NIET O.K.
ACD/ 46
DAT: 8.6.57
PAR: ESA
Einde.

Schutblad in vermindering de

VERTROUWELIJK

NIET O.K.
ACD/15-16
DAT: 6/6-51
PAR: 748

Verbinding: No.12

5 Mei 1951.

Doss.6.23/'51

Onderwerp: "Comité 1 Mei 1951" C.P.N.-optocht voor de jeugd.

Datum ontvangst bericht: 1 Mei 1951

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

6.157
05.495
6.157
6.53-05.495

8 MEI 1951

ACD/15-16

20/10/51
Weekoverzicht *Schiedland in Noord-Brabant*

San Joans

X) Op Dinsdag 1 Mei 1951 te 9.00 uur hield het zgn. "Comité 1 Mei 1951" onder voorzitterschap van H.N.V.HOVENS (personalia bekend) een optocht voor kinderen van C.P.N.-leden.

De stoet werd samengesteld op het Jacob van Campenplein (dus niet Oranjeplein, zoals in "De Waarheid" van 28 April l.l. stond vermeld).

Aan de optocht werd deelgenomen door circa 200 kinderen en een vijftigtal volwassenen.

Voorafgegaan door enkele tamboers begaf de stoet zich via Van Ravesteinstraat, Hoefkade, Vaillantlaan, Van Miereveltstraat, Gerard Doustraat, Zuid-Buitensingel, Brouwersgracht, Prinsegracht, Varkenmarkt, Assendelftstraat, Westeinde naar het perceel Westeinde no.15, gebouw "Amicitia", alwaar in een der zalen een 1 Mei-kinderveest werd gevierd.

Voor deze optocht was door de Burgemeester te 's-Gravenhage toestemming verleend.

De kinderen, die aan deze optocht deelnamen, voerden witte vlaggetjes met het blauwe opschrift "Vrede" mede.

Van de zijde van het publiek bestond er weinig of geen belangstelling voor deze optocht.

X) De kinderen werden geleid door de bij Uw dienst bekende C.P.N.-bestuurders en leden: H.HOVENS, W.VAN LOON, JOHN en KLOOSTRA met hun respectieve echtgenoten. (einde)

I.D. Soest

Onderwerp: Filmavond

Spreker: Ger Harmsen

Zaalcapaciteit: 80 personen

Aanwezig: 28 personen

6.151
05.495

6.151
05.46

OP KAART
ACD/415
DAT: 7/6-51
PAR: C2

8 MEI 1951
ACD/608014

Schuldheid in verband met

20/1951

Weekoverzicht.

Op Woensdag, 2 Mei 1951 te 20 uur, werd in de verlofslocaliteit van J.Ch.Schut, Burgemeester Grothe-straat 37 te Soest, een filmavond gehouden, uitgaande van de C.P.N., afdeling Soest. Het zaaltje was matig bezet en de stemming was lauw.

in 80
356 M

[De bij Uw dienst bekende mevrouw Bungener-Odi-not opende deze avond en maakte bekend, dat deze avond was belegd ter gelegenheid van de 1 Mei-dag. Zij maakte er melding van, dat het geld, zijnde f.450-, bijeen was gebracht en dat nu voldaan was aan de opdracht die het district-bestuur had gegeven voor intekening van de obligatie-lening.] Hierna gaf zij het woord aan de spreker Ger Harmsen.

Deze gaf een uiteenzetting van de te vertonen film, namelijk over het werken en streven van de grote Russische natuurkundige en bioloog Mitsjoerin. In grote trekken gaf hij weer wat de Engelse bioloog Darwin in dat opzicht had bereikt, waar natuurlijk Mitsjoerin ver boven uitstak.

De film "Mitsjoerin" handelde over het veredelen van het fruit, de opkomst van de landbouw en was één en al propaganda voor Rusland.

Na het vertonen van de film voerde Ger Harmsen nog het woord over het ontstaan van de 1 Mei-dag. Verder sprak hij over China, waar thans geen hongersnood heerste, dank zij de communisten en kon niet nalaten de Chinese kapitalisten te hekelen die met hun goud naar Formosa waren vertrokken.

Nieuwe gezichtspunten kwamen niet naar voren. Het geheel had een rustig verloop.

Soest, 5 Mei 1951.

Verbinding No. 54.

VERTROUWELIJK.

No. 197/51

635	6.536.1
05.495	05.495
6.531.22	6.531
05.495	05.495

8 MEI 1951

6651
05.495
Schutblad in
nummer 10

ACD/100015

VERSLAG VAN DE VERGADERING DIE OP 1 MEI 1951 TE GRONINGEN WERD GEHOUDEN IN HET GEBOUW DE KORENBEURS EN WELKE VERGADERING WAS UITGESCHREVEN DOOR EEN Z.G.N.1 MEI-COMITE BESTAANDE UIT E.V.C.-ERS; A.N.J.V.-ERS; A.B.C.-ERS; C.P.N.-ERS, en leden van de N.V.B.

Groning

20/11/51
Weekoverzicht

De vergadering was aangekondigd in het dagblad "DE WAARHEID", en door de huis aan huis verspreiding van een oproep. De entree was vastgesteld op 50 cent per persoon. Medewerking verleenden de gemengde zangvereniging "De Nieuwe Stem" uit Groningen; het G.B.-Cabaret uit Amsterdam met Uut en Ber, Sijmen met zijn kreupele rijmen, Jan van Oord, Tineke van Leer en Wim Burger; terwijl als sprekers waren aangekondigd Jan SCHALKER en Mej. Aaltje SCHAPER. In de zaal waren verschillende transparanten bevestigd waarop o.a. vermeld stond: Strijdt voor vrede tussen alle volkeren, Solidariteit met de werkers van Korea, Voor de eenheid van alle arbeiders, Strijdt voor de verhoging van het levenspeil, Weg met het Atlantisch Pact, Eist vernietiging van de atoombom, Tegen de herbewapening van Duitsland.

Aanwezig waren ongeveer 750 à 800 personen waaronder ongeveer een derde gedeelte vrouwen. Er waren niet veel jeugdige personen. Bijzondere personen, als militairen in uniform werden niet waargenomen.

Te omstreeks 20.15 uur werd de bijeenkomst geopend door een voorzitter, vermoedelijk Frederik MEIS, geboren te Oude-Pekela 17-11-21, wonende te Groningen, die ongeveer als volgt sprak:

Kameraden, vandaag is het onze dag en we denken daarbij in de eerste plaats aan onze broeders in Warschau, Praag, Moscou enz. en vooral aan onze vrienden in Spanje, die, niettegenstaande de druk van hun fascistische leider Franco, ook nog de moed hebben de eerste Mei te vieren. Vervolgens had hij de nodige kritiek op de leider van het radio-omroepbedrijf STENTOR te Groningen, die juist voor de aanvang van de optocht per telefoon kennis had gegeven dat hij weigerde voor dit comite de geluidsinstallatie te verzorgen. Gelukkig was er een ander bedrijf bereid gevonden om de plaats van STENTOR in te nemen, maar de arbeidersklasse kon daaraan zien dat de reactie alle mogelijke moeite deed om de communisten afbrauk te doen. Hij kon echter wel verzekeren dat het hun niet zou helpen, daar het communisme nu eenmaal in opmars was en zich zeker niet zou laten tegenhouden door dergelijke kleinzielige hatelijkheden. Hij noemde de Sovjet-Unie met aan het hoofd de grote leider Stalin, de rots in de branding om de vrede, die meer dan ooit tevoren werd bedreigd, te verdedigen. Wij moeten er echter wel aan denken dat het communisme het kapitalisme nog niet heeft neergeslagen en de kans op oorlog niet onderschatten. Spreker meende dat de tijd wel eens niet ver meer kon zijn dat ook de arbeidersklasse in Spanje wel zou afrekenen met Franco. Verder memoreerde hij de prachtige staking van 1500 veenarbeiders, die gesteund door de vrouwen, een grote overwinning hadden kunnen behalen. Nadat hij verder het programma had bekendgemaakt en de bezoekers en medewerkers welkom had geheeten, verzocht hij alereerst de leden van de zangvereniging op het podium te verschijnen. Deze zongen vervolgens, na de Internationale, die door de aanwezigen staande werd aangehoord, enige liederen die allen een politieke inslag hadden en spraken van geen oorlog maar vrede en over kapitalisme dat uitgeroeid moest worden en over de jeugd die een zonnige toekomst tegemoet moest gaan.

Vervolgens werd het woord gegeven aan de eerste spreker, Mej. Aaltje SCHAPER, die haar betoog speciaal richtte tot de aanwezige vrouwen over het leven van de vrouw in de Sovjet-Unie.

*Zouden de
F.Meis niet
kunnen kennen?
Hed meend*

K1

Zij deelde mede, dat zij het grote voorrecht had gehad, deel te mogen uitmaken van de vrouwen delegatie die kortgeleden naar de sovjet-Unie was gereisd om daar de mensen en methoden te leren kennen. Zij deelde verder mede dat zij vier kinderen had maar dat verschillende vrouwen het zo belangrijk hadden gevonden dat zij mee kon gaan, dat deze spontaan hadden aangeboden de verzorging van haar man en de vier kinderen op zich te nemen. En ik heb deze reis veel gezien en vele ervaringen opgedaan. Zo b.v. over een ijzeren gordijn waarover hier nog wel eens wordt gesproken. Ik kan U eerlijk verklaren dat ik daarvan niet het minst heb gemerkt, aldus spreekster. Wij waren in Rusland geheel vrij om ons te bewegen waar en waarheen wij wilden en wij konden met alle mensen een gesprek voeren. En wij hebben ze overal bezocht, in de fabrieken, bij de sport, in de huizen enz. Uit hetgeen wij daar hebben gezien, aldus spreker, hebben wij de conclusie kunnen trekken dat de sovjet-vrouw ons reeds ver vooruit is, daar zij tenminste weet dat zij haar kinderen een goede toekomst kan geven. Ook zag men daar veel vrouwen in de fabrieken werken, niet omdat dit nodig was maar omdat deze vrouwen wilden medewerken aan de verheffing van hun land. Daar was het ook niet moeilijk geweest om onderdak voor de kinderen te vinden, daar deze in creches en kindertehuizen buitengewoon goed verzorgd werden, wat zij toch wel een grote tegenstelling vond ten aanzien van de toestanden bij ons. En dan ging haar betoog verder over een bezoek wat zij gebrachthadden aan een kraaminrichting. Dat was voor onze ogen haast niet te begrijpen. Rangen en standen trof men daar niet en zo kon het gebeuren dat de vrouw van een ingenieur naast een vrouw van een eenvoudige metaalbewerker lag. Voor allen was de behandeling gelijk. Hieruit volgde echter ook onmiddellijk dat de kinderen bij de geboorte gelijke rechten hadden en daar konden wij hier nog wel eens een voorbeeld aan nemen. Op een vraag van een Russische vrouw had zij geantwoord dat ook de Nederlandse vrouw streed voor de vrede en dit was kennelijk in goede aarde gevallen. Inderdaad, vervolgde de spreekster, met een dergelijke bondgenoot kunnen wij rustig zijn. Dit volk zal zeker niets nalaten om de vrede te verdedigen. Voor ons volk zal er nog veel werk te doen ~~te~~ zijn. Zij attendeerde daarbij nog even op de tegenwerking door het radio-omroep bedrijf STENTOR, maar als het moet, aldus spreekster, doen wij het ook zonder muziek. Ook voor onze kinderen vragen wij een gelukkige toekomst. Nadat zij vervolgens nog even de veenarbeiders-staking had verheerlijkt en de prachtige resultaten die hier in eensgezinde strijd waren bereikt, had gememoreerd en de aanwezigen had opgewekt toch vooral te tekenen op het petitionnement hetwelk in de pauze ter tekening zou worden aangeboden en hetwelk bestemd was voor de grote vijf, besloot zij haar rede met een oproep aan alle aanwezigen en aan alle personen van goeden wil, om te bouwen aan een wereld waarin onze kinderen als gelukkige mensen kunnen leven. - - - - -

De volgende spreker Jan SCHALKER, sprak ongeveer als volgt: Kameraden. Heden, op 1 Mei demonstrieren de arbeiders van de gehele wereld voor het communisme. Hierin gaan de arbeiders van de grote Sovjet-Unie vooraan, evenals de arbeiders van Oost-Europa en China. Wij zenden op deze dag onze hartelijke groeten aan het vredelievende volk van de Sovjet-Unie, die onder leiding van haar grote en eminente leider STALIN werken voor het behoud van de vrede. Ook groeten wij de Italiaanse arbeiders die het hebben aangedurfd om op deze dag als één man het werk neer te leggen, evenals millioenen Franse kameraden, waarvan men vanmiddag om 1 uur voor de radio kon horen dat zij een algemene staking in Parijs zijn begonnen. Ook de Spaanse arbeidersklasse, heeft het, ondanks de terreur van Franco, aangedurfd het werk neer te leggen tegen onderdrukking en voor de vrijheid. Verder wilde hij vooral een saluut brengen aan de jongens die weigerden en geweigerd hebben tegen het Indonesische broeder-volk de wapens op te nemen en die nu in concentratiekampen in

Schoonhoven en kamp Bankenbos zuchten. Verder een hartelijke groet aan Piet van Staveren. Vervolgens las hij een brief voor van de jongens uit het kamp te Schoonhoven, waarin over solidariteit enz. werd gesproken. Spreker zeide: Wij zullen de belofte afleggen dat de tijd niet lang meer zal duren dat deze jongens en Piet van Staveren naast ons op het podium zullen staan. Vervolgens sprak hij enige tijd over de geweldige opbouw in de Sovjet-Unie, waaruit hij meende te kunnen concluderen dat de Sovjet-Unie geen oorlog wenste maar alles deed om de schade van de vorige wereldoorlog weer zonsnel mogelijk te herstellen. Spreker meende, dat er meer oorlogsophitsers in het Kapitoel dan in het Kremlin zaten, doch meende, dat de west-Europese landen bang waren dat de werkelijke waarheid over de Sovjet-Unie hier bekend zou worden en dat daarom aan geen enkele Sovjet burger gelegenheid werd gegeven naar Nederland te komen. Wij kunnen, aldus spreker, ons de angst van de Vorrink's, Suurhoff's en Oosterhuizen wel voorstellen. Het is namelijk zo, dat plm. een derde gedeelte van de aardbol met ongeveer de helft der totale bevolking in vrijheid kan leven en heeft afgerekend met het kapitalisme. Spreker meende dat een oorlog maar alleen goed was voor de bezitters en bourgeoisie.

Sprekende over de oorlogsuitgaven van Amerika vertelde spreker dat deze zo groot waren, dat van dit geld wat daar in één jaar voor werd besteed, alle Nederlandse gezinnen gedurende 25 jaren elke week F.100,- konden ontvangen. En, aldus spreker, laten we nu maar niet menen, dat Amerika van plan is deze gelden renteloos te laten. Hier zit een oorlog achter, en het zal onze taak zijn tesamen met andere vredelievende mensen en het machtige Sovjet-volk aan het hoofd, om deze oorlog te verhinderen. Ook de uitgaven die Nederland zich voor deze oorlogsvoorbereiding moest getroosten, werden door spreker onder de loupe genomen. En deze uitgaven worden in Nederland niet gelijkelijk betaald naar draagkracht. Zo kon het gebeuren dat voor enige tijd geleden door een geachte afgevaardigde in de 2e Kamer werd voorgesteld om voortaan de sigaretten niet meer ~~aan~~ cellophaan te verpakken en om het zilverpapiertje om de bonbons te laten vervallen om daardoor meer te bezuinigen. Toen er enige tijd later weer een bijeenkomst van deze kamer was stond er op het plein van het Binnenhof een pracht van een luxe auto geparkeerd met chauffeur die de bewondering van de andere chauffeurs opwekte. Bij een babbeltje wat deze andere chauffeurs met hun collega in die mooie grote Pontiac de Luxe maakten, bleek deze het eigendom te zijn van de heer die daarvoor zo geijverd had voor de verwijdering van het cellophaan en het zilverpapier. (Spreker vergat te vermelden dat Paul de GROOT bij een bezoek aan Groningen gezeten was in een droom van een auto, welk feit vermoedelijk ook niet tot de toehoorders was doorgedrongen). Nadat hij vervolgens de staking bij Albert Heijn en bij Verkade en de staking van de veenarbeiders (Die hij een groot succes noemde) had verheerlijkt, deelde hij mede dat er momenteel schepen worden gebouwd voor F.42000.- per stuk, die bestemd zijn voor de Ministers opdat deze als er eens "Stront aan de knikker mocht komen" toch zo snel mogelijk weg konden komen. Verder sprak hij nog even over de geweldige winsten tijdens de Duitse bezetting gemaakt door Werkspaor, door Krupp en Thijssen, en dat deze collaborateurs thans weer in één jaar zijn met de Amerikanen. Hij riep echter de aanwezigen op ~~ook~~ om te weigeren ook maar het geringste offer te brengen voor deze oorlogsvoorbereiding. Wij moeten ons voelen als een deel van het grote Sovjet-Volk en als zodanig dit volk steunen in haar streven voor het behoud van de vrede. Samen met dit volk zullen wij een nieuwe wereld bouwen waarin het voor onze kinderen goed is te wonen. - - - - -

Vervolgens werd door de voorzitter een motie voorgelezen die gestuurd zal worden aan de vergadering der grote Vijf. In de pauze was geleurd met papier waarop men kon tekenen en welk petitionnement bestemd was voor de grote Vijf en waarvan

een druk gebruik werd gemaakt.
Ook was het G.B.-Cabaret tijdens de pauze tussen de twee sprekers opgetreden met een vrij zouteloos programma hetwelk natuurlijk ook alleen maar geschikt was om in dit milieu enig succes te boeken daar het van alle "kunst" gespeend was. Na het optreden van de spreker Jan SCHALKER besloot dit gezelschap met enige nummertjes van ongeveer hetzelfde gehalte, waarvoor het door het publiek met een hartelijk applaus werd beloond. Vervolgens werd de bijeenkomst door de voorzitter gesloten, nadat deze de aanwezigen had opgewekt om in de komende weken ijverig te werken met het verzamelen van handtekeningen voor de grote Vijf en waarbij hij de collecte bij de uitgang ter bestrijding van de kosten warm aanbeval.
Bijzonderheden deden zich niet voor. - - - - -

4 Mei 1951.

NOTITIE

Aan: H PZ

Van: B III q

No. BX 108950

UITGEBOEKT

Verzoeken de houders van de navolgende autokentekens
bekend te maken:

Hz 01971 91071

Hz 86516

III

H.B. 11-5-51

Schutblad is verwijderd

DIENSTGEHEIM.

Arnhem

OP KAART
ACD/ 423
DAT: 10/6/51
PAR: 45

9 MEI 1951
ACD/ 109006

Verbinding: 32.

No. BV/G 921 -51.

Datum: 7-5-1951.

Onderwerp: 1 Mei-viering 1951 te Arnhem.

<u>6.141</u>	<u>6.157</u>	<u>6.535.2</u>
05.495	05.495	01.262-09.23

Datum van ontvangstbericht: Geen.

Betrouwbaarheid berichtgever: Zeer betrouwbaar.

Waardering bericht: Idem.

Tevens bericht gezonden aan: Burgemeester en P.G. Arnhem.

Medewerkende instanties: Geen.

Ondernomen actie: Geen.

21/11/51 *AB*
Weekoverzicht.

DIENSTGEHEIM.

VERSLAG van de viering van de 1e Mei 1951 te Arnhem.

Naar buiten uit werd van de 1 Mei-dag alleen maar iets bemerkt van de Arnhemse afdelingen van de P.v.d.A. en de bij haar aangesloten organisaties. In de ochtenduren was er een spel van de A.J.C. op een open terrein, een herdenking van in de oorlog gevallen voormannen, sportdemonstraties, die werden bijgewoond door + 170 leden van een Duitse jeugdorganisatie die hier te lande (Lunteren) vertoefden en werd hier en daar gedanst om een Meiboom. 's Avonds werd op een der pleinen een optocht geformeerd en werd gemarkeerd naar een der grote vergaderzalen in de stad, waar de traditionele 1 Mei-vergadering werd gehouden. Spreekster was Mevr. de Ruijter - de Zeeuw. Het hoogtepunt van deze avond was de opvoering van een Meispel, geschreven door de journalist - dichter, J.H. de Groot.

Ook op deze vergadering waren bovenbedoelde Duitse jongeren aanwezig, die door de voorzitter werden welkom geheten, waarbij deze o.m. zeide:

"Wanneer wij als Arnhemmers U de hand reiken, doen we dat uit een diepgevoelde internationale verbondenheid".

De C.P.N. had dit jaar een zeer pover 1 Mei-programma. Werden vorige jaren nog kinderoptochten, -spelen en -tractaties georganiseerd, dit jaar ontbrak zowel het een als het ander.

's-Avonds was er een 1 Mei-bijeenkomst in een der vergaderzalen in de stad.

Aanwezig waren rond 200 personen, de zaalcapaciteit was + 225 zitplaatsen.

Deze bijeenkomst was z.g.n. georganiseerd door de plaatselijke afdelingen van de E.V.C., de N.V.B. en het Arnhems Vredescomité; in werkelijkheid echter ging zij van de C.P.N. uit. De leiding lag in handen van:

XI C.A. van der Schouw, geboren 26-11-1900.

De te Arnhem woonachtige leden van de Dagelijkse Leiding van het District Centraal Gelderland der C.P.N., alsmede vooraanstaande Arnhemse figuren uit de diverse afdelingen, hadden zitplaatsen in de zaal ingenomen.

Als enige decoratie in de zaal waren een tweetal vlaggen aangebracht van de A.B.W.B. (E.V.C.-Bouwvak) en een opschrift: "Tekent het Vredesverdrag der Grote Vijf", waarop in een groot rood cijfer 5, de portretten van Stalin, Truman, Attlee, Auriol en MaoTsjie Tung waren aangebracht.

De spreekster was Annie Averink. Verder werd nog het woord gevoerd door A. van den Berg, geboren 14-8-1925.

Medewerking verleenden:

- a. de Soc. Gem. Zangvereniging Excelsior te Arnhem, onder
X' leiding van G.Th. Oderkerk, geboren 22-6-1899.
- b. het duo Van de Meeberg (W.C., geboren 16-11-1905 en W.C. geboren 17-9-1932, vader en zoon, resp. viool en piano).
- c. een accordeoniste, aangekondigd met de naam Hella, personalia of nadere gegevens nog onbekend.
- d. X' Sj. Greidanus, geboren 7-10-1927, declamatie.

Na de opening door V.d. Schouw, kreeg van den Berg het woord.

Hij wees de arbeiders op het belang van een wereldvrede. Zij zouden moeten strijden voor een vredesverdrag tussen de Grote Vijf. (Rusland, China, Amerika, Engeland en Frankrijk). Om dit doel te bereiken moeten op lijsten zoveel mogelijk handtekeningen verzameld worden en er moet geen cent worden uitgegeven voor de bewapening.

P.v.d.A
XI

opnamen in
P.D.
te zien

optreden in
P.D. 1900. ✓

De vredeswil van de arbeidersklasse zou tot uiting komen in de stakingen in Drente, Zaandam en Spanje, want elke cent meer loon die afgedwongen wordt, is er een minder voor de oorlog.

De spreekster, Annie Averink, bracht, zij het wat meer uitgebreid, hetzelfde naar voren. Zij wees de toehoorders op de strijd van de Indonesische kameraden. Hoewel de P.R.I. een grote veer had moeten laten door de Amerikaanse tussenkomst, ging zij nu weer aan de spits van de Indonesische arbeidersbeweging. Deze arbeiders willen niet opgenomen worden in het Amerikaanse agressieverbond tegen China en Rusland. Zij willen vrede. Ook de arbeiders van Spanje willen deze vrede. Zij wees op de jongste stakingen in dit land tegen het Facisme van Franco. Ook hier zullen de arbeiders overwinnen, zoals overal elders op de wereld. In Engeland moeten de arbeiders nu weer de helft van hun geneeskundige verzorging betalen gaan. Dit alles voor de bewapening. De kapitalistische landen bewapenen zich tegen de z.g. agressor Rusland, maar niet Rusland, maar zichzelf zijn de agressoren. Rusland voert geen oorlogspolitiek. Slechts 23 % van de Russische begroting wordt besteed aan de defensie, terwijl dit in de kapitalistische landen precies andersom is. In Amerika wordt 77% van de begroting uitgegeven voor de bewapening. Dit is wel het beste bewijs dat niet Rusland, doch Amerika de oorlog wil. In Rusland worden enorme werken uitgevoerd, o.a. elektrische centrales opgebouwd, stuwdammen aangelegd, rivieren verlegd enz. enz. Het geld, voor deze objecten uitgegeven, kan niet voor oorlogsdoeleinden uitgegeven worden. In Rusland kan men net zo min de roebel 2 maal uitgeven als hier in Nederland de gulden. In Nederland ondervinden de arbeiders wat het zeggen wil, deze bewapening. Nog pas geleden hebben zij een loonsverlaging van 10% te slikken gekregen. (15% prijsstijging en 5% loonsverhoging). De arbeiders zullen er voor moeten strijden dat dit ongedaan wordt gemaakt. Dat dit kan, hebben de veenarbeiders in Drente bewezen. Voor alles zal er een saamhorigheid onder de arbeiders moeten gaan heersen. Wij moeten trachten de goedwillende elementen in de Partij van de Arbeid en het N.V.V. aan onze kant te krijgen. Wij moeten een machtig blok vormen tegen de Amerikaanse kolonisatie politiek. Zijn wij niet reeds voor 3/4 een Amerikaanse kolonie? Worden er al niet, buiten onze regering om, beslissingen omtrent ons land genomen? Wij moeten een verder voortvreten van dit kwaad voorkomen en vechten voor de vrede. Wij moeten medewerken om tot een spoedig vredesverdrag tussen de Grote Vijf te geraken. Zolang de Grote Vijf over een vredesverdrag onderhandelen, kan er geen oorlog komen. De vredesgedachte beheerst de gehele wereld en dat deze gedachte macht bezit, heeft het ontslag van Mac Arthur bewezen. De kapitalisten zijn reeds bang voor deze vredeswil en dit moet nog erger worden. Wij moeten het doel, de algehele wereldvrede, kunnen bereiken en daarvoor zullen wij al onze krachten moeten inspannen.

In de korte sluitingsrede onderstreepte Bertus van den Berg de woorden van Annie Averink en hij verzocht diegenen die met lijsten wilden werken voor de vrede, na afloop even te wachten om die lijsten in ontvangst te nemen. Namens de vergadering werden drie moties verzonden, één betreffende Willie Mc.Gee aan de Amerikaanse ambassade, één betreffende P. van Staveren en één betreffende de jongens van Schoonhoven aan de Nederlandse Regering.

Na afloop bleven een aantal personen achter om lijsten in ontvangst te nemen, doch het overgrote deel verliet direct na de sluiting de zaal.

De Zangvereniging zette de vocale en muzikale omlijsting van deze 1 Mei-viering in met de Internationale, welke door alle aanwezigen staande werd medegezongen. Verder bracht zij nog een

viertal strijdlieparen ten gehore. De accordeoniste gaf een viertal populaire stukjes ten beste, terwijl het duo van de Meeberg meer in het hogere genre bleef.

De declamator uitte zich eerst in socialistische poësie, daarna in een anti-militaristische tragedie, waarop hij op het gevoel van de aanwezige moeders werkte. De stemming onder de aanwezigen uitte zich in nogal spontaan in langdurig applaudiseren tijdens en na afloop van de redevoeringen en aan het einde van de zang, muziek en declamatie.

Bij de uitgang werd een collecte gehouden voor de onkosten aan deze 1 Mei-vergadering verbonden .

Het geheel had een ordelijk en rustig verloop. Nieuwe gezichten werden practisch niet opgemerkt.

In de stad werd, behalve van het reeds vermelde optreden van de P.v.d.A., van 1 Mei-vinging niet veel bemerkt.

Van een twintigtal woningen woei een rode vlag, in een enkel geval gezamenlijk met de nationale driekleur. In vier gevallen betrof het hier woningen, waarvan de bewoners bij rapporteur als communisten bekend staan.

Ongeregeldheden hadden niet plaats.

E I N D E.

7-5-1951.

I. No. 201 / 1951.

VERTROUWELIJK.

OP KAART
ACD/4B
DATE: 2/6/51
P. R. 9

6.057
05.495
Schiedamsche
personeel

9 MEI 1951
ACD/ 69031

Verslag van de openbare vergadering, gehouden op 1 Mei 1951 door de C.P.N., Afdeling Hilversum, in de grote zaal van het Hotel "Santbergen" te Hilversum.

Zaalcapaciteit: 400 personen.
 Aanwezig: 300 personen.
 Spreker: Marcus BAKKER, Hoofdbestuurslid der C.P.N.
 Medewerking: "De Propellers", muziekgroep uit Amsterdam.
 "De Frontalini's", 2 meisjes en een jongeman met accordeon, leden van de A.N.J.V. te Hilversum.

De Heus
Weekoverzicht.

*chieder
o.k.*
 De vergadering werd te 20.30 uur geopend door het Hilversumse Gemeenteraadslid der C.P.N., Anton Theodorus Willem DE HEUS, geboren te Hilversum, 24-8-1915, bij Uw dienst bekend.

Hij memoreerde, dat deze avond een feestelijk karakter draagt, omdat het nu precies 60 jaar is geleden, dat de eerste 1 Mei vergadering werd gehouden. In de afgelopen 60 jaren is veel veranderd en verbeterd voor de arbeiders. Het tegenwoordige wereldgebeuren eist, dat de strijd van de arbeiders en voor de arbeiders met kracht wordt voortgezet en met nog meer strijdlust dan 60 jaar geleden. "De groot-kapitalisten, aldus spreker, sturen het welbewust op een derde wereldoorlog aan. De arbeiders over heel de wereld zullen echter alles in het werk stellen om dit tegen te gaan.

Na het kort openingswoord kondigde spreker aan, wat er deze avond gebracht zou worden en gaf eerst het woord aan de jeugd. Hierop marcheerde een 15-tal leden van de A.N.J.V. uit Hilversum met vlaggen en spandoeken de zaal binnen, onder het zingen van "Wij zijn de jonge garde". Op het podium werden door deze jongelui enige strijdliederen gezongen.

Vervolgens kwamen "de Frontalini's" voor het voetlicht, die enkele bekende radioliedjes speelden, waarna "De Propellers" drie Russische liederen ten gehore brachten. Hierna werd een half uur pauze gehouden.

Na de pauze traden achtereenvolgens "De Propellers" en "De Frontalini's" op, die enige strijdliederen en andere liederen ten gehore brachten.

Te omstreeks 22.00 uur werd het woord gegeven aan Marc
BAKKER. Deze spreker hield een rede van een uur en begon met
zeggen, dat het al vele jaren geleden is, dat Domela NIEUWEN-
HUIS zijn eerste bijeenkomst hield in Leeuwarden. Bij die ge-
legenheid sloten de inwoners van Leeuwarden hun ramen, omdat
zij in de mening verkeerden, dat de revolutie was uitgebroken.
De inwoners van Leeuwarden hadden het toen wel goed gezien,
want er was inderdaad een revolutie uitgebroken, maar niet op
een wijze zoals normaal een revolutie uitbreekt. Van die tijd
af is het een strijd geworden tussen de arbeiders en de kapi-
talisten en strijd wordt ook thans met alle hevigheid voort-
gezet. Wij, zo ging spreker verder, moeten elke dag pal staan
in deze strijd en dan is de uiteindelijke overwinning voor ons.
Vervolgens somde hij de voordelen op, die de arbeiders in de
Sovjet-Unie en in de andere Oost-Europese Staten genieten.
Daar gingen de lonen omhoog en de prijzen omlaag maar in de
West-Europese Staten is dit juist andersom gegaan. Wij, zo zei
spreker, zijn er van overtuigd, dat vele arbeiders in de Wes-
terse landen nimmer de wapens zullen opnemen tegen de arbeiders
uit de Oosterse landen en anders zullen wij trachten hen die
overtuiging bij te brengen. Er moeten hier nog grote offers
gebracht worden door de arbeiders, voor de uiteindelijke over-
winning is bevochten. Ook de kapitalisten zeggen dat zij of-
fers brengen. Kijk dan maar eens naar de N.V. "Albert Heijn"
zo zei spreker. Ook deze firma brengt offers en dit offer be-
staat uit het verdienen van ruim F.- 5.000.000. bij de laatste
suikerprijsverhoging, maar de arbeiders en arbeidsters van
deze firma kunnen niet eens 5% loonsverhoging krijgen. Zo
ging deze spreker nog enige tijd door, om de kapitalisten als
de ergste vijanden van de arbeiders te schilderen. Aan het
slot van zijn rede wekte hij een ieder op om mee te werken
aan het behoud van de vrede en daartoe de gehele persoon in
te zetten. Zorgt er voor, zo zei spreker, dat er zoveel moge-
lijk handtekeningen verzameld worden, want daaruit moet onze
kracht blijken.

Spreker kondigde aan, dat een tweetal moties aan de
Regering zouden worden gezonden. De eerste motie eist de
onmiddellijke vrijlating van Piet VAN STAVEREN en andere
dienstweigeraars; de tweede motie eist, dat alle militaire
activiteit in Korea wordt gestaakt en dat geen goedkeuring
wordt gehecht aan het voornemen van Amerika om China te
bombarderen.

Gedurende de pauze werd in de zaal rondgegaan met steunlijsten ten behoeve van de stakers bij Albert Heijn.

In de zaal waren spandoeken opgehangen met de leuzen: "Onmiddellijke prijsstop" en "Vrede over heel de wereld", terwijl ook hier en daar in de zaal een rode vlag was opgehangen.

De vergadering, die een rustig verloop had, werd te omstreeks 23.00 uur door de HEUS gesloten, waarna allen rustig uiteen gingen.

Hilversum, 2 Mei 1951.

OP KAART
ACD/43
DAT: 34.5
PAR: 42

6.35
05.495

6.151
05.495

9 MEI 1951

DIENSTGEHEIM

ACD 69033

Datum: 7-5-51

Verbinding: 19
C/3 no 435'51 EVC

Onderwerp: 1 Mei-viering te Utrecht

Weekoverzicht.

Op Woensdag, 2 Mei 1951, werd in de grote zaal van "Tivoli" te Utrecht een 1-Mei-meeting gehouden.

Deze bijeenkomst was georganiseerd door het daartoe opgerichte "1-Mei-Comité 1951", hetwelk is samengesteld uit leden van diverse bij de EVC aangesloten organisaties, waarbij medewerking werd verleend door de CPN- district Utrecht. Uit meerdere aankondigingen in mededelingenbladen van de EVC blijkt, dat aanvankelijk is getracht op 10 Maart 1951 een grote cabaretavond te houden. Organisatorische moeilijkheden waren vermoedelijk de redenen, waarom deze cabaretavond geen doorgang vond op de aanvankelijk vastgestelde datum, zodat ten slotte een oplossing is gevonden in een gecombineerde viering van het jaarlijkse EVC-feest en de 1-Mei-dag.

Dat de CPN bij de organisatie van deze Mei-meeting medewerking verleende blijkt uit de mededeling in "De Koerier" van 20 April 1951 (een uitgave van de CPN, district Utrecht), waarin het volgende bericht voorkomt: "2 Mei 1951 gaan we allen naar Tivoli de grote Mei-vergadering meemaken. Zijn alle kaarten reeds verkocht? Onze taak is 1000 kaarten verkopen".

Voorts was deze Mei-meeting aangekondigd o.m. in "De Waarheid" van 28-4-51 en 2-5-51, in mededelingenbladen van de EVC, en in de organen van diverse bij de EVC aangesloten bonden, hoewel in laatstbedoelde aankondigingen niet steeds speciaal werd gewezen op de viering van de 1e Mei, doch zonder meer op het optreden van het "G.B. cabaret met bal na".

Ten slotte werd nog medewerking verleend door het zangkoor "Morgenrood" onder leiding van JAN MARTEN GUNNEMAN (8-12-20), wonende Billitonkade 27 bis te Utrecht, en het G.B.-cabaret "De Wekker".

Als spreker trad die avond op de voorzitter van de EVC, BEREND BLOKZIJL.

Vóór de aanvang werd gecolporteed met het ANJV-orgaan "Jeugd", terwijl actief handtekeningen werden verzameld voor de petitie ter bevordering van een vredesverdrag tussen de Grote Vijf.

In de zaal waren enige spandoeken aangebracht, o.m. met de volgende opschriften: "Leve de Eenheid van alle Werkers" en "Voor een Vredesverdrag tussen de Grote Vijf".

De bijeenkomst werd door ongeveer 1000 personen bijgewoond (zaalcapaciteit 1800). De toegangsprijs bedroeg f0,75.

Op het podium had het volledige 1-Mei-comité plaats genomen, bestaande uit:

*Alleen in P.O.
ca. o.k.*

- ✓ SIMON DE ROO (9-10-01), voorzitter 1-Mei comité,
- ✓ DAVID MOSCOU (25-7-99),
- ✓ JOHANNES PETRUS HELLEVOORT (21-5-96), penningmeester,
- ✓ JOHANNES GEORGE SMIDT (6-4-25) wonende te Jutphaas,
- ✓ CORNELIS VERHEUL (17-9-22),
- ✓ CHRISTIAAN ULTZEN (13-6-1900),
- ✓ HENDRIK WILLEM VAN DE KEMP (6-1-31),
- ✓ ALBERT HENDRIK WILLEM DOR (19-8-28),
- ✓ GERARDUS AN IONIUS FAAY (15-5-18),
- ✓ JOANNES BERNARDUS MUTSERS (11-6-12),
- ✓ EVERARDUS HENDRIKS (20-6-12)
- ✓ ALBERTUS JOHANNES VAN BREUKELLEN (28-8-09),
- ✓ WOUTER DOLMAN (29-11-98), wonende te Zuilen,
- ✓ BARBARA THEODORA WITTE-MEURS (25-3-07), en
- ✓ JAN BLIJLEVEN (5-3-14)

Met een korte inleiding werd de Mei-meeting geopend door de voorzitter van het comité, De Roo, die onmiddellijk het woord verleende aan Berend Blokzijl voor het uitspreken van zijn Meirede. Blokzijl ving zijn rede aan met de geschiedenis van de 1-Mei viering te memoreren. Hij herinnerde er aan, hoe 60 jaar geleden de vonk van het socialisme de miljoenen werkers over de gehele wereld in brand zette en hoe ten slotte deze dag is geworden tot een feestdag van de arbeid. Hij vertelde van de twijfel die 60 jaar geleden nog bestond of het kapitalisme van de aardbodem zou verdwijnen en dat er nu geen twijfel meer mogelijk was dat het van de aardbodem zou worden weggevaagd. Als voorbeeld noemde hij diverse landen met aan het hoofd de roemruchte Sovjet Unie, waar het kapitalisme was overwonnen en waar het plaats had gemaakt voor het werkelijke socialisme. Hij wees op de waarlijk grootse wijze waarop in die landen ook dit jaar weer de dag van de arbeid was gevierd en, sprekend namens de aanwezigen, meende hij het op zijn plaats te achten, dat hij vanuit de bijeenkomst woorden van warme hulde en kameraadschappelijke groeten overbracht aan het grote en roemrijke volk der Sovjet-Unie. Het land, aldus Blokzijl, waar nu reeds ongeveer 30 jaren het socialisme tot werkelijkheid was geworden. Vervolgens bracht hij hulde aan het dappere Koreaanse volk, dat thans stelling na stelling veroverd op het Amerikaanse imperialisme en de oorlogsstokers. Hulde en kameraadschappelijke groeten bracht Blokzijl vervolgens aan het miljoenenvolk van China, dat na jarenlange strijd tegen onderdrukkers en uitzuigers van binnen- en buitenland, zijn vijanden verdreven had en het broedervolk van Korea bijstond in zijn heldhaftige strijd. Blokzijl verzekerde dat deze strijd niet zou eindigen voor dat Korea weer was voor de Koreanen. Soortgelijke groeten bracht hij aan alle andere Aziatische en Oost-Europese volken en aan alle goed-willende werkers in Amerika, Engeland, Frankrijk en Duitsland. Speciaal de Duitsers aan onze Oostgrens beloofde hij steun in hun strijd voor de vrede en tegen het Amerikaanse imperialisme met zijn herbewapening van West-Duitsland. Een volk aan onze Oostgrens dat de vrede wil

achte Blokzijl een Nederlands belang en verdient de steun van alle werkers, opdat het niet meer zou gebeuren, dat het Duitse volk voor de derde keer in één mensenleeftijd in een wereldoorlog werd gedreven.

Blokzijl waarschuwde tegen het oorlogsdrijven van verschillende regeringen, waarbij ook de Nederlandse regering betrokken werd en wees op het gevaar dat Nederland in een oorlog kon worden gewikkeld met het broedervolk van China. De oorlogsstokers dringen aan op versterkingen voor de strijd in Korea, nu nog z.g.n. vrijwilligers, maar straks zal dat niet meer voldoende zijn en zal erkanonnenvoer geëist worden. Hij waarschuwde de vaders en moeders van zonen, die geschikt zijn het soldatenpak te dragen, dat wel te bedenken. Zo goed als de stem van het volk in staat was de oorlogszuchtige generaal Mac Arthur te doen verdwijnen, zo moet ook de Nederlandse regering een halt worden toegeroepen en terugtrekking geëist worden van de strijdkrachten in Korea. Reeds veel te veel wordt aan oorlogstuig uitgegeven. Jaarlijks gaan er 1½ miljard aan verloren ten koste van het levenspeil van de werkers. Woningen kunnen niet meer gebouwd worden en voor culturele doeleinden is geen geld. Elke dag stijgen de prijzen en zullen blijven stijgen. Een eensgezinde strijd tegen de oorlogsstokers is geboden en gezamenlijk moet gestreefd worden voor een vredespact tussen de Grote Vijf. Hierdoor moet getoond worden dat het werkende volk geen oorlog wil. Wat samenwerking vermag hebben - aldus spr.- de Drentse veenarbeiders getoond, die een week tevoren er in waren geslaagd boven de toegestane loontoeslag nog 10% loonsverhoging af te dwingen. Spreker noemde dit een schitterend succes en drong er op aan, niet te twijfelen om, indien dat nodig was, het machtige strijdmiddel, de staking, te gebruiken om de eisen kracht bij te zetten. Hij herinnerde aan de grote kosten die de strijd in Drente en elders met zich had gebracht en wekte op die strijd daadwerkelijk te steunen.

Spreker meende niet te mogen vergeten de strijders voor de vrede in de kerkers van Franco-Spanje, Amerika en Nederland. Hij bracht hun namens de aanwezigen zijn vlamme kameradschappelijke groeten en zegde hun alle mogelijke steun toe, totdat zij bevrijd zouden zijn. Meer in het bijzonder wijdde hij aandacht aan de tot gevangenisstraf veroordeelde dienstweigeraar Piet van Staveren, wien hij belofde te zullen strijden totdat hij weer in vrijheid in de kring zijner kameraden zou zijn teruggekeerd. Na een opwekking om voort te gaan in een eensgezinde strijd voor de vrede, besloot Blokzijl na ongeveer een half uur zijn rede.

De aanwezigen toonden zich tamelijk enthousiast en gaven meermalen door applaus van hun instemming met het gesprokene blijk.

Na Blokzijl nam De Roo nogmaals het woord en bracht tevens in herinnering de thans nog in staking zijnde arbeiders in de Zaanstreek en elders in den lande. Hij wekte de aanwezigen op, deze strijd met milde hand te steunen, waarvoor tijdens de pauze gelegenheid werd gegeven. Hierna zong het zangkoor "Morgenrood" de Internationale en het "Vredeslied", waarna De Roo andermaal voor het voetlicht kwam. Hij stelde de aanwezigen voor een tweetal moties aan te nemen, t.w. één voor de vrijlating van de ter dood veroordeelde Amerikaanse neger Willy Mc Gee en één voor de vrijlating van de dienstweigeraar Piet van Staveren, welke door applaus als aangenomen beschouwd werden en verzonden zouden worden aan de Amerikaanse ambassade en aan de Nederlandse regering. Voorts deelde De Roo na een kort praatje over de a.s. heldenherdenking mede, dat men deze het best kon herdenken door de oproep "Vóór een vredespact tussen de Grote Vijf" te tekenen. Hiertoe zou men na de stille omgang te Utrecht op huisbezoek gaan om deze handtekeningen te verzamelen. Met een opwekking hieraan mede te werken, besloot De Roo.

Hierna was weer het woord aan het zangkoor dat enige strijdliederen ten gehore bracht, gevolgd door het G.B.-cabaret, dat op de van hen bekende wijze hun liedjes en sketches voor het voetlicht bracht.

De Meimeeting werd besloten met een bal onder leiding van Piet Wildschut.

Het zangkoor "Morgenrood" zond nog een door 37 personen ondertekend schrijven aan de Amerikaanse ambassadeur, waarin geprotesteerd werd tegen het voornemen om Willy Mc Gee ter dood te brengen, en zijn onmiddellijke in vrijheid stelling geëist werd.

Bijlage: 2 pamfletten.

GEZIEN:

*opnieuw en
naam Jh. →*

1 MEI

Strijddag voor Vrede en Welvaart

Reeds meer dan 60 jaar vieren de werkers van de gehele wereld de 1e Mei.

Begonnen als een strijddag voor de invoering van de 8-urige werkdag is de 1e Meiviering uitgegroeid tot een machtige wapenschouw van de internationale arbeidersbeweging voor vrede, geluk en welvaart.

Het Verbondsbestuur van de Eenheidsvakcentrale heeft alle werkers opgeroepen om te komen tot organisatiecomité's in de bedrijven en steden ter voorbereiding en viering van de komende 1e Mei.

Onderstaande personen, arbeiders uit bedrijven, huisvrouwen en vertegenwoordigers van organisaties juichen dit initiatief toe en hebben besloten zich aaneen te sluiten tot een Utrechts 1 Mei-comité.

Zij zijn van mening dat het juist in deze tijd van toenemende oorlogsdreiging en verdere verslechtering van het levenspeil voor de overgrote meerderheid van het Nederlandse volk, meer dan ooit noodzakelijk is, dat de werkers zich nauw aaneensluiten om gezamenlijk de grote gevaren die hen bedreigen af te weren.

Zij roepen dan ook de Utrechtse verenigingen en organisaties van het werkende volk op om de komende 1e Mei hieraan uiting te geven door gemeenschappelijk onder eigen leuzen te demonstren voor vrede, geluk en welvaart.

In het bijzonder wenden zij zich tot de arbeiders om in de bedrijven voorbereidingen te treffen voor een massale 1 Meiviering en naast de speciale bedrijfseisen de komende 1e Mei in het teken te zetten van de strijd

Voor 10 pCt loonsverhoging

Voor vrede en welvaart

*Tegen oorlog en oorlogsvoor-
bereiding*

Werkers van Utrecht,

vormt 1 Mei-comité's

Z.O.Z.

Allen op 2 Mei naar TIVOLI

AANVANG 8 uur

Leve de 1e Mei - Strijddag voor Vrede
en Welvaart, voor een gemeenschap-
pelijke 1 Mei-viering van alle werkers.

S. de Roo, voorz. E.V.C.	Het Utrechts 1 Mei-comité 1951
D. Moscou, secr. E.V.C.	A. Dor, secr. A.N.J.V.
J. Hellevoort, voorz. A.B.W.B.	G. A. Faay, metaalbewerker
J. Smit, voorz. A.N.J.V.	J. B. Mutters, vertegenwoordiger
C. Verheul, fabrieksarbeider	E. Hendriks, bouwvakarbeider
Chr. Ultzen, wagenvoerder N.S.	A. v. Breukelen, bouwvakarbeider
H. v. d. Kemp, fabrieksarbeider	W. Dolman, bouwvakarbeider
	Mevr. Witte-Meurs, huisvr.
	J. Blijleven, „Morgenrood“

Adhaesiebetuigingen en financiële steun zenden aan
J. Hellevoort, Penningmstr van het 1 Mei-comité, p.a.
Lange Smeestraat 17 - Utrecht - Telefoon 18056

Z.O.Z.

Het G.B.-Cabaret komt weer ...

HOUDT U die avond vrij en zorgt dat U er bij bent!

Een beter cabaretprogramma kunt U niet meemaken, ook niet als U het duurste u kiezen. Want onder de beste artisten van ons land vindt U maar één groep, die zo volkomen is ingesteld op het leven en de strijd van de werkers: ons cabaret

GEMENGDE BERICHTEN.

Een groep artisten, die weet wat arbeiders nodig hebben om een avond echt uit te zijn; om te lachen; om onbezorgd te genieten en toch naar huis te gaan met het opgewekte gevoel: dat is niet voor niets geweest, ik heb er nog wat van meegenomen ook.

Want dat is het geheim van dit cabaret: het is licht maar nooit leeg; vrolijk maar niet onbenullig; gevoelig maar niet burgerlijk sentimenteel. Het is nooit zwaar op de hand en toch ernstig gemeend.

Door alle dwaasheden en geestige fantasieën heen blijft 't een cabaret dat de werkelijkheid niet omzeilt, maar aanpakt. En raak ook, als het moet.

Het G.B.-cabaret is een cabaret zoals dat voor ons, arbeiders, moet zijn. En deze keer komt het weer met een geheel nieuw programma, met verrassende aanwinsten en nieuwe vondsten, fris en actueel als immer.

Ga er heen, met Uw vrouw, met Uw werkende kinderen. Neem vrienden en kennissen mee.... als er nog plaatsen zijn tenminste. Het G.B.-cabaret komt weer!

Een fris muziekje

ER komen in dit programma ook nieuwigheden, die onze bezoekers nooit eerder zagen. Eerstens hebben wij er een kameraad bij: Tini van Leer, een jonge actrice.

En wat ook wel helemaal iets nieuws is: het witte doek. Nee geen film, dat is bekend genoeg. Iets anders: een herleving eigenlijk van een oud spel, dat jammer genoeg verdrongen was. Er zullen niet veel zijn, die dat al eerder zagen. Voor ons is het ook nieuw. Een experiment dus. Het heeft wel wat moeite gekost en wij moeten er allemaal hard aan meewerken. Nu ja, met stilzitten kom je er niet. Een cabaret moet levendig zijn en verrassend. Wat het is? Als ik dat ga uitleggen, is het niet verrassend meer.

De geest van ons cabaret, de bedoeling, het plezier in ons werk is als van ouds — alleen weer gegroeid — maar voor de rest is alles nieuw."

Uit een gesprek met Ber Hulsing.

IK
BEN
VEERTIEN

...

Hebt u reeds plaatsen besteld voor de voorstelling van het G.B.-Cabaret?
En Uw buurman, Uw maat, Uw vrienden en huisgenoten, hebt u ze reeds in de gelegenheid gesteld eveneens deze genotvolle avond te bezoeken?

Hé, brave Henderik, heb jij dan niks geleerd,
Van die miljoenen kameraden aan je zijde?
Die staan strijdbaar klaar-met-elkaar,
Om jouw wereld te bevrijden!

OVERAL, kameraad, zijn mannen in overall,
die geldmacht en oorlog als misdaad beschouwen,
bedreigd en daardoor nog in vaster vertrouwen,
net als jij, kameraad, en je kunt op ze bouwen.
De wilskracht voor vrede en vrijheid bestaat

OVERAL, KAMERAAD, OVERAL!

Dit is medewerker Lam-
mert Bloem, die achter
het autostuur en achter
de coulissen zijn vele
technische verrichtingen
nauwgezet vervult.

G. B. - Cabaret
„DE WEKKER”

E.V.C. Afdeling Utrecht
Voorstelling

op Zaterdag 10 Maart 1951
in TIVOLI

Entree f.1.25   **Aanvang 8 uur**

BAL NA

met medewerking van
het Show-dansorkest van J. Oort

Kaarten verkrijgbaar bij de bekende adressen

Hier is het zestal, dat met het nieuwe programma „De Wekker” de arbeiders van Nederland iets aanbiedt, dat door geen enkele cabaretploeg in ons land aangeboden kan worden.

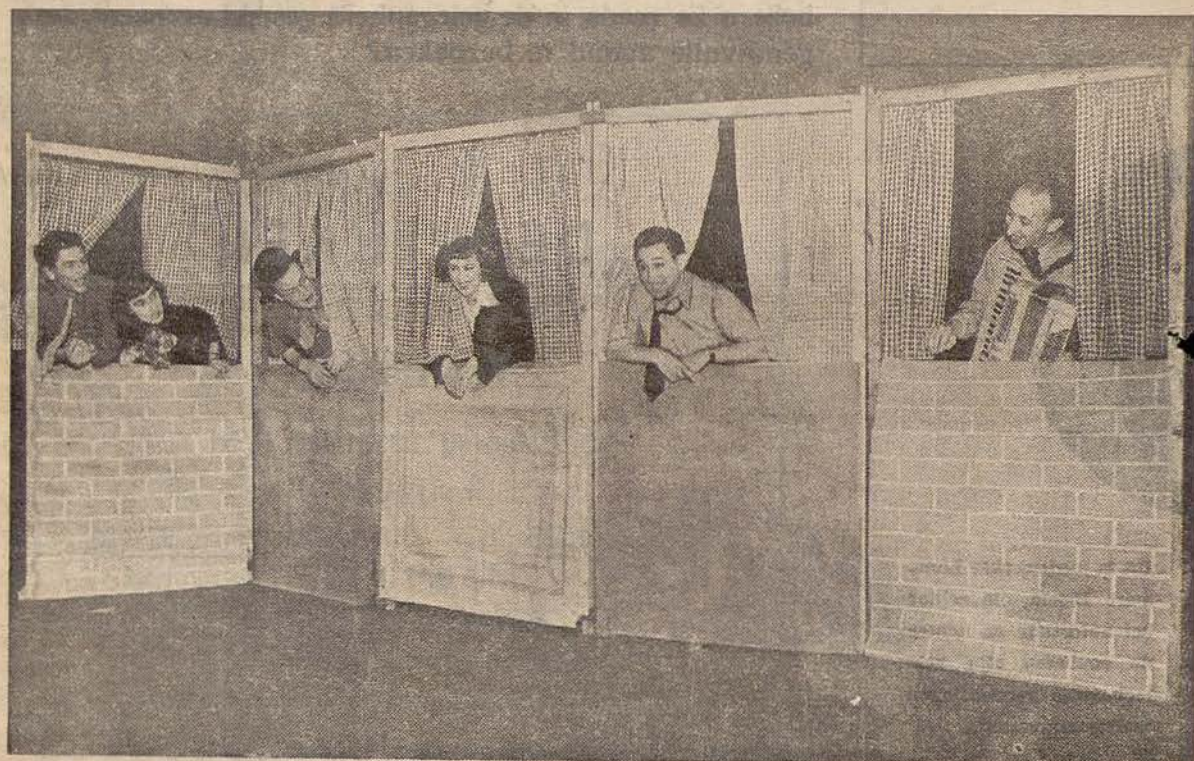
Muziek, sketches, humor en satire van het hoogste gehalte, ontleed aan het leven en aan de strijd van de arbeiders.

STA OP!

Sta op, wordt wakker en sta op.
Zet je loomheid opzij,
Wrijf de slaap uit je ogen,
Want als je niet uitkijkt,
Dan wordt je bedrogen
Sta op kameraad, want de tijd is bewogen
Sta op!

Sta op, wees waakzaam en sta op.
Wek de slapende makkers,
De luien, de slomen.
Wees een wekker voor hen
Die nog drullen en dromen
Sta op kameraad, want de tijd is gekomen
Sta op!

Sta op, ga samen en sta op.
Tegen hen,
Die aan vrijheid en rechten nog knagen.
Tegen hen,
Die een oorlog door 't land willen jagen.
Tegen al, wat je levensgeluk kan belagen.
Sta op, sluit je aan, kameraad!
Ga samen!
Sta op!

6.157 6.35 6.687
05.495 05.495 05.495

VERSLAG
FEESTELIJKE VERGADERING
C.P.N/E.V.C en N.V.B te
SCHOONOORD, op 1 Mei 1951.

Drenthe, 1 Mei 1951.

9 MEI 1951

Die ACD/leheim.

No. 112.

Aanwezig: Ongeveer 125 personen.

Zaalcapaciteit: 119 m2. *Schutkleed in samenvatting*

Sprekers: Inleider J. Stap te Schoonoord D. 98
(personalia bekend).

NIET O.K.
ACD/ ~~IS~~ PS
DAT: 6/6-51
PAR: 6/6

Stemming: enthousiast met soms applaus. *20/1951*

Weekoverzicht.

Staande in het teken van de 1-Mei-viering werd voormelde feestelijke vergadering gehouden in de zaal van de cafehouder J.H. Meijer te Schoonoord. Om ongeveer 20.00 uur werd een aanvang genomen.

RP A...

X) Het was de communist Jentinus Stap voornoemd, die alle aanwezigen welkom heette. Hij memoreerde in het kort in welk teken deze bijeenkomst stond.

Daarna werd aan spelers de gelegenheid gegeven tot opvoering van het toneelstuk: "Geef mij Uw hand". Dat nam met pauze's meegerekend ruim drie uur tijd. Een strijkje zorgde dan voor muzikale afwisseling. Van 0.30 tot 1.45 uur werd nog gelegenheid tot dansen gegeven.

Om 2.00 uur was het einde en de zaal leeg.

Langs de naar de zaal leidende trap en in de zaal waren grote kartonnen met leuzen als: "Onze jongens niet onder nazi-generaals", "vriendschap tussen de volken", "voor de toekomst van onze kinderen en ontwapening" aangebracht. Als decor hing en of waren gespannen op het podium de vlaggen van de N.V.B (wit) en C.P.N. (rood).

OD 1052

No. 3190/DIENSTGEHEIM.-

Datum, 4 Mei 1951.

Verbindingno.47.

Onderwerp: MEI-VERGADERING C.P.N.-

Hiernevens gelieve U aan te treffen een verslag van een alhier op 1 Mei 1951 gehouden "MEI-VERGADERING" door de C.P.N.--(Einde)

M. Swolle

6.471
05.495

9 MEI 1951
ACD/109036

OP KAART
ACD/ 46
DAT: 14-6-51
PAR: 975

Schutblad in
aanhangsel d

20/1951
Weekoverzicht.

N°. 3190/DIENSTGEHEIM.-

Op Dinsdag 1 Mei 1951, te 20 uur, werd door het 1 Mei-Comite van de C.P.N. afdeling Zwolle in het gebouw "De Eikelboom" gelegen aan de Jufferenwal te Zwolle, een "Mei-vergadering" gehouden. Zaalcapaciteit 160 personen. Aanwezig waren ongeveer 50 personen, waaronder een 25 tal vrouwen. De entreprijs bedreeg F.0.50- per persoon. Stemming rustig. Om 20.15 uur werd de vergadering geopend door de voorzitter van het 1 Mei-Comite: 1957

Willem G I J S E N,

geboren te Zwolle 20 Augustus 1933, van beroep leerling-etaleur, wonende te Zwolle aan de Heemskerckstraat No. 37. Gijsen heette de aanwezigen, als voorzitter van het 1 Mei-Comite, hartelijk welkom. Dit was, aldus spreker, het zesde Meifeest na de oorlog. Wij leven in een tijd waarin het wel en wee van de gehele wereld af hangt. Een tijd waarin wordt beslist wie het heft in handen zal krijgen. Deze beslissing ligt aan U. Hiervoor wacht ons een zware strijd, een strijd die ons de toekomst en de overwinning zal brengen. Hierna gaf Gijsen het woord aan de spreker van die avond:

Reinier S M I D ,

geboren te Amsterdam 16 November 1914, wonende te Amsterdam.

" Vandaag, aldus spreker, is het 62 jaren geleden dat op een congres van het Internationaal Proletariaat door een Franse mijnwerker het voorstel werd gedaan, de eerste Mei te vieren als demonstratie voor de doorvoering van de achturige werkdag en als demonstratie van het werkende volk in de strijd tegen het kapitalisme. Wij konden aanschouwen dat na de oproep van de Franse mijnwerker niet tienduizenden, maar miljoenen over de gehele wereld demonstreerden. Als we terugdenken, moeten we vaststellen dat de oproep geen theorie is geweest, maar dat een groot deel van de werkende klasse het juk van het kapitalisme van zich af heeft geschud. Aan de ene kant zien we miljoenen demonstren in de landen die nog onder de druk van het kapitalisme leven, aan de andere kant zien we miljoenen die demonstren in de landen die zich ontdaan hebben van dit juk en waar het werkelijk mogelijk is als mens te leven. Dan gaan onze gedachten terug naar het moedige Spaanse volk dat zelfs door geen concentratiekampen kan worden bedwongen. Wat Hitler niet lukte, dat lukt ook Franco niet. Onze gedachten gaan uit naar de kameraden in Italië en Frankrijk, die vandaag bij de Mei-viering, in massastaking opnieuw hebben gedemonstreerd dat de eerste Mei een dag is voor de werkende klasse. Onze gedachten gaan uit naar Noord en Zuid Korea waar men onder de druk leeft van het Amerikaans kapitalisme. In het bijzonder gaan onze gedachten uit naar de bondgenoten van de Nederlandse arbeidersklasse, naar het volk van Indonesië, dat ondanks terreur hedenmorgen door een demonstratie van 200.000 personen in Djakarta blijk heeft gegeven van afkeer tegen de terreur van de Soekarno's en Hatta's. We moeten vaststellen dat

*opdracht
o.k.*

X1
✓

*Opdrachten
in P.B. 1105*

X1
✓

ondanks het verbod van staking, het verzet van het Indonesische volk steeds toeneemt. Dit komt het best tot uitdrukking in de stakingen op de plantage's. Het grote voorbeeld van de grote nationale revolutie in China dient als voorbeeld voor het Indonesische volk. Het is de strijd van de kameraden in China die niet alleen de Engelse en Amerikaanse imperialisten, doch ook de Tsjiang Kai Sjek's hebben verdreven. Deze strijd is nauw verwant aan onze strijd. Laten we kijken naar onze kameraad van Staveren, die weigerde naar Indonesie te gaan vechten voor de Nederlandse couponknippers. Piet van Staveren werd door de Nederlandse klassejustitie veroordeeld tot 7 jaren gevangenisstraf. Doch, behalve Piet van Staveren werden honderden anderen naar het strafkamp Schoonhoven gestuurd, die weigerden broedermoord te plegen. Zij zijn de bloem van de Nederlandse natie. Het is een schandaal dat we moeten vaststellen dat jonge Nederlanders werden gevangen gezet omdat ze weigerden de geweren op te nemen. Vandaag werd weer een grote oorlogsmisdadiger in Neurenberg vrij gelaten. Waarom gebeurt dit? Omdat men hen nodig heeft bij de voorbereiding van een nieuwe oorlog door de Amerikaanse oorlog ophitsers. Na de laatste maatregelen van het nieuwe kabinet zien we dat de prijzen voor het levensonderhoud steeds hoger worden. Het kapitaal zou ook offers brengen. Wat waren die offers? Dat waren de Verkade's en de Albert Hein's die kans zagen door hun suikerspeculatie 6 miljoen gulden te verdienen. Aan de ene kant zien we de ontzaggelijke winsten van het groot kapitaal, aan de andere kant zien we dat het levenspeil der arbeiders met 15 % is gedaald. Als we zien dat de regering, na stakingen en actie's, 5% loonsverhoging heeft gegeven dan is het levenspeil nog 10 % omhoog gegaan. In een manifest van de Nederlandse Bouwvakarbeiders Bond van het N.V.V. aan haar leden werd zelfs bedreigd met stakingen als geen nieuwe verhoging in het uitzicht werd gesteld. Wat is er van terecht gekomen? Niets en dan ook niets. Het is verheugend dat in de rijen van het N.V.V. en zelfs katholieken de onrust over het huidige regeringsbeleid steeds sterker wordt. Als men ons vraagt of er dan een ander sociaal beleid mogelijk is, dan zeggen wij: "Ja". Dan moeten we de ontzaggelijke sommen die uitgegeven worden voor de oorlogsvoorbereiding besteden voor huizenbouw enz. Waarom wordt er bewapend? Ze zeggen omdat ze door het Bolsjewistische barbarisme worden bedreigd. Het is dezelfde onzin als die welke Goebels in de jaren van de tweede wereldoorlog verkondigde. De wapens worden gefabriceerd om ze te gebruiken tegen de Sovjet en de volkeren van Zuid en Oost Azië. Het moet ons duidelijk worden dat zij de oorlog bewust trachten te veroorzaken. Wij moeten dit als werkend volk voorkomen. Wij zeggen dan in het bijzonder tegen de moeders: "Ga voor Uw kinderen staan, want deze oorlog zal met de geperfectioneerde middelen nog ontzaggelijk meer offers vragen dan voorheen. Onze kameraden in de Sovjet en de Volksdemocratische gebieden willen geen oorlog. Er zijn er echter die geen behoefte hebben aan vrede. Dat zijn de oorlogophitsers. Toen er geruchten gingen dat het Koreaanse conflict door onderhandelingen kon worden opgelost, liepen de Amerikaanse Beurzen terug. Toen sloeg de Amerikaanse oorlogsdrijvers de schrik om het hart.

Als in West-Duitsland de oproep van Stockholm wordt verboden, is dit wel een duidelijk bewijs wat deze actie voor de oorlogsdrijvers betekent. Ook de arbeiders in Zwolle zullen meer moeten doen. Zij zullen van vanavond af op stap moeten gaan. Zij zullen handtekeningen moeten verzamelen voor deze vredesoproep. Het is beter een druppel zweet voor de vrede als een druppel bloed voor de oorlog. Daarom wil ik besluiten met de oproep: " Op aan de alag. Leve de overwinning der arbeidersklasse. Leve het socialisme."

Na de pauze stelde voorzitter Gijsen voor een tweetal motie's in te dienen. De ene motie eiste de vrijlating van Piet van Staveren, de andere motie de vrijlating van de ter dood veroordeelde Amerikaanse neger Willy McGree. Voor wie deze motie's bestemd waren werd niet medegedeeld. Voorts deelde Gijsen mede dat voor deze avond was aangevraagd de film " Wacht op mij". Hiervan bestonden aldus Gijsen, twee copieën. Een daarvan was heel goed de andere slecht. Gebleken was dat men Zwolle nu de slechte copie had toegezonden. Aangezien de geluidswaergave van deze film erbarmelijk slecht was, moesten de bezoekers genoegen nemen met de vertoning van deze film als " stomme film". In de pauze werd nog gecolpoteerd met bladen als " Vrede" " Jeugd" en Uylenspiegel". Na afloop werd een schaalcollecte gehouden ter bestrijding van de onkosten. /s.

(EINDE)

Nr. 24 Vertrouwelijk.

Betreft: 1 Mei-viering C.P.N.

Bijlagen: Geen. - *in onderwerp*

6.157
25.295
9 MEI 1951

OP KAART

ACD/43

DAT: 9.6.51

PAR: 107

ACD/69038

A.P.A. d'Am
A.C.R.P. 21/107
Weekoverzicht.

Verslag Demonstratie en Openbare Feestelijke Bijeenkomst van de Plaatselijke Afd. van de C.P.N. te Purmerend, op 1 Mei 1951.

DEMONSTRATIE

Omstreeks 18.45 uur werd opgesteld op de Koemarkt te Purmerend. De stoet, bestaande uit ongeveer ± 100 personen, vertrok te 19.00 uur. De optocht werd geopend door het arbeidersmuziekkorps "Kunst na Arbeid" van Purmerend. De navolgende leuzen werden op spandoeken medegevoerd: "Prijs-stop" "Loonsverhoging" "Voor een Vredespact van de Grote Vijf" "Alles voor de Vrede" "Proletariërs van alle landen, verenigt U" "Leve de le Mei". De Russische dansgroep Krasnaja Zwesda (Rode Ster), bestaande uit 8 dames en een heer, liepen gekleed in Russische klederdracht, in de stoet mede. De optocht trok, onder het spelen van marsmuziek en het zingen van strijdliederen door Purmerend. De stoet werd ontbonden op de Padjedijk, waarna te omstreeks 20.00 uur, een feestelijke bijeenkomst begon in het café "De Beurs".

FEESTELIJKE BIJENKOMST

Zaal : Café "De Beurs" Padjedijk nr.13 te Purmerend, Exploitant G. Berkhout, wonende te Purmerend, Padjedijk nr.13.

Zaalversiering: Diverse rode vlaggen, Wit spandoek, waarop met blauwe letters het woord "VREDE". Een negerkop, uitgevoerd in potloodtekening met opschrift "Redt Willy MacGee" Overigens diverse leuzen, welke ook in de optocht werden medegevoerd.-----

Zaalcapaciteit: Ongeveer 180 personen.-----

Aanwezig : Ongeveer 180 personen, verdaeld in ongeveer 100 mannen en 80 vrouwen.-----

Sprekers: Jan Bork en Els de Smit, beiden wonende te Amsterdam (nader adres onbekend)-----

omroepen 5402 in P.D.
Leiding : De bijeenkomst stond onder leiding van de bekende Purmerender Communist Marten van der Zee, geb. te Velsen, op 30 Juli 1918, wonende te Purmerend, Dubbelebuurt nr.13. (Van hem werd reeds meerdere malen een kartotheekstaat ingezonden).

Opening : In zijn openingswoord constateerde Van der Zee met vreugde, dat de feestzaal geheel gevuld was. Hij noemde de opkomst zeer groot. Nu bleek dat zij op de goede weg waren. (Een groot deel van de bezoekers kwamen van de omliggende gemeenten).-----

optraden X1 in P.D. 60359
Spreker Els de Smit sprak namens de Nederlandse Vrouwenbond. Zij oefende felle critiek uit op de Nederlandse Regering, ten aanzien van het Defensiebeleid. Er was wel geld voor wapenen, maar er was geen geld voor verstrekking van melk op de Amsterdamse scholen voor de kinderen. Ook was er geld voor het bouwen van kazernes maar niet voor woningen waaraan zo dringend behoefte bestaat.-----

Spreker Jan Bork sprak namens de Partij. Hij gaf een historisch overzicht over het ontstaan van de 1 Mei-viering. Hij hekelde de oorlogsvoorbereiding van de Westerse landen. Ten slotte las hij een brief voor van de z.g. Schoonhovense Jongens

gens. Uit deze brief maakte hij op dat de communistische geest bij deze jongens nog niet kapot was."-----
Na de redevoeringen werd door de aanwezigen hevig geapplau-
dsseerd.-----

Attractie's: Het optreden van de Russische dansgroep Kras-
naja Zwesda. Zij gaven zang, muziek en Russische volksdansen
ten beste.-----

Vx
Andries Tol, geb. te Purmerend, op 20 Juli 1914, wonende te
Purmerend, Esdoornstraat nr. 6. en Frans Jonkhart, wonende
te Beemster, droegen enige gedichten voor.-----
De Communistische Zangvereniging "Morgenrood", gedirigeerd
door het communistische Raadslid van Purmerend, Gerrit Iden-
burg, (van hem werd reeds eerder een kartotheekstaat inge-
zonden) zong enige communistische strijdlieden.-----

*andries
o.g.*
In de pauze werden handtekeningen verzameld voor een mani-
fest voor de vrede.-----

Er waren geen militairen aanwezig.-----

Tijdens de bijeenkomst werden de navolgende motie's aange-
nomen:-----

1e. Een motie, gericht aan de Ned. Regering om de zwaarge-
strafte Schoonhovense jongens (Dienstweigeraars) uit hun
gevangenschap te ontslaan.-----
2e. Eis aan de Amerikaanse Regering om de onschuldig ver-
oordeelde neger Willy MacGee op 8 Mei a.s. niet op de Elec-
trische Stoel te brengen.-----
3e. Gelukwens aan het Volk van de Sovjet-Unie met het vol-
brengen van het nieuwe 5 jaren plan.-----

Sluiting: In zijn slotwoord wekte Van der Zee de aanwezi-
gen op voort te gaan op de ingeslagen weg en te blijven
strijden voor het Communistische ideaal. Hij laakte de
wijze van handelen van de Politie-commandant Verbaan, die
het medevoeren van enige leuzen verboden had en op een hoek
van een straat de Communistische optocht had gecontroleerd
ten aanzien van de meegevoerde leuzen. Hij sprak de hoop
uit dat spoedig de tijd zou aanbreken dat de C.P.N. niet
meer behoefde te vragen welke ~~optochten~~ ^{leuzen} zouden mogen worden
medegevoerd.-----

De bijeenkomst werd te omstreeks 24.00 gesloten met het
gemeenschappelijk zingen van de Internationale.-----

Verloop: Demonstratie en bijeenkomst hadden een rustig ver-
loop.-----

Purmerend , 4 Mei 1951.

No. 479/441 -1951- VERTROUWELIJK.

Gezien en doorgezonden. Bijgevoegd zijn informatiekaar-
ten ten name van TOL, Andries en KREMER, Johannes.

X
Met de in het verslag genoemde Frans Jonkhart wordt be-
doeld: JONKHART, Frans, geb. 4-2-1913 te 's-Gravenhage,
wonende te Beemster, Zuiderweg 141.

Amsterdam, 8 Mei 1951.

No. 22/51. Vertrouwelijk.

Onderwerp: 1 Mei-viering C.P.N.-Halfweg. 20/1/1951

15. 4. 1951
Nieuwspaper en verspreiding

9 MEI 1951

Weekoverzicht. ACD 109039

FOTO
No. 4034

In de avond van 1 Mei 1951 vond er in het café Cornelissen, Dokter Baumannplein te Halfweg, gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude een 1 Mei bijeenkomst plaats, welke was georganiseerd door de C.P.N.-Halfweg.

Deze bijeenkomst, die door ongeveer zestig personen werd bezocht, werd te ongeveer 20.15 uur door de voorzitter der C.P.N.-Halfweg, de heer Jacobus van Delden te Zwanenburg geopend, waarna deze het woord gaf aan de heer Jan BUSSINK uit Amsterdam, die sprak over het onderwerp: "de Europese arbeidersconferentie."

Spreker deelde mede, dat hij op de Europese arbeidersconferentie in Berlijn was geweest en dat hij daardoor een inzicht had gekregen in de toestanden, die er heersten in West-en Oost-Berlijn. Hij zeide onder meer, dat de Amerikaanse-fascistische propaganda over Oost-Berlijn een leugen was. Vooral liet hij uitkomen, dat er van een Volksleger in Oost-Berlijn geen sprake was. Hij had daar in hoofdzaak alleen maar vrouwelijke politie ontmoet, dit in tegenstelling met West-Berlijn waar de politie op militairistische leest was geschoeid en gecombineerd werd door gewezen Nazi-officieren. De politie in Oost-Berlijn werd echter door het volk gecombineerd en kwam zelf uit het volk voort. Hij zeide nog, dat zoiets niet in Nederland het geval was, waar de politie werd gerecruteerd uit de meest reactionaire kringen. Ook de woning-en levensonderhoudtoestanden waren in Oost-Berlijn beter dan in West-Berlijn. Hij sprak uitgebreid over de oproep tot het komen van een vredesconferentie van de Grote Vijf en wakte alle aanwezigen op deze actie te steunen.

Na de rede werd door de voorzitter twee resoluties voorgelezen; een voor de vrijlating van een tot de elektrische stoel in Amerika veroordeelde communist en een voor vrijlating van Piet van Stavereen, die tot zeven jaar gevangenisstraf in Nederland was veroordeeld wegens dienstweigering (het niet gaan naar Indonesië). Deze resoluties werden door de vergadering aangenomen.

Na een korte pauze nam Cor BLOM uit Amsterdam het woord, die ongeveer een half uur sprak over het onderwerp "De betekenis van de 1e Mei in de huidige situatie."

Hij zeide onder meer, dat de Amerikaanse-kapitalistische wereld aanstuurde op een wereldoorlog, terwijl door de communisten alles werd gedaan om de vrede te bewaren. In plaats van zoals in de Sovjet-Unie alles in te zetten voor de vrede, wist minister-president Drees in Nederland niets anders te doen dan aan de leiband van Amerika te lopen en door het uitgeven van grote sommen gelds voor het Leger mede te werken aan de voorbereiding van een oorlog, waardoor jongens zowel als meisjes straks in uniform moesten worden gekleed. Dit terwijl het Nederlandse volk niets van een oorlog moest hebben. Ook deze spreker sprak uitvoerig over de oproep van de Wereldvredesraad om te komen tot een Vredesconferentie van de Grote Vijf.

De rede werd gevolgd door het zingen van de Internationale. Er waren geen spandoeken, wel rode vlag.

De aangekondigde toneeluitvoering te geven door de Toneelgroep van het A.N.J.V.-Amsterdam nieuw west "Toneel en Strijd" vond geen doorgang wegens het niet verschijnen van deze toneelgroep.

Tot 24.00 uur was er een gezellig samenzijn, waarbij werd gedanst.

Het geheel had een ordelijk verloop.

Halfweg, 3 Mei 1951. *per*

*R.P. A. van
in P.D.
Bussink*

OP KAART
ACD: 46
DAT: 15.6.51
PAR: 350

No.478/441 -1951- DIENSTGEHEIM .

Gezien en doorgezonden.

Amsterdam, 8 Mei 1951.

9 MEI 1951

5 Mei 1951.

ACD 10906

Schutblad in samenvatting

AP afd.

OP KAART
A 2 7/8
L 1/2-17
W: 22

Verslag van de door de C.P.N. (afd. Assendelft) op 1 Mei 1951 gehouden bijeenkomst.

Zaal: Café Assumburg van Cornelis Kleijne, wonende en zaakdoende aan de Dorpsstraat 375 te Assendelft.

Zaalversiering: 2 rode spandoeken met opschrift „Leve de eerste Mei, dag van de arbeid” en „Voor Vrede en Brood”.

Zaalcapaciteit: Ongeveer 400 personen.

Aanwezig: Ongeveer 100 personen, geen gekleed in militaire uniform, geen gemeente-ambtenaren, ongeveer 40 vrouwen.

Sprekers: Klaas Grin, geboren te Assendelft op 24 Juni 1922, van beroep technisch-inkoper, tevens gemeente-raadslid en voorzitter van het Mei-comite, wonende te Assendelft, Saenredamstraat 17 boven.

Spoken in N.D. 3850

Willem Swart, geboren te Zaandam op 30 September 1929, wonende te Zaandam, nader adres onbekend.

Debat: Geen.

Weekoverzicht.

Om 19.30 uur opende voorzitter Grin de vergadering. Hij heette allen hartelijk welkom en sprak tevens zijn voldoening uit, dat er zoveel naar hier waren gekomen, om gezamenlijk het 1 Meifeest te vieren. De geldinzameling voor de stakende arbeiders heeft ongeveer f 400.- opgebracht. Tevens bracht hij hulde aan de stakende arbeiders en arbeidsters in de Zaanstreek. Zo dadelijk zal een begin worden gemaakt met de vertoning van de Russische Verzetfilm „De Jonge Garde”. Daar deze film ongeveer 3 uur zal duren, wil ik, aldus Grin, het woord tot het uiterste beperken. Na het derde deel van de film zal ongeveer een kwartier worden gepauseerd. In deze pauze zal dan een tombola voor de bezoekers gehouden worden, ter bestrijding der kosten. Direct na de pauze zal dan het woord worden gevoerd door kameraad Wim Swart. Nadat Grin nog een ieder had opgewekt om zoveel mogelijk deel te nemen aan de a.s. handtekeningen-actie, teneinde de „Grote Vijf” tot een vrede te dwingen, besloot hij zijn korte toespraak.-

Daarna werd een aanvang gemaakt met de vertoning van de film „De Jonge Garde”. Deze film behandelt het verzet van een groep jonge mensen in het stadje Krasnodon in het Donetz-bekken en geeft een beeld, waarmede het Sowjet-volk onder leiding van hun Communistische Partij tegen de Nazi's streed. De voornaamste punten, die in deze film waren te zien, zijn: Het vormen van een verzetgroep; verlossen van krijgsgevangenen; een nachtelijk overval op het krijgsgevangenenkamp; vernielen van een arbeidsbureau; overvallen op Nazi-transporten en doden van landverraders!

Na het derde gedeelte van de film, verkreeg Swart het woord. Hij begon in zijn rede met een beschouwing over Rusland, het bolwerk van de vrede. Alleen in Rusland heerst het ware socialisme. Op alle mogelijke manieren trachten

trachten de kapitalistische staten Rusland te belasten. Maar zij vergeten, dat Rusland niet alleen staat. De machtige rode legers van China staan achter Rusland, alsmede de Balkan en andere Oostelijke staten. Ook Nederland laat zich eveneens door het groot kapitaal ophitsen. De P.v.d.A. met hun Ministers, zoals Drees, Liefstijnck, In 't Veld, Mansholt laten zich voor dat karretje spannen.

Hun politiek is ons inmiddels duidelijk geworden. Nederland moet zich, ten koste van het werkende volk, gaan bewapenen tegen een eventuele aanval van de Russen. Zijn zij niet gek geworden. Ja, de kapitalisten voelen, dat zij voor de arbeiders het onderspit moeten delven. Vandaar die ophitsen hunnerzijds. Milliarden guldens worden nu voor de bewapening besteed. De levensstandaard wordt hoe langer hoe hoger, terwijl de lonen daarentegen vrijwel hetzelfde blijven. Wij arbeiders, aldus spreker, dulden dit niet meer. Wij eisen terugtrekking van de Nederlandse militairen uit ~~Noord~~-Korea. Wij willen prijsverlaging en loonsverhoging. De C.P.N. voert thans een handtekeningen-actie voor de vrede. Deze handtekeningen/vredelievende Nederlanders zullen dan aan de "Grote Vijf" worden overhandigd, teneinde hen tot de vrede te bewegen. Kameraden, aldus Swart, deze actie zal en moet slagen tot heil van alle vredelievende arbeiders ter wereld. Tot slot bracht spreker nog hulde aan de stakers en staakters van de Zaan en verzekerde hen, dat zij in hun strijd zullen worden gesteund.

Daarna werd het vierde en laatste deel van de film vertoond en omstreeks 24.00 uur sloot voorzitter Grin de bijeenkomst.

/van de
K

No.484/441 -1951- DIENSTGEHEIM.

Gezien en doorgezonden met één bijlage.

Amsterdam, 8 Mei 1951.

1-Mei-Oproep!

Aan de bevolking van Assendelft.

PLAATSGENOTEN!

Het Mei-comité belegd, evenal vorige jaren een bijeenkomst op Dinsdag 1 Mei in het "Huis Assumburg".

We zijn er in geslaagd op één van de mooiste films welke U ooit zag en waarvan zich maar één exemplaar in Nederland bevindt beslag te leggen, n.l.,

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
X DE JONGE GARDE X
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Deze film is ongelooflijk boeiend!

Zij behandelt het verzet van een groep jonge mensen in het stadje Krasnodon in het Donetz-bekken. Vervaardigd naar de gelijknamige roman van Alexander Fadejew, geeft deze film een beeld van de schitterende moed, waarmee het gehele Sowjet-volk onder leiding van zijn Communistische Partij tegen de Nazi's streed.

De jonge mensen, opgevoed door de Comm. Partij van de Sowjet-Unie, vormen hun verzetgroep, verlossen krijgsgevangenen - één van de spannendste scène's van de film is de nachtelijke overval op het krijgsgevangenenkamp - vernielen van het Arbeidsbureau - overvallen op Nazi-transporten en doden van landverraders!

Zij verspreiden hun illegale pers, ja zij doen alles om het verzet tegen de gehate nazi's aan te wakkeren.

Makkers, de 1 Mei-viering valt dit jaar samen met de machtige Vredes-manifestatie's van de Volkeren over de gehele Wereld, tegen de aanstichters van een Nieuwe-wereldbrand! De krachten voor de VREDE moeten nog sterker worden om voor eens en altijd een einde te maken aan de VOORBEREIDING TOT NIEUWE OORLOGEN, oorlogen waarvan de verschrikkingen ons nog zo vers in het geheugen ligt!

IN DIT TEKEN ZAL DEZE MEI-VIERING STAAN!!

Wij roepen U op deze bijeenkomst te bezoeken!

Aanvang half acht - zaal open 7 uur - toegang 18 jaar.

Entree = 50 c.
- - - - -

VOOR UW KINDEREN WORDT EEN PRETTIGE MIDDAG VOORBEREID!

In het "HUIS ASSUMBURG"

Aanvang 2 uur.

Het Mei-comité - Assendelft.

LEVE DE EERSTE MEI!

VERTROUWELIJK

OP KAART
21/02
Da: 1951
Par: 10

Verbinding: No.12

8 Mei 1951.

Doss.6.23

Onderwerp: Openluchtvergadering comité "1 Mei 1951" op 1 Mei 1951.

Datum ontvangst bericht:---

Betrouwbaarheid berichtgever: betrouwbaar

Waardering bericht: betrouwbaar

Tevens bericht gezonden aan:---

Medewerkende instanties:---

Ondernomen actie:---

6.15/ 6.15/
05.495 05.43

9 MEI 1951
ACD/ 109043

20/1 1951
Weekoverzicht.

Schutblad in dienst van de

De Haag

Op 1 Mei 1951 werd door het comité "1 Mei 1951" te 's-Gravenhage de dag van de Arbeid gevierd door het houden van een openluchtvergadering op het marktterrein, gelegen aan de Herman Costerstraat te 's-Gravenhage.

Tevoren was een stoet, waarvoor door de Burgemeester vergunning was verleend, geformeerd aan de Schedeldoekshaven, waaraan door ongeveer 450 personen werd deelgenomen. Gebruik werd gemaakt van een 50-tal rode vlaggen en enige spandoeken met de leuzen:

1. Voor 10% loonsverhoging NU.
2. Voor onmiddellijke prijsstop.
3. Onmiddellijke verhoging der steunnormen.
4. Voor eenheid van actie.
5. Onmiddellijke opheffing der bouwstop.
6. Geen tanks maar brood.
7. Voor een Vredespact der Grote Vijf.
8. Tegen verlenging der dienstplicht.
9. Jeugd eist volledige loonsverhoging.
10. Tegen vrijlating der oorlogsmisdadigers.
11. Betere bescherming der Volksgezondheid.

Aan de kop van de stoet werd medege dragen een groot blauw doek voorzien van de witte vredesduif. Verder werden op een 2-tal bakfietsen attributen medegevoerd voorstellende een kazerne en enige woonhuizen, voorzien van het opschrift: "Geen kazernes, maar huizen". Ook werd medegevoerd een geïmproviseerde tank met het opschrift: "Geen tanks, maar brood".

Te ongeveer 19.45 uur vertrok de stoet, begeleid door twee muziekcorspsen n.l. "Excelsior" uit Ammerstol en "De Jonge Garde" van de Schedeldoekshaven naar genoemd marktterrein, langs de in de verleende vergunning aangegeven straten. Gedurende de mars werd door diverse personen langs de huizen gecolporteed met het blad "De wapens neer" en met intekenlijsten voor de vredesactie. Gedurende de mars deden zich geen incidenten voor en verboden spandoeken of borden werden niet meege dragen.

Te ongeveer 20.15 uur arriveerde deze optocht op het marktterrein. Aldaar was een tribune opgesteld, welke met rode vlaggen was gedrapeerd, terwijl het opschrift "Proletariers aller landen verenigt U" was aangebracht.

Toen de deelnemers aan de optocht zich vóór het spreekgestoelte hadden opgesteld waren, met diegenen die te voren reeds stonden te wachten, naar schatting ongeveer

2500 personen aanwezig.

Te 20.20 uur werd door:

Mus. al.

Cornelis Johannes HUIDING, geboren 9 Mei 1899 te Utrecht, van beroep krantenverkoper, wonende Boekhorststraat 118 te 's-Gravenhage, lid van het comité "1 Mei 1951" de bijeenkomst geopend en werd door hem het woord gegeven aan het Haags gemeenteraadslid H.HOVENS, bij Uw dienst bekend.

optraden in P.D.

In een kort welkomstwoord memoreerde hij de 1 Meidag als de dag waarop miljoenen arbeiders over de gehele wereld zich uitspreken tegen de oorlog en vóór de Vrede. Hij herdacht nog even de moedige houding van de stakende veenarbeiders. Verder deelde hij de aanwezigen mede, dat de Haagse Politie enige in de optocht mee te voeren opschriften: "tegen de Duitse herbewapening", "vrijlating der Indonesië-weigeraars" en "uittreding van het Atlantisch Pact" had verboden. Hierna werd het woord gegeven aan Betsy GEUGJES-ZEEHANDELAAR.

In haar rede betoogde zij, dat het kapitalistische Amerika en de andere leden van het Atlantisch Pact een gordijn van leugen en bedrog hebben gehangen rond de Sowjet-Unie en de Oostelijke Staten met de bedoeling hun drijven naar een nieuwe oorlog te kunnen verbloemen. Volgens haar kunnen deze grote leugens door ooggetuigen worden ontzenuwd.

Zij vertelde, dat zij zelf deel had uitgemaakt van een delegatie, bestaande uit enige eenvoudige arbeidersvrouwen (wo. de moedige moeder van Piet VAN STAVEREN), die door de Sowjet-regering waren uitgenodigd naar Rusland te komen om zich persoonlijk te overtuigen van de werkelijke toestanden aldaar. Volgens haar zeggen had zij persoonlijk geconstateerd, dat Rusland het land van de arbeider is, waar alleen een behoorlijk bestaan hebben. De verbruiksgoederen zijn daar tot viermaal toe verlaagd en de lonen verhoogd. Zij vertelde in Rusland alleen blijde mensen te hebben ontmoet, die haar allen als eerste vraag hadden gesteld wat in haar land werd gedaan voor de vrede. Als typisch voorbeeld haalde zij aan de ontmoeting met een eenvoudige theeplukster, die vóór de revolutie lezen noch schrijven kon en in een krot woonde, maar die vol trots aan ZEEHANDELAAR haar mooie gezellige woning had getoond benevens een mooie nieuwe auto, waarmee zij wekelijks met haar 18-jarige dochter naar de stad rijdt om aldaar van de opera te gaan genieten. Bedoelde auto had zij met haar kinderen van het salaris kunnen oversparen.

Nadat spreekster Rusland nogmaals een vredelievend land had genoemd, besloot zij haar rede.

Hierna werd het woord gegeven aan Jan HAKEN, lid van de Tweede Kamer.

Spreker begon met van dit podium een groet te brengen aan de miljoenen arbeiders over de gehele wereld, die vandaag onder de rode vaan demonstreren voor de vrede. In het bijzonder groette hij Sowjet-China, de arbeiders in Frankrijk en Italië met hun voormannen THOREZ en TOGLIATTI. Verder groette hij de arbeiders in Indonesië, die lijden onder de dubbele uitbuiting van Amerika en Nederland. Verder herdacht spreker de jongens, die weigerden broedermoord te plegen. Hij eiste van de regering DREES vrijlating van hen uit het kamp Norg.

Het Nederlandse volk vraagt zich thans af waarom in

Nederland de prijzen stijgen, terwijl in Rusland en Bulgarije de prijzen steeds dalen.

BEVAN had er voor bedankt milliarden uit te geven voor bewapening, terwijl ATTLEE dit wel wilde. Gevolg tweedracht in de Labourpartij. Wij wensen geen bewapening, maar wie wel? De kapitalisten, w.o. de fam. VAN SCHAIK, de textielbaronnen en de suikerspeculanten, want zij kunnen van oorlog profiteren. Verder hekelde spreker het beleid van de Partij van de Arbeid met aan het hoofd Dr DREES, die verklaart, dat het nu eenmaal niet anders kan dan wel te bewapenen.

Spanje toont ons aan, dat door reactie loonsverhogingen kunnen worden afgedwongen. Geef EISENHOWER een schop onder zijn Amerikaans achterwerk en wij hebben prijsverlagingen en loonsverhogingen.

Verder eiste spreker terugroeping van troepen uit Korea. Het Amerikaanse Ministerie van buitenlandse zaken dringt aan op het bombarderen van China, maar dank zij de vredesactie durft het de atoombom niet te gebruiken. Blijft werken voor de vrede en onze jongens zullen bewaard blijven voor kanonnenvoer! In de oorlog gingen wij vooraan. Ook nu willen wij vooraan gaan voor de vrede tezamen met de Sowjet-Unie.

Na nogmaals te hebben afgegeven op de partij van de arbeid beëindigde spreker zijn rede en werd het woord gegeven aan het gemeenteraadslid HOVENS.

Spreker hekelde de rassenhaat in Amerika en protesteerde tegen de terechtstelling op 8 Mei a.s. van de Amerikaanse taxichauffeur MAC GEE. In verband hiermede zal een schriftelijk protest worden gezonden aan de Amerikaanse gezant te 's-Gravenhage.

Verder protesteerde hij tegen vrijlating van oorlogsmisdadigers en eiste vrijlating van Piet VAN STAVEREN en anderen. Hierop las spreker een motie voor, inhoudende onmiddellijke vrijlating van Piet VAN STAVEREN, de Schoonhovenjongens en de Indonesie-weigeraars. Hij deelde de aanwezigen mede, dat deze motie aan de regering DREES zou worden gezonden en vroeg hun of zij hiermede accoord gingen. Hierop werd luid geapplaudisseerd.

Nadat spreker zijn toehoorders nogmaals had aangespoord voor de vrede te blijven vechten, eindigde hij met de woorden: "Wij zullen net zolang blijven vechten tot ons in Nederland de macht in handen gegeven zal worden. Leve de Sowjet-Unie, China en de strijders voor de vrede. Proletariërs aller landen verenigt U!"

Gedurende de meeting werden handtekeningen verzameld voor de vredesactie.

Deze bijeenkomst werd te plm. 22.15 uur beëindigd. Incidenten deden zich niet voor. (einde)

Nr.2125.

Onderwerp : 1 Mei-viering van de C.P.N. en haar nevenorganisaties
Betrouwbaarheid berichtgever: zeer betrouwbaar. te Deventer

Waardering bericht : zeer betrouwbaar.

Tevens bericht gezonden aan de Heer Procureur Generaal fgd. Direc-
teur van Politie te Arnhem.

9 MEI 1951

Weekoverzicht.

Ik heb de eer U, betreffende de 1 Mei-viering van de C.P.N.

en haar nevenorganisaties te Deventer, het volgende te berichten.

Te omstreeks 10.10 uur vond op de Algemene Begraafplaats, gele-
gen aan de Raalterweg onder de gemeente Diepenveen, een korte her-
denking plaats van in de oorlog gevallen en aldaar begraven commu-
nisten. Voor een aandachtig en ontroerd gehoor sprak Helena Reina
Edelina VELLEMAN, echtgenote van C.J. RIJPMAN, geboren te Wieringen
op 6.2.1901, wonende Cartesiusstraat 23 te Deventer, een herden-
kingsrede uit. Zij bracht de verdiensten van de gevallen voor
de arbeidersklasse in herinnering en zij vroeg zich af, of de ge-
brachte offers wellicht nutteloos zijn geweest, gezien de in de
Westerse wereld plaats vindende oorlogsvoorbereidingen. Zij be-
sloot haar herdenkingsrede, welke slechts een vijftal minuten
duurde, met het uitspreken van de voor haar vaststaande zekerheid,
dat de eenheid van de arbeidersklasse zal verhinderen, dat er een
nieuwe wereldoorlog zal uitbreken. Hierna werd door Berend GERRIT-
SEN, geboren te Deventer op 12.4.1916, rijwielhersteller van be-
roep, wonende Eendrachtstraat 1 te Deventer, op het op de begraaf-
plaats staand gedenkteken een krans gelegd. De plechtigheid werd
door ongeveer 50 personen bijgewoond.

Te 18.45 uur zou een optocht vertrekken vanaf de Beestenmarkt,
doch het duurde tot ongeveer 19.15 uur voordat een stoet van ± 60
personen, een aantal trommelslagers inbegrepen, van genoemd punt
vertrok. In de optocht werden spandoeken e.d. met leuzen medege dra-
gen als : "Voor vrede en welvaart", "Voor een vurige solidariteit
met het Koreaanse volk", "Sowjet-Unie burcht van de vrede", "
"Strijdt voor welvaart en vrede", "Strijdt voor 10% loonsverho-
ging", "Leve het Wereldvakverbond" en "Leve de eerste Mei".

Te ongeveer 19.45 uur arriveerde de optocht aan het gebouw
H.U.Z. alhier, alwaar te ongeveer 20.15 uur het avondfeest begon.
De in de optocht meegevoerde leuzen, werden in de zaal, welke ver-
der nog met bloemen versierd was, aangebracht. De bijeenkomst
werd geopend door Gerrit VREEKEN, geboren te Amsterdam op 27 Janu-
ari 1902, opperman van beroep, wonende Bloemstraat 41 te Deventer.
Hij deelde mede, dat de film "Wanja de wees" het eerste punt van
het programma zou uitmaken, daar deze film diezelfde avond nog
in Zutphen gedraaid moest worden. De vertoning van die film nam
bijna anderhalf uur in beslag. Nadat tien minuten gepauzeerd was,

-hield-

OP KAART

ACD/ L.B.

DAT: 12.5.51

PAR: 23

M. V. de.
ok.

xl

M. V. de.
ok.

Deventer

20/UM

6.151 635
05.495 05.495

ACD/ 129047

optreden
in R.D.
7279

hield Gerrit BLOM, geboren te Amsterdam op 17 April 1909, wonende te Amsterdam, een redevoering, welke een uur duurde. Zijn rede was één scheldpartij op de U.S.A., welk land volgens spreker ten koste van alles een nieuwe wereldoorlog wil ontketenen. Hij verwierf enthousiaste bijval toen hij uitriep: "Zo zeker als de Amerikanen China uitgeslagen zijn, zullen zij ook Korea uitgeslagen worden". Hij verklaarde, dat de vredeskrachten over de gehele wereld iedere dag sterker worden en riep de aanwezigen op tot vurige activiteit, teneinde mede te werken aan het behoud van de vrede. De oorlogsplannen van "Drees, de edelman Suurhof enz." moeten gedwarsboond worden, verklaarde spreker, die het gelukkig vond, dat er in Nederland een E.V.C. is, welke leiding aan de arbeid^{er}sklasse tot regelrechte resultaten leidt en geleid heeft.

De rede werd aandachtig aangehoord en herhaaldelijk door applaus onderbroken.

Nadat door een muziekgroepje van het A.N.J.V., afd. Deventer, was opgetreden, betrad Vreeken vnd. het toneel. Op zijn voorstel werden twee moties aangenomen. De ene motie behelsde een protest tegen de veroordeling van de Amerikaanse neger Willie McGee, de andere hield een protest in tegen het voorstel van de Amerikanen aan de Nederlandse regering, om een oorlog tegen China te ontketenen. Beide protesten zouden worden gericht aan de Regering en de Nederlandse dagbladpers.

Mw. Rijpma-Velleman, voornoemd, sloot te omstreeks 23.30 uur de vergadering. Zij drukte de aanwezigen op het hart zo intensief mogelijk te werken aan het verzamelen van handtekeningen voor de actie van de Wereldvredesraad om een conferentie tussen de vijf grote mogendheden te bewerkstelligen. Op haar voorstel zong men twee coupletten van de Internationale. Alvorens de aanwezigen de zaal verlieten deelde Mw. Rijpma mede, dat het 1 Mei-comité een brief zal schrijven aan de zgn. Schoonhoven-jongens, die in het kamp "Blankenbos" verblijven. Deze dienstweigeraars zouden ter gelegenheid van de 1 Mei een schrijven hebben gezonden aan het 1-Mei-comité te Amsterdam.

Aan de uitgang van de zaal werd gecollecteerd om de kosten van de 1 Mei-viering te dekken.

Vergeleken met het vorige jaar viel een belangrijke achteruitgang in het aantal deelnemers aan de 1 Mei-viering van de C.P.N. en haar nevenorganisaties te Deventer te constateren. Verleden jaar vertrokken 100 deelnemers in optocht naar de begraafplaats om de gevallen verzetslieden teeren, thans begaf men zich individueel naar de begraafplaats en bedroeg het aantal belangstellenden slechts de helft.

Het gebruikelijke kinderfeest bleef dit jaar achterwege, omdat op 5 Juni a.s. een "Internationale Kinderdag" zal worden gehouden en men dubbele kosten niet kan opbrengen. De optocht bracht slechts een 60-tal personen op de been (verleden jaar ruim 100). Eén der deelnemers sprak als zijn mening uit, dat de geringe deelname aan de optocht toegeschreven moet worden aan het feit, dat men er hui-
verig voor is, om openlijk als communist op te treden. Het aantal aanwezigen in de zaal bleef ook ver beneden de verwachting, nl. ± 300 (vorig jaar ± 500).

nuut.
ok.

x) De organisatie van de 1 Mei-viering was in handen gelegd van een zgn. Mei-comité, hetwelk bestond uit kopstukken van de E.V.C. te Deventer. Zo trad als voorzitter G.Vreeken vnd. op en als secreta-
ris de bekende Johannes JANSEN (7-4-1908). Een annonce in het Deventer Dagblad van 28.4.1951 door het Mei-comité, betreffende de 1 Mei-viering geplaatst, droeg als kop "Eenheids Vak Centrale". In de redevoering van G.Blom vnd. ontbraken woorden als :communisme, communist en C.P.N. geheel, terwijl de Sovjet-Unie maar terloops werd genoemd.

In de zaal werden op lijsten handtekeningen verzameld voor de actie van de Wereldvrederaad, waarbij een opmerkelijk feit naar voren kwam. Het bleek namelijk, dat men zich niet ontziet om één persoon meermalen zijn naam te laten plaatsen op deze lijsten, hetgeen door een der aanwezigen werd goedgepraat met de woorden : "Er zijn wel meer mensen, die zo heten als ik".

Einde.